

RAPORT ANUAL AL ADMINISTRATORILOR

**SOCIETATEA OPERATORUL PIETEI DE ENERGIE ELECTRICA SI DE
GAZE NATURALE „OPCOM” S.A.**

SITUATII FINANCIARE ANUALE 2022

CONSILIUL DE ADMINISTRATIE

PRESEDINTE: DECEBAL BAESCU

Acest Raport prezintă și se bazează pe date și informații referitoare la activitatea operațională și cea financiară a OPCOM SA pentru exercițiul financiar încheiat la 31.12.2022.

Informațiile financiar-contabile prezentate la Cap. II din Raportul Administratorilor au drept sursă situațiile financiare anuale ale OPCOM SA, auditate în condițiile legii, aferente exercițiului financiar încheiat în 31.12.2022.

CUPRINS

DATE DE IDENTIFICARE RAPORT ȘI SOCIETATE

DATE GENERALE DESPRE SOCIETATE

Cap. I. ANALIZA ACTIVITĂȚII

1. Cadrul legislativ
2. Rolul, misiunea, responsabilitățile și funcțiile principale ale OPCOM
 - 2.1. Rolul și misiunea OPCOM S.A.
 - 2.2. Responsabilități principale
 - 2.3. Funcții principale
3. Prezentare succintă a activității desfășurate în anul 2022
4. Activitatea de administrare a Pieței Centralizate a Contractelor Bilaterale de energie electrică
 - 4.1. Administrarea Pieței Centralizate a Contractelor Bilaterale de energie electrică – Modalitatea de tranzacționare PCCB-LE-Flex
 - 4.2. Administrarea Pieței Centralizate a Contractelor Bilaterale de energie electrică – modalitatea de tranzacționare PCCB-NC
 - 4.3. Administrarea Pieței centralizate a contractelor bilaterale de energie electrică - Modalitatea de tranzacționare a contractelor de procesare a combustibilului PCCB-PC
5. Activitatea Pieței Centralizate pentru energia electrică din surse regenerabile susținută prin certificate verzi - Modalitatea PCE-ESRE-CV
6. Activitatea de administrare a Pieței Centralizate pentru Serviciul Universal (PCSU)
7. Activitatea de administrare a Pieței de energie electrică pentru clienții finali mari (PMC)
8. Activitatea de administrare Piața centralizată destinată atribuirii contractelor de energie electrică pentru perioade lungi de livrare (PCTL)
9. Activitatea de administrare a Pieței Centralizate cu Negociere Dublă Continuă a Contractelor Bilaterale de energie electrică (PC-OTC)
10. Activitatea de administrare a Pieței pentru Ziua Următoare de energie electrică
 - 10.1. În etapa de pre-cuplare se asigură realizarea următoarelor acțiuni:
 - 10.2. În etapa de cuplare se asigură realizarea următoarelor acțiuni:
 - 10.3. În etapa de post-cuplare se asigură realizarea următoarelor acțiuni:
11. Activitatea de administrare a Pieței Intrazilnice de energie electrică
12. Activitatea de decontare pe piețele în care OPCOM este contraparte
13. Stabilirea obligațiilor de plată/drepturilor de încasare pentru tranzacțiile cu energie electrică realizate în Piața de Echilibrare/dezechilibrele Partilor Responsabile cu Echilibrarea
14. Activitatea de administrare a Pieței de Certificate Verzi (PCV)
15. Activitatea de administrare a Pieței pentru Ziua Următoare de Gaze Naturale (PZU-GN)
16. Activitatea de administrare a Pieței Centralizate de Gaze Naturale (PCGN-LN, PCGN-LP, PCGN-OTC)
17. Activitatea de administrare a Mecanismului de achiziție centralizată de energie electrică
18. Înregistrarea participanților la piețele centralizate de energie electrică, la piața centralizată de certificate verzi, la piața centralizată de energie electrică susținută prin certificate verzi și la piețele de gaze naturale. Administrarea acordurilor REMIT.

19. Activitatea de elaborare/modificare reglementari, inclusiv din perspectiva calitatii OPCOM de operator al pietei de energie electrica desemnat
 - 19.1. Piețe la termen de energie electrică
 - 19.2. Piața pentru Ziua Următoare de energie electrica
 - 19.3. Piața Intrazilnică de energie electrica
 - 19.4. Piața Certificatelor Verzi
 - 19.5. Modificarea cadrului de reglementare privind tranzacționarea gazelor naturale
 - 19.6. Modificările regulilor privind stabilirea obligațiilor de plată/ drepturilor de încasat pentru tranzacțiile realizate pe Piața de Echilibrare și dezechilibrele PRE
 - 19.7. Modificarea metodologiei de stabilire a tarifelor OPEED
 - 19.8. Elaborare analize, puncte de vedere si observatii la documentele conexe activitatii
20. Activitatea de supraveghere a functionarii pietelor administrate
21. Activitatea de raportare catre ACER (REMIT)
22. Directii de dezvoltare a OPCOM in vederea integrarii regionale si europene
 - 22.1. Activitati in cadrul SDAC, Cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare, inclusiv în cadrul proiectelor regionale și a cooperărilor tuturor OPEED, a cooperărilor multilaterale sau bilaterale pe orizontul piața pentru ziua următoare
 - 22.2. Activitati in cadrul SIDC, Cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare, inclusiv în cadrul proiectelor regionale și bilaterale
23. Demersuri privind implementarea instrumentelor derivate având ca activ suport prețul energiei electrice
24. Promovarea imaginii Societatii
 - 24.1. Promovarea imaginii prin asociatiile nationale la care societatea este afiliata
 - 24.2. Promovarea imaginii prin organizarea si participarea la manifestările tehnico-științifice
25. Satisfactia clientilor
26. Monitorizarea/supravegherea marilor, produselor, preturilor si indicilor "OPCOM" S.A. inregistrati pe cale nationala la Oficiul de Stat pentru Inventii si Marci (OSIM) si la nivel comunitar la OHIM
27. Promovarea imaginii prin activitatile de cooperare internationala pe relatia cu asociatiile la care societatea este afiliata
28. Informatica si telecomunicatii
29. Mentinerea si imbunatatirea sistemului de management al securitatii informatiei (SMSI)
30. Mentinerea si imbunatatirea sistemului de management al calitatii (SMC)
31. Biroul Audit intern

Cap. II SITUAȚIA FINANCIAR-CONTABILĂ

1. Elemente de bilanț
2. Contul de profit și pierdere
3. Indicatori financiari ai activitatii
4. Politica OPCOM cu privire la dividende

Cap. III PLANUL DE INVESTITII, ACTIVELE IMOBILIZATE

1. Planul de investiții
2. Activele imobilizate

Cap. IV PERSONALUL SOCIETATII

1. Structura personalului
2. Raporturile cu partenerul social
3. Raporturile dintre angajator si angajati
4. Evaluarea personalului

Cap. V EVALUAREA ACTIVITATII PRIVIND MANAGEMENTUL RISCULUI

1. Riscuri financiare
2. Politicile si obiectivele societatii privind managementul riscului

Cap. VI ACTIONARI, ADMINISTRAREA, CONDUCEREA EXECUTIVA A SOCIETĂȚII SI EVALUAREA ACTIVITATII DESFASURATE

1. Adunarea generala a actionarilor
2. Consiliul de administratie
3. Conducerea executiva
4. Evaluarea activitatii societatii
5. Declaratia administratorilor

DATE DE IDENTIFICARE RAPORT ȘI SOCIETATE

Raportul anual al administratorilor, conform prevederilor Ordinului nr.1802/2014, pentru aprobarea reglementarilor contabile privind situatiile financiare anuale individuale si situatiile financiare anuale consolidate, cu modificarile ulterioare, pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2022

Data raportului: aprilie 2023

Denumirea societății: **SOCIETATEA OPERATORUL PIETEI DE ENERGIE ELECTRICA SI DE GAZE NATURALE „OPCOM” S.A.**

Sediul social: București, Bulevardul Hristo-Botev, nr. 16-18, sector 3

Numărul de telefon/fax: 021 3071450 / 021 3071400/ +0213155059

Codul de inregistrare fiscala: RO 13278352

Număr de ordine în Registrul Comerțului: J40/7542/2000

DATE GENERALE DESPRE SOCIETATE

Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale OPCOM S.A. a fost înființată în luna august 2000, în baza Hotărârii Guvernului României nr. 627/13.07.2000, fiind o societate pe acțiuni, filială cu personalitate juridică a CNTEE Transelectrica S.A. (Operatorul de transport și de sistem din România).

OPCOM SA este filiala cu personalitate juridica a CNTEE TRANSELECTRICA SA.

Capitalul social al „OPCOM” S.A. este de 31.366.090 lei, din care :

- Capitalul social subscris varsat este in valoare de 31.366.090 lei.

Capitalul social este împărțit în 3.136.609 acțiuni nominative, având o valoare nominală de 10 lei fiecare, si este deținut după cum urmează:

- Compania Naționala de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” S.A. deține 3.068.730 acțiuni, având o valoare nominală totală de 30.687.300 lei și reprezentând 97,84% din capitalul social.
- Statul Român, prin Secretariatul General al Guvernului, deține 67.879 acțiuni, având o valoare nominală totală de 678.790 lei, constând în aport în natură (reprezentând terenuri), reprezentând 2,16% din capitalul social.

Principalul domeniu de activitate, așa cum este prevăzut în statutul Societatii, este cod CAEN 661 – Activități auxiliare intermediarilor financiare, cu excepția activităților de asigurări și fonduri de pensii, respectiv activitatea principală a societății este cod CAEN 6611 – Administrarea piețelor financiare.

Cap. I ANALIZA ACTIVITĂȚII

1. Cadrul legislativ

Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale - „OPCOM S.A.” (denumit în continuare OPCOM) a fost înființată în luna august 2000, în baza Hotărârii Guvernului României nr. 627/13.07.2000, fiind o societate pe acțiuni, filială cu personalitate juridică a CNTEE Transelectrica S.A. (Operatorul de transport și de sistem din România).

OPCOM își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile Legii energiei electrice și gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 220/2008 republicată, pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie, cu modificările și completările ulterioare, ale legislației secundare emise și aprobate de Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE), precum și în conformitate cu prevederile condițiilor licențelor acordate de ANRE - Licența pentru administrarea piețelor centralizate pentru energie electrică nr. 407 și Licența pentru administrarea piețelor centralizate în sectorul gazelor naturale nr. 2270, respectiv cu prevederile Deciziei nr. 2085/11.12.2019 (anterior Decizia 2515/14.12.2015) a Președintelui ANRE conform căreia OPCOM a fost nominalizat în calitate de „operator al pieței de energie electrică desemnat” (OPEED) pentru exercitarea sarcinilor de cuplare pe orizonturile PZU și PI, pentru zona de ofertare România, în sensul prevederilor *Regulamentului (UE) 2015/1222 al Comisiei de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor*. Totodată, activitatea și dezvoltarea OPCOM sunt realizate astfel încât să se asigure îndeplinirea de către societate a obiectivelor și responsabilităților care îi revin în conformitate cu programul de guvernare, strategia energetică națională, memorandumurile și deciziile guvernamentale, acordurile asumate de statul român față de instituțiile financiare internaționale. În același timp, în activitatea și dezvoltarea sa, OPCOM se conformează prevederilor legislației europene cu aplicabilitate corespunzătoare rolului și responsabilităților sale (printre altele, *Regulamentul (UE) nr. 2015/1222 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor, Regulamentul (UE) nr. 2011/1227 al Parlamentului European și al Consiliului privind integritatea și transparența pieței angro de energie și Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1348/2014 al Comisiei privind raportarea de date, pentru punerea în aplicare a articolului 8 alineatele (2) și (6) din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului privind integritatea și transparența pieței angro de energie, Regulamentul (UE) 2017/2196 al Comisiei din 24 noiembrie 2017 de stabilire a unui cod de rețea privind starea de urgență și restaurarea sistemului electroenergetic*, precum și *Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică, Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE*, alți termeni, condiții și metodologii elaborate conform regulamentelor europene relevante.

Din perspectiva domeniului său de activitate și a responsabilităților ce îi revin, inclusiv de a propune amendamentele și dezvoltările necesare ale cadrului de reglementare aplicat în administrarea piețelor organizate pe platformele sale, pentru ca propunerile sale să fie permanent corelate cu practicile de succes europene și necesitățile mediului de afaceri, OPCOM este membru al Asociației internaționale a burselor de energie (APEX, Association of Power Exchanges), Asociației burselor europene de energie (EUROPEX, Association of European Energy Exchanges), al altor comitete și asociații naționale.

Pentru a garanta către terți și autoritățile implicate calitatea serviciilor furnizate în baza licențelor deținute, OPCOM aplică un Sistem de management al calității certificat de Lloyd's Register Quality

Assurance, conform ISO 9001:2008 – SR EN ISO 9001:2008. Totodată, pentru a garanta securitatea, confidențialitatea și disponibilitatea informațiilor părților interesate, OPCOM aplică un Sistem de Management al Securității Informației certificat de Lloyd's Register LRQA, conform ISO/IEC 27001:2013 – SR ISO/IEC 27001:2013.

2. Rolul, misiunea, responsabilitățile și funcțiile principale ale OPCOM

2.1. Rolul și misiunea OPCOM S.A.

În conformitate cu prevederile legislației naționale primare și secundare în vigoare, respectiv conform responsabilităților stabilite de ministerul/autoritatea de resort prin ordine și regulamente, precum și în conformitate cu prevederile legislației europene cu aplicabilitate directă, OPCOM îndeplinește rolul de organizator și administrator al piețelor centralizate de energie electrică (cu excepția pieței de echilibrare), gaze naturale și certificate de mediu (certificate verzi) și rolul de operator de decontare cu asumarea rolului de contraparte pentru piețele pe termen scurt administrate, precum și rolul de Operator al pieței de energie electrică desemnat (OPEED; NEMO, Nominated Electricity Market Operator) conform Regulamentului (UE) 2015/1222, respectiv rolul de Mecanism de raportare înregistrat (RRM, Registered Reporting Mechanism) conform Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 (REMIT) incluzând Regulamentul nr. 1348/2014 și reglementările aplicabile emise de ACER. De asemenea, la finalul anului 2022, OPCOM a fost desemnat în calitate de achizitor unic în cadrul Mecanismului de achiziție centralizată de energie electrică.

OPCOM a fost înființat în baza Hotărârii Guvernului României nr. 627/13.07.2000 cu misiunea susținerii procesului de liberalizare a pieței de energie, fiind principalul instrument pentru implementarea și consolidarea unei piețe concurențiale de energie prin asigurarea unui cadru organizat, viabil și eficient pentru desfășurarea tranzacțiilor comerciale în cadrul piețelor centralizate organizate, în condiții de consecvență, corectitudine, obiectivitate, independență, echidistanță, transparență și nediscriminare.

Caracterul de serviciu public al activităților desfășurate de OPCOM pune în evidență funcția socială a misiunii îndeplinite, prin determinarea, în cadrul piețelor administrate, a prețului de referință al energiei electrice pe termen scurt și a semnalelor de preț pe termen mediu și lung, în beneficiul tuturor consumatorilor de energie și al investitorilor pentru care prețul de referință al energiei reprezintă informația necesară pentru adoptarea deciziilor, în condiții de deplină transparență, echidistanță și nediscriminare.

Rezultatele obținute, expertiza complexă acumulată și performanța dovedită în întreaga sa perioadă de funcționare, inclusiv în aplicarea celor mai bune practici europene îndreptătesc a se concluziona că OPCOM reprezintă o componentă fundamental necesară pentru dezvoltarea sustenabilă a pieței de energie din România.

Se poate aprecia că OPCOM reprezintă pe deplin un proiect de succes al României, proiect la care o contribuție importantă a fost adusă de susținerea de către finanțatorii programelor de dezvoltare derulate în anii anteriori, Comisia Europeană și Banca Mondială, de către consultanții și furnizorii de tehnologie informatică, partenerii anteriori și actuali ai OPCOM, prin proiecte cu impact major asupra dezvoltării pregătirii profesionale a resursei umane, corporative, precum și tehnologice. Continua sporire a încrederii și credibilității durabile de care beneficiază OPCOM vin în susținerea acestei aprecieri.

OPCOM are un profil de activitate și un domeniu de responsabilitate specifice în cadrul pieței de energie, în îndelungata sa activitate având un parcurs de funcționare sigură, continuă și corectă, precum și o dezvoltare dinamică, durabilă și echilibrată. Pentru OPCOM, o preocupare permanentă este dedicată diversificării portofoliului de produse și susținerii integrării pieței române de energie în piața unică europeană, aplicând cele mai bune practici europene și punând la dispoziția participanților servicii de înaltă calitate, produse variate, în condiții de deplină echidistanță și transparență, precum și în conformitate cu prevederile legislației primare și secundare naționale, precum și ale legislației europene.

În planul activității zilnice, OPCOM administrează cu profesionalism tranzacții ale participanților la piețele de energie electrică, gaze naturale și certificate verzi. Pentru a avea o imagine în ceea ce privește piețele de energie electrică administrate de OPCOM sunt prezentate în cadrul capitolului 2.4 o serie de elemente relevante, dintre care menționăm cantitățile contractate pentru livrare în anul 2022 care au totalizat o cantitate de energie electrică de 70,9 TWh, rezultat care reprezintă bilanțul pentru anul 2022 al tranzacționării centralizate și transparente a energiei electrice pe piața din România, susținând performanța funcționării acesteia.

Totodată, în contextul demersurilor române dedicate integrării pieței de energie electrică naționale în piața internă unică europeană, în contextul punerii în aplicare a Regulamentului (UE) 2015/1222 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacității și managementul congestiilor referitor la crearea și operarea cuplării unice a piețelor pentru ziua următoare de energie electrică (SDAC, Single Day-Ahead Coupling) și a cuplării unice a piețelor intrazilnice de energie electrică (SIDC, Single Intra-Day Coupling), regulament european care, conform prevederii sale finale, este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre, incluzând metodologiile propuse de toți OPEED și aprobate conform Regulamentului, între care este menționat Planul OCP (MCO Plan) aprobat prin Decizia nr. 908/22.06.2017 a Președintelui ANRE, prin cuplarea cu piețele țărilor vecine și membre ale Uniunii Europene și integrarea în cadrul mecanismelor pieței unice europene, OPCOM are misiunea de a realiza, în coordonare cu celelalte entități implicate (Ministerul Energiei, ANRE, Transelectrica) și în conformitate cu deciziile și cadrul legislativ aferente, analizele și acțiunile de dezvoltare specifice bursei de energie electrică în contextul implementării mecanismelor de integrare europeană a pieței. Se precizează faptul că obligațiile (sarcini, termene) aferente implementării și operării cuplărilor unice ale piețelor pentru ziua următoare și intrazilnice de energie electrică sunt stabilite prin acest Regulament european, natura acestora făcând necesară canalizarea cu eficiență a tuturor eforturilor și resurselor (umane, financiare, corporative, tehnice) necesare spre realizarea la timpul prevăzut de Regulamentul (UE) 2015/1222 a tuturor elementelor necesare, plecând de la cadrul contractual și incluzând toate aspectele și elementele de natură legală și de guvernanță, tehnică, tehnologică și operațională implicate.

OPCOM trebuie să aibă asigurate condițiile și resursele necesare punerii în aplicare a unui proces complex de dezvoltare care să asigure conformitatea, corespunzător rolului și responsabilităților sale, față de cerințele legislației și obiectivelor Uniunii Europene în ceea ce privește componenta Uniunii Energiei referitoare la implementarea și funcționarea pieței unice europene a energiei. În acest context, se precizează faptul că programul de dezvoltare al OPCOM trebuie să susțină, în limitele rolului și competenței decizionale conferite de legislația incidentă, integrarea pieței române în mecanismele pieței unice europene de energie, corespunzător modelului țintă european.

În ceea ce privește integrarea în mecanismele pieței unice europene a energiei electrice, OPCOM, împreună cu celelalte entități naționale implicate, trebuie să asigure implementarea cadrului, mecanismelor și tehnologiilor reprezentând elemente ale soluțiilor europene de cuplare unică a piețelor pentru orizonturile ziua următoare și intrazilnic transfrontalier.

OPCOM este implicat direct în ansamblul eforturilor europene dedicate creării pieței unice de energie electrică, fiind deplin integrat și angajat într-o suită de cooperări în plan european și regional corespunzătoare profilului său, fiind puternic ancorat în eforturile europene dedicate acestui obiectiv:

- Începând din data de 19.11.2014, Piața pentru Ziua Următoare de energie electrică din România, administrată de OPCOM, a funcționat în regim cuplat ("4M MC") cu piețele similare din Republica Cehă, Slovacia și Ungaria, pe baza soluției de cuplare PCR (Cuplarea prin preț a Regiunilor, PCR - Price Coupling of Regions), soluție europeană de cuplare a piețelor utilizată totodată la nivelul întregii regiuni MRC (Multi-Regional Coupling, Cuplarea Multi-Regională a Piețelor, cuplarea prin preț a mai multor regiuni: CWE, SWE, IBWT, Nordic, GB etc.) și care, odată cu aprobarea Planului OCP de către autoritățile naționale de reglementare europene, a devenit soluția aplicată pentru crearea și operarea SDAC (Single Day-Ahead Coupling, Cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare). Se face precizarea că OPCOM este membru deplin al proiectului dedicat dezvoltării soluției de cuplare a piețelor pentru ziua următoare - Cuplarea prin Preț a Regiunilor (PCR - Price Coupling of Regions), alături de EPEX SPOT -

Franta, GME - Italia, OMIE - Spania, Nord Pool Spot – Zona scandinavă, OTE- Republica Cehă, TGE – Polonia, HEnEx - Grecia și Nasdaq - Norvegia, fiind coproprietar al activelor PCR, respectiv al algoritmului Euphemia și modulului PCR Matcher Broker, utilizate pentru determinarea volumelor tranzacționate și prețurilor la energie electrică în cadrul SDAC așa cum este prevăzut în Regulamentul (UE) 2015/1222.

În data de 17 iunie 2021 a avut loc lansarea cu succes a proiectului de cuplare Interim Coupling asigurând atingerea fazei durabile a SDAC, în care cele două cuplări, 4M MC și MRC funcționau integrate din punct de vedere operațional în piața pan-europeană pentru ziua următoare de energie electrică. Odată cu această implementare s-au aplicat direct regulile agreeate la nivelul european (SDAC) conform prevederilor Regulamentului (UE) 2015/1222.

Cu obiectivul integrării tuturor granițelor României interne UE în piața unică europeană, prin implementarea cuplării piețelor de energie electrică pentru ziua următoare, OPCOM a participat la procesul de cuplare a piețelor de energie electrică pentru ziua următoare din România și Bulgaria, lansarea în funcționare comercială realizându-se cu succes în data de 27.10.2021.

În data de 08 iunie 2022 a avut loc lansarea cu succes a proiectului de cuplare pe baza fluxurilor maxime, CORE FB MC, soluția țintă pentru cooperare integrată în piața unică europeană SDAC (Single Day-Ahead Coupling) ce cuprinde ca parte integrantă și granița România-Bulgaria considerată graniță externă CORE.

- OPCOM este deplin integrat și angajat în procesul de implementare atât a SDAC cât și a SIDC (Single Intra-Day Coupling), implicând cadrul contractual aferent, activitățile de dezvoltare, implementare și operaționale și în asigurarea îndeplinirii sarcinilor care îi revin în conformitate cu Regulamentul menționat, considerând calitate sa de OPEED pentru cele două orizonturi de tranzacționare.
- În ceea ce privește integrarea în SIDC, în data de 19.11.2019, a fost lansată funcționarea în regim cuplat a Pieței Intrazilnice de energie electrică din România cu piețele similare din celelalte 20 de țări participante la acel moment la proiectul european de introducere a tranzacționării transfrontaliere pan-europene pe orizontul intrazilnic, respectiv Bulgaria, Ungaria, Croația, Republica Cehă, Polonia, Slovenia, Austria, Belgia, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Letonia, Lituania, Norvegia, Suedia, Olanda, Portugalia și Spania.

Cooperarea la nivelul proiectului european SIDC – Single Intra-Day Coupling s-a extins la nivelul a 25 de țări participante, odată cu integrarea cu succes a piețelor de energie electrică din Italia (valul 3, începând cu data de 21 septembrie 2021) Slovacia și Grecia (valul 4, începând cu data de 29 noiembrie 2022).

Începând din data de 10.02.2021, OPCOM a lansat la tranzacționare, în cadrul SIDC, produsul de 15 minute. Introducerea produsului transfrontalier de 15 minute în tranzacționare continuă intrazilnică pe granița România-Ungaria începând cu ziua de livrare 11.02.2021, ca parte a unui proces de integrare a produselor transfrontaliere cu rezoluție de timp de 15 minute în cadrul SIDC, a constituit o nouă oportunitate pentru participanții la piața intrazilnică administrată de OPCOM de a-și ajusta pozițiile comerciale mai aproape de momentul livrării, sporind în acest fel beneficiile tranzacționării energiei electrice și reducând costurile cu dezechilibrele. Prin această implementare, România s-a alăturat pieței intrazilnice deja cuplată pentru produsele de 15 minute la care participau Austria, Germania, Slovenia, Belgia, Ungaria și Olanda. Introducerea începând cu data de 01 octombrie 2022 a produsului transfrontalier de 15 minute în tranzacționare continuă intrazilnică pe granița România-Bulgaria sporește această oportunitate de tranzacționare pentru participanții la piață.

- În calitate sa de Operator al pieței de energie electrică desemnat (OPEED, în en. NEMO - Nominated Electricity Market Operator) al pieței pentru ziua următoare și al pieței intrazilnice de energie electrică pentru zona de ofertare România, în sensul prevederilor Regulamentului (UE) 2015/1222 cu aplicabilitate pentru cuplarea piețelor pe aceste orizonturi, OPCOM participă la punerea în aplicare a prevederilor acestui Regulament. Se precizează faptul că, în

această calitate, OPCOM participă la cooperarea tuturor NEMO-urilor europene, în sarcinile comune ce revin operatorilor desemnați să participe în mecanismele de cuplare pe orizonturile piața pentru ziua următoare și piața intrazilnică în procesul de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2015/1222, inclusiv în contextul cooperării multi-partite europene dedicate pregătirii și implementării cuplării unice europene pe cele două orizonturi menționate, precum și să participe la dezvoltarea modelului pieței unice europene pe cele două orizonturi menționate în contextul pregătirii și elaborării noilor reglementări europene.

- În contextul raportării prevăzută de Regulament, OPCOM a fost calificat de către ACER ca Mecanism de Raportare Înregistrat, în vederea raportării ofertelor și tranzacțiilor stabilite de participanții la piața angro de energie din România. De asemenea, OPCOM este implicat, din perspectiva Regulamentului (UE) 1227/2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie europeană, în grupurile de lucru organizate de ACER (Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei), pentru implementarea acestui Regulament (Forumul de supraveghere a pieței și Grupurile create ad-hoc pentru definirea normelor/orientărilor de aplicare).

Demersurile de integrare pe direcție pan-europeană, în condiții de integritate și transparență a pieței angro de energie, trebuie să continue, prin participarea și integrarea în activitățile, proiectele și cooperările multilaterale dezvoltate cu acest scop. Trebuie considerat, în acest context, faptul că integrarea regională reprezintă o etapă de parcurs în direcția deplinei integrări pan-europene a piețelor, OPCOM continuând demersurile de integrare și dezvoltare a piețelor, împreună și prin directă coordonare cu celelalte entități române implicate.

Performanța și participarea atât în plan național cât și în context operațional specific cuplării piețelor, prezența sa regională și europeană în cadrul preocupărilor și proiectelor având ca obiectiv final aducerea la nivel funcțional a pieței unice pan-europene, corectitudinea, stabilitatea și performanța evoluției sale, ne îndreptățesc să afirmăm că OPCOM a fost, este și va continua să reprezinte o componentă fundamentală în plan strategic pentru sectorul energetic din România, un vector de stabilitate și bunăstare socială.

2.2. Responsabilități principale

Din perspectiva piețelor de energie electrică și de gaze naturale și a piețelor certificatelor de mediu, responsabilitățile principale îndeplinite de OPCOM sunt următoarele:

Exercitarea funcției de organizator și administrator al Pieței pentru Ziua Următoare pentru energie electrică, respectiv de operator al pieței de energie electrică desemnat de ANRE pentru a îndeplini sarcini referitoare la cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare.

Exercitarea funcției de organizator și administrator al Pieței Intrazilnice pentru energie electrică, respectiv de operator al pieței de energie electrică desemnat de ANRE pentru a îndeplini sarcini referitoare la cuplarea unică a piețelor intrazilnice.

Exercitarea funcției de organizator și administrator al Pieței Centralizate pentru Contracte Bilaterale pentru energie electrică – prin modalitățile: Licitație Extinsă și utilizarea produselor care să asigure flexibilitatea tranzacționării; Negociere Continuă; prin Contracte de Procesare.

Exercitarea funcției de organizator și administrator al Pieței centralizate pentru energia electrică din surse regenerabile susținută prin certificate verzi.

Exercitarea funcției de organizator și administrator al Pieței centralizate destinată atribuirii contractelor de energie electrică pentru perioade lungi de livrare.

Exercitarea funcției de organizator și administrator al Pieței Centralizate cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică.

Exercitarea funcției de organizator și administrator al Pieței Centralizate pentru Serviciul Universal.

Exercitarea funcției de organizator și administrator al Pieței de energie electrică pentru Clienții Finali Mari.

Exercitarea funcției de achizitor unic în cadrul Mecanismului de achiziție centralizată de energie electrică.

Exercitarea funcției de organizator al Pieței de Certificate Verzi, de administrator al Pieței Centralizate de Certificate Verzi și al Pieței Centralizate pentru Contracte Bilaterale pentru Certificate Verzi, precum și al Registrului de Certificate Verzi.

Exercitarea funcției de organizator și administrator al Pieței Centralizate pentru Gaze Naturale.

Exercitarea funcției de organizator și administrator al Pieței pentru Ziua Următoare și Pieței Intrazilnice de Gaze Naturale.

Exercitarea funcției de Operator de Decontare delegat (funcție atribuită prin Decizia ANRE nr. 492/30.03.2022, modificată prin Decizia ANRE nr. 2248/ 14.12.2022) pentru realizarea decontării energiei de echilibrare, precum și a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea, prin efectuarea operațiunilor de încasări/plăți/ compensare pentru Piața pentru Ziua Următoare de energie electrică, respectiv de gaze naturale, precum și pentru Piața Intrazilnică de energie electrică, respectiv de gaze naturale.

Stabilirea obligațiilor de plată/drepturilor de încasare pentru tranzacțiile realizate de către participanții la Piața de Echilibrare și pentru OTS, calcularea prețurilor finale unice, a prețurilor finale de deficit a prețurilor finale de excedent precum și determinarea dezechilibrelor cantitative și valorice ale Părților Responsabile cu Echilibrarea.

Activitatea de supraveghere a funcționării piețelor administrate.

Colectarea și publicarea datelor statistice despre piață, conform prevederilor Legii energiei electrice și gazelor naturale, cu modificările și completările ulterioare.

Mecanism de Raportare Înregistrat (RRM).

Administrarea și dezvoltarea platformelor informatice ce deservește piețele de energie administrate sau serviciile oferite participanților și clienților, precum și a infrastructurii informatice suport pentru activitățile principale.

Participant activ în cadrul pieței europene de energie a cărei țință este crearea pieței unice europene.

2.3. Funcții principale

În conformitate cu responsabilitățile ce îi revin, principalele funcții îndeplinite de către OPCOM în cadrul sectorului energetic sunt următoarele:

- Operator al pieței de energie electrică desemnat (OPEED) de ANRE conform Regulamentului (UE) 2015/1222 prin Decizie pentru a îndeplini sarcini referitoare la cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare și intrazilnică, conform legislației europene și naționale aplicabilă.
- Operator al Pieței Intrazilnice de energie electrică (PI) – tranzacționare continuă, 24 de ore în fiecare zi calendaristică, 24/7/365. Această piață permite în prezent tranzacționarea centralizată și în mod anonim a energiei electrice până cu 1 oră înainte de intervalul orar al livrării.

În data de 19 noiembrie 2019 a fost lansată funcționarea în regim cuplat a pieței intrazilnice de energie electrică din România cu piețele din alte 20 de țări participante la proiectul european XBID/SIDC - de introducere a tranzacționării transfrontaliere pan-europene pe orizontul intrazilnic, care în prezent permite tranzacționarea centralizată și în mod anonim a energiei electrice până cu o oră înainte de intervalul orar al livrării. Începând din data de 10.02.2021, OPCOM a lansat la tranzacționare, în cadrul SIDC, produsul de 15 minute. Introducerea produsului transfrontalier de 15 minute în tranzacționare continuă intrazilnică pe granița România-Ungaria începând cu ziua de livrare 11.02.2021, ca parte a unui proces de integrare

a produselor transfrontaliere cu rezoluție de timp de 15 minute în cadrul SIDC, a constituit o nouă oportunitate pentru participanții la piața intrazilnică administrată de OPCOM de a-și ajusta pozițiile comerciale mai aproape de momentul livrării, sporind în acest fel beneficiile tranzacționării energiei electrice și reducând costurile cu dezechilibrele. Prin această implementare, România s-a alăturat pieței intrazilnice deja cuplată pentru produsele de 15 minute la care participă Austria, Germania, Slovenia, Belgia, Ungaria și Olanda. Introducerea începând cu 01.10.2022 a produsului transfrontalier de 15 minute în tranzacționare continuă intrazilnică pe granița România-Bulgaria a sporit această oportunitate de tranzacționare pentru participanții la piață.

Produsele de 15 minute sunt disponibile suplimentar produselor orare, în prezent, SIDC facilitând cuplarea piețele intrazilnice cu tranzacționare continuă din 25 de țări europene: Austria, Belgia, Bulgaria, Croația, Republica Cehă, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Norvegia, Olanda, Polonia, Portugalia, România, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia și Ungaria.

- Operator al Pieței pentru Ziua Următoare de energie electrică (PZU) – tranzacționare prin licitație închisă, în fiecare zi calendaristică, 7/365. Această piață permite tranzacționarea centralizată și în mod anonim a energiei electrice pentru fiecare interval orar de livrare al zilei următoare.

În perioada 19.11.2014-16.06.2021, PZU din România, administrată de OPCOM, a funcționat în regim cuplat cu piețele similare din Republica Cehă, Slovacia și Ungaria, cu aplicarea, în cadrul mecanismului de cuplare, a soluției Cuplării prin Preț a Regiunilor (Price Coupling of Regions, PCR) și cu utilizarea, pentru calculul capacităților de interconexiune, a metodei bazată pe capacitatea disponibilă de interconexiune (ATC).

În data de 17 iunie 2021 a avut loc lansarea cu succes a proiectului de cuplare intermediară pe bază de NTC a piețelor din Germania, Austria, Polonia și statele cuprinse în cuplarea 4M MC (Proiectul DE-AT-PL-4M MC, Interim Coupling), urmare solicitării adresate de autoritățile naționale de reglementare din statele implicate în vederea inițierii unui proiect pentru acest obiectiv, continuând astfel demersurile de dezvoltare a integrării piețelor de energie electrică pentru ziua următoare și asigurând atingerea fazei durabile a SDAC.

Procesul de integrare a tuturor granițelor României interne UE a continuat prin integrarea cu succes a graniței România – Bulgaria în mecanismul european de cuplare prin licitație implicită, prin implementarea proiectului de cuplare a piețelor de energie electrică pentru ziua următoare din România și Bulgaria, lansarea în funcționare comercială realizându-se cu succes în data de 27.10.2021.

Functionarea cuplata a continuat cu implementarea proiectului CORE FB MC, soluția țintă pentru cooperare integrată în piața unică europeană SDAC (Single Day-Ahead Coupling) ce cuprinde ca parte integrantă și granița România-Bulgaria considerată graniță externă CORE.

- Operator delegat (funcție atribuită prin Decizia ANRE nr. 492/30.03.2022, modificată prin Decizia ANRE nr. 2248/ 14.12.2022) pentru realizarea decontării energiei de echilibrare, precum și a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea, calitate în care OPCOM stabilește:
 - obligațiile de plată / drepturile de încasare pentru tranzacțiile realizate de participanții la Piața de Echilibrare și de OTS, pe fiecare interval de decontare și cumulat la nivel lunar;
 - valorile penalităților pentru energia electrică nelivrată la comanda de dispecer, pe fiecare UD și interval de decontare, precum și cumulat la nivel lunar;
 - prețurile inițiale/finale unice de dezechilibru, prețurile inițiale/finale de deficit și de excedent pe fiecare interval de decontare;
 - dezechilibrele cantitative și valorice ale Părților Responsabile cu Echilibrarea, pe fiecare interval de decontare și cumulat la nivel lunar;

- dezechilibrul sistemului pe fiecare interval de decontare;
- valorile veniturilor/costurilor suplimentare din echilibrarea sistemului, pentru perioada ianuarie-mai 2021.

În conformitate cu Decizia ANRE nr 492 din 30 martie 2022 privind Desemnare OPCOM ca operator decontare dezechilibre PRE, ANRE atribuie OPCOM funcția de operator delegat pentru decontarea energiei de echilibrare, pentru piața de echilibrare din România până la data de 01.10.2022 și de operator delegat pentru decontarea dezechilibrelor PRE în sensul prevederilor Regulamentului (UE) 2017/2195. În contextul acestei delegări, OPCOM a negociat și a încheiat cu CNTEE Transelectrica SA Contractul de prestare servicii de operator delegat pentru decontarea energiei de echilibrare și a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea nr. C707/2022. Contractul aplică prevederile din Decizia ANRE nr 492 din 30 martie 2022 privind prestarea de către ODPE, în favoarea OTS a serviciilor pentru calcularea drepturilor de încasat și a obligațiilor de plată ale PPE și ale PRE în vederea decontării energiei de echilibrare și a dezechilibrelor PRE, pe baza datelor și informațiilor transmise de OTS cu respectarea termenelor dispuse prin reglementările aplicabile.

Prin Ordinul ANRE nr.121/2022 pentru modificarea unor ordine ale președintelui ANRE a fost prorogată termenul de implementare al Ordinului ANRE nr. 127/2021, de la 01.10.2022 la 01.10.2023. Pe cale de consecință ANRE a emis Decizia nr.2248/14.12.2022, prin care a extins funcția de operator delegat pentru decontarea energiei de echilibrare, pentru piața de echilibrare din România, până la 1 octombrie 2023. În baza prevederilor Ordinului ANRE nr.121/2022, Deciziei ANRE nr.2248/14.12.2022, precum și a art.12.2 din Contractul nr C707/2022 care prevede următorul angajament al CNTEE Transelectrica SA:

„12.2 Acordarea unei remunerații în favoarea ODPE în considerarea Serviciilor prestate în baza acestui Contract, raportat la reglementările ANRE în această materie, precum și în contextul unor schimbări legislative primare și secundare ulterioare, se va efectua prin Act adițional la prezentul Contract cu respectarea reglementărilor ANRE.”,

OPCOM S.A. a transmis prin adresa nr. nr.52594/12.12.2022 Actul adițional nr.4 cu propuneri ale valorilor retribuițiilor specifice pentru prestarea de către OPCOM SA, conform prevederilor legislației secundare aprobate de către ANRE, în favoarea OTS a serviciilor pentru calcularea drepturilor de încasat și a obligațiilor de plată în vederea decontării pieței de echilibrare și respectiv a dezechilibrelor PRE.

- Operator al Pieței Centralizate a Contractelor Bilaterale de energie electrică (PCCB). În cadrul acestei piețe sunt incluse, începând din data de 01.01.2015, modalitățile de încheiere a contractelor bilaterale de energie electrică prin licitație extinsă (PCCB-LE), negociere continuă (PCCB-NC) și prin contracte de procesare (PCCB-PC). Începând cu 05.06.2019, cadrul de reglementare a fost modificat, printre altele, prin extinderea numărului de profiluri de tranzacționare și a tipurilor de instrumente, iar începând cu 01.05.2020, modalitatea de tranzacționare PCCB-LE a fost înlocuită de modalitatea de tranzacționare a contractelor prin licitație extinsă și utilizarea produselor care să asigure flexibilitatea tranzacționării (PCCB-LE-flex). Tranzacționarea în cadrul PCCB se realizează pe baza contractului cadru aplicabil în cazul PCCB-LE-flex, respectiv PCCB-PC și pe baza contractului standard aplicabil în cazul PCCB-NC.
- Operator al Pieței Centralizate pentru energia electrică din surse regenerabile susținută prin certificate verzi (PCE-ESRE-CV). Această piață a devenit funcțională începând cu 28.08.2019 și permite tranzacționarea energiei din surse regenerabile la termen, iar pentru fiecare MWh de energie tranzacționat se prevede și asocierea unui număr de CV.
- Operator al Pieței centralizate destinată atribuirii contractelor de energie electrică pentru perioade lungi de livrare (PCTL). Din luna septembrie 2020, Piața este deschisă operatorilor economici care urmează să construiască și să racordeze o capacitate de producere a energiei electrice sau de producere a energiei electrice și termice în cogenerare, care va produce energia electrică tranzacționată în baza contractului încheiat pe Piața centralizată destinată atribuirii contractelor de energie electrică pentru perioade lungi de livrare, în calitate de

vânzători de energie electrică și titularilor de licență din domeniul energiei electrice și consumatorilor finali, în calitate de cumpărători de energie electrică.

- Operator al Pieței Centralizate cu Negociere Dublă Continuă (PC-OTC). Această piață a devenit funcțională în luna martie 2014 și permite tranzacționarea forward, centralizată și în mod anonim, a energiei electrice pentru termene standard de livrare de o zi, un week-end, o săptămână, o lună, un trimestru, un semestru și un an. Tranzacțiile se încheie exclusiv cu contrapărțile eligibile stabilite de fiecare participant, în baza contractelor cadru EFET semnate între participanții la piață.
- Operator al Pieței Centralizate pentru Serviciul Universal (PCSU). Această piață centralizată a fost lansată în data de 04.02.2015, prin intermediul său titularii de licență desemnați de ANRE pentru prestarea serviciilor de Furnizor de ultimă instanță încheind contracte pentru achiziția energiei electrice destinată acoperirii consumului de energie electrică facturat la tarif CPC al clienților finali deserviți în regim de serviciu universal. Mecanismele de tranzacționare pe această piață s-au modificat în baza Ordinului ANRE nr. 27/31.01.2018 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și desfășurare a licitațiilor pe piața centralizată pentru serviciul universal, iar licitațiile se organizează lunar, pentru produse de tranzacționare cu perioade de livrare anuale, semestriale, trimestriale și lunare. Licitatiile încep cu prețurile de deschidere publicate anterior pe site-ul OPCOM S.A.
- Operator al Pieței de Energie Electrică pentru Clienți Finali Mari (PMC). Înscrierea participanților la această piață a devenit posibilă în luna martie 2014, odată cu avizarea de către ANRE a Procedurii privind înregistrarea participanților la piețele centralizate de energie electrică și publicarea de către OPCOM a Convenției de participare la Piața de energie electrică pentru clienți finali mari. Pe parcursul anului 2022 au fost implementate prevederile Ordinului ANRE nr. 65 din 31 martie 2022, respectiv ale Ordinului ANRE nr. 73 din 11 mai 2022, prin actualizarea documentelor aferente cadrului de reglementare aplicabil Pieței de energie electrică pentru clienții finali mari (PMC) și publicarea acestora pe pagina proprie de internet.
- Achizitor unic în cadrul Mecanismului de achiziție centralizată de energie electrică („MACEE”) în conformitate cu prevederile art.2 și art. 3 alin. (2) din OUG nr. 153/2022.

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 153/2022 privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei și modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 119/2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, a fost instituit Mecanismul de achiziție centralizată de energie electrică (MACEE) în cadrul căruia OPCOM S.A. are calitatea de achizitor unic.

- Operator al Pieței Centralizate de Gaze Naturale (PCGN). Această piață permite tranzacționarea forward, centralizată și în mod anonim a gazelor naturale pentru perioade de livrare standard de o zi, o săptămână, o lună, un trimestru, un semestru calendaristic, un semestru gazier, un an calendaristic și un an gazier prin modalitățile de tranzacționare PCGN-LP, PCGN-LN și respectiv PCGN-OTC. Tranzacțiile se încheie cu oricare dintre participanții înscriși la această piață, pe baza contractelor propuse de către inițiatorii sesiunilor de licitație, în cazul PCGN-LP, pe baza contractelor standard, în cazul PCGN-LN și pe baza contractelor agreeate între părțile eligibile, în cazul PCGN-OTC. De asemenea, pe piața produselor flexibile pe termen mediu și lung de gaze naturale – PPF-TL pot fi inițiate sesiuni de licitație, de către participanții înscriși la această piață, pentru perioade de livrare mai mari de o lună, pe baza contractului propus de inițiator
- Operator al Pieței pentru Ziua Următoare de Gaze Naturale (PZU-GN). Tranzacțiile se încheie la sfârșitul perioadei zilnice de ofertare, la prețul de închidere al pieței, unic pentru toate

tranzacțiile de vânzare și de cumpărare realizate în cursul unei zile, OPCOM asigurând notificarea tranzacțiilor la SNTGN Transgaz SA.

- Operator al Pieței Intrazilnice de Gaze Naturale (PI-GN). Din luna ianuarie 2019, sunt îndeplinite condițiile necesare din punct de vedere al cadrului de reglementare aplicabil, respectiv al platformei de tranzacționare, pentru a permite participanților PI-GN tranzacționarea după terminarea perioadei de ofertare pe PZU-GN până cu două ore înainte de începerea ultimei ore de livrare a zilei gaziere tranzacționate. Mecanismul de tranzacționare PI-GN permite încheierea tranzacțiilor în orice moment al sesiunii de tranzacționare, printr-un proces automat al sistemului de tranzacționare, dacă ofertele îndeplinesc condițiile de corelare.
- Operator de Decontare pentru PZU-GN/PI-GN cu asumarea rolului de contraparte.

În anul 2022, au fost implementate modificările legislative privind piața centralizată de gaze naturale, aprobate de către ANRE, prin legislația secundară, după cum urmează:

- Ordinul nr. 4/02.02.2022 și Ordinul ANRE nr. 138/14.12.2022 privind modificarea și completarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 143/2020 privind obligația de a oferi gaze naturale pe piețele centralizate a producătorilor de gaze naturale a căror producție anuală realizată în anul anterior depășește 3.000.000 MWh.
- Operator al Pieței de Certificate Verzi (PCV). OPCOM este administrator pentru piața contractelor bilaterale de certificate verzi (PCBCV), formată din piața centralizată anonimă la termen de certificate verzi (PCTCV) și piața contractelor bilaterale negociate direct de certificate verzi (PCBCV-ND), respectiv piața centralizată anonimă spot (PCSCV). PCSCV și PCTCV au fost lansate comercial în data de 01.09.2017, pe baza unor noi mecanisme de tranzacționare și prin continuarea activității sale de administrator al piețelor centralizate de certificate verzi demarată în 16.11.2005 (pentru piața spot) și respectiv în 16.01.2014 (pentru piața la termen).
- Administrator al Registrului Certificatelor Verzi.

În anul 2022, au fost implementate modificările legislative privind piața certificatelor verzi, aprobate de către ANRE, prin legislația secundară, după cum urmează:

- Ordinului ANRE nr. 94/29.06.2022, privind modificarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei din domeniul promovării energiei din surse regenerabile de energie care propune modificarea art. 10 din Regulamentul de organizare și funcționare a Pieței de Certificate Verzi, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 77/2017, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinului ANRE nr. 96/29.06.2022, pentru aprobarea Metodologiei de monitorizare a sistemului de promovare a producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie.
- Responsabil pentru supravegherea funcționării piețelor administrate.
- Responsabil pentru raportarea către ACER a detaliilor privind produsele energetice angro executate pe piața organizată OPCOM, incluzând ordinele corelate și necorelate.

În luna decembrie 2022, cu aplicabilitate de la 1 ianuarie 2023, OPCOM a reevaluat politica de tarife pentru prestarea serviciilor de raportare conform REMIT, introducând o abordare similară celei aplicată de ACER în scopul colectării taxelor datorate Agenției Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ca urmare a adoptării Deciziei (UE) 2020/2152 a Comisiei din 17.12.2020) pentru colectarea, utilizarea, prelucrarea și analizarea informațiilor raportate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului.

- Responsabil pentru colectarea taxelor datorate Agenției Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ca urmare a adoptării Deciziei (UE) 2020/2152 a Comisiei din 17.12.2020) pentru colectarea, utilizarea, prelucrarea și analizarea informațiilor raportate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului.

- OPCOM a fost desemnat de CERT.RO "Operator de servicii esențiale" în contextul Legii nr. 362/2018 privind asigurarea unui nivel comun ridicat de securitate a rețelilor și sistemelor informatice fiind înscris în Registrul operatorilor de servicii esențiale prin Decizia nr. 5018/II/A din data de 15.02.2021. Pe parcursul anului 2022 OPCOM a participat la teleconferințele organizate de CERT.RO în grupul de lucru cu specific energetic

De precizat faptul că, prin Decizia nr. 2515/14.12.2015 a Președintelui ANRE, OPCOM a fost nominalizat în calitate de „operator al pieței de energie electrică desemnat” (OPEED) pentru exercitarea sarcinilor de cuplare pe orizonturile PZU și al PI, pentru zona de ofertare România, în sensul prevederilor Regulamentului (UE) 2015/1222 al Comisiei de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor, pe o perioadă inițială de patru (4) ani începând cu data respectivei decizii și ulterior, prin Decizia nr. 2085/11.12.2019 a Președintelui ANRE, OPCOM a fost desemnat pentru exercitarea rolului de OPEED pentru o perioadă de încă șapte ani (până la 20.12.2026).

În același timp, în contextul punerii în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului privind integritatea și transparența pieței angro de energie (REMIT), incluzând Regulamentul de punere în aplicare a prevederilor REMIT (Regulamentul nr. 1348/2014) și reglementările aplicabile emise de ACER, OPCOM este Operator al piețelor organizate în sensul REMIT aprobat de ACER ca Mecanism de raportare înregistrat (RRM) în vederea efectuării de raportări la ACER cuprinzând date referitoare la ofertele și tranzacțiile stabilite pe piețele organizate administrate, precum și date privind tranzacțiile stabilite pe alte piețe organizate sau bilateral. De asemenea, OPCOM este implicat, din perspectiva Regulamentului (UE) 1227/2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie europeană, în grupurile de lucru organizate de ACER (Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei), pentru implementarea acestui Regulament (Forumul de supraveghere a pieței și Grupurile create ad-hoc pentru definirea normelor/orientărilor de aplicare).

OPCOM oferă următoarele servicii de raportare către ACER:

1. Servicii de administrare RRM OPCOM
2. Servicii de raportare prin RRM OPCOM
 - 2.1. Servicii de raportare a contractelor stabilite pe piața organizată OPCOM
 - 2.2. Servicii de raportare a contractelor stabilite în afara pieței organizate OPCOM
 - 2.3. Servicii de raportare a contractelor legate de transportul energiei electrice stabilite pe piețe de capacitate
 - 2.4 Servicii de raportare a datelor fundamentale privind gazele
3. Servicii de accesare date pentru raportarea prin alt RRM decât RRM OPCOM

Introducerea noii politici de tarife pentru prestarea serviciilor de raportare conform REMIT este însoțită de oferirea de către OPCOM beneficiarilor serviciilor a unui nou acord de raportare a datelor conform REMIT, necesar a fi semnat de părți pentru asigurarea furnizării serviciilor de către OPCOM în condițiile prevăzute de acord.

În anul 2022 OPCOM a administrat peste 400 acorduri de raportare REMIT cu beneficiarii de servicii de raportare către ACER.

3. Prezentare succintă a activității desfășurate în anul 2022

O parte semnificativă a activității desfășurate în cursul anului 2022 a fost dedicată îmbunătățirii mecanismelor de tranzacționare, decontare pe piețele administrate, supraveghere și raportare, precum și exercitării de către OPCOM a rolului de „operator al pieței de energie electrică desemnat” (OPEED) al pieței pentru ziua următoare și a pieței intrazilnice de energie electrică pentru zona de ofertare România, în sensul prevederilor Regulamentului 2015/1222, începând cu data Deciziei nr. 2515/14.12.2015 a Președintelui ANRE și continuând cu Decizia nr. 2085/11.12.2019 a Președintelui

ANRE, prin participarea la cooperările și proiectele europene aflate în desfășurare la nivel regional/european în anul 2022.

Rezultatele concrete sunt sintetizate prin performanța pietelor reflectată de:

- menținerea numărului de participanți la toate pietele administrate, precum și a lichidității în contextul funcționării cuplate,
- asigurarea pretului de închidere al pieței pentru ziua următoare pentru fiecare interval orar al anului 2022 ca fiind pretul de referință al pieței de energie electrică prin caracteristicile de determinare a pretului de închidere a pieței coroborat cu lichiditatea ridicată a cantităților tranzacționate și a numărului de participanți;
- asigurarea condițiilor necesare funcționării cuplate a Pieței pentru Ziua Următoare din România în prima parte a anului în cadrul SDAC prin derularea proiectului de cooperare Interim Coupling (implementat comercial cu data de 17.06.2021) și incluzând în procesul de cuplare la nivel european (SDAC) interconexiunea România-Bulgaria prin proiectul de cooperare BG-RO MC (implementat comercial cu data de 27.10.2021). Procesul de cuplare a evoluat prin implementarea cu succes a proiectului de cuplare pe baza fluxurilor maxime, CORE FB MC în data de 08.06.2022 ce cuprinde ca parte integrantă și granița România-Bulgaria considerată graniță externă CORE, aceasta fiind considerată soluția țintă pentru cooperare integrată în piața unică europeană SDAC (Single Day-Ahead Coupling). În anul 2022 s-a asigurat în continuare participarea în toate activitățile desfășurate de OPCOM în calitate de OPEED conform Regulamentului 2015/1222;
- asigurarea condițiilor necesare prestării serviciilor de implementare și de operare pentru operatorul pieței din Slovacia, cu furnizarea serviciilor operationale, începând cu luna noiembrie 2020, inițial în cadrul funcționării cuplate a pietelor în cadrul 4M MC, continuând în cadrul proiectului de cooperare Interim Coupling și apoi în cadrul proiectului de cuplare pe baza fluxurilor maxime, CORE FB MC.
- asigurarea condițiilor pentru tranzacționarea energiei electrice 24 ore/7 zile pe săptămână, prin mecanismul de corelare continuă, pe Piața Intrazilnică, care permite tranzacționarea după închiderea PZU, precum și a participării în toate activitățile desfășurate de OPCOM în calitate de OPEED conform Regulamentului 2015/1222;
- asigurarea condițiilor necesare funcționării cuplate a Pieței Intrazilnice de energie electrică din România cu pietele spot cu pietele din celelalte țări participante la proiectul european XBID - de introducere a tranzacționării transfrontaliere pan-europene pe orizontul intrazilnic, care în prezent permite tranzacționarea centralizată și în mod anonim a energiei electrice până cu o oră înainte de intervalul orar al livrării;
- stabilirea obligațiilor de plată/drepturilor de încasare pentru tranzacțiile realizate pe pietele centralizate în care OPCOM SA este contraparte (PZU și PI de energie electrică și PZU și PI de gaze naturale), pentru Piața de Echilibrare și pentru dezechilibrele PRE-urilor, în conformitate cu prevederile legislației primare și secundare în vigoare și cu datele transmise de către operatorii responsabili;
- În data de 29.06.2022, ANRE a emis Ordinul nr.92 privind modificarea și completarea Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea - preț unic de dezechilibru, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr.213/2020, și pentru modificarea unor ordine ale președintelui ANRE, care conține modificări privind principiile de calcul ale preturilor finale unice de dezechilibru și reintroducerea calculului veniturilor/costurilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului, precum și redistribuirea acestora către PRE, cu excepția PRE Agent, cu aplicare de la 01.07.2022. pentru calculele în vederea decontării dezechilibrelor PRE, înregistrate în luna iunie 2022. Menționăm faptul că având în vedere termenul foarte strâns între data aprobării prevederilor Ordinului nr.92/2022 și data implementării cu efecte comerciale, specificațiile tehnice au fost elaborate și transmise furnizorului GE a platformei informatice, încă din faza de proiect a Ordinului menționat. Modificările necesare în platforma informatică induse de dispozițiile Ordinului nr.92/2022 au fost finalizate, testate și implementate cu

succes, astfel ca în cursul lunii iulie 2022, au fost efectuate calculele preturilor finale unice de dezechilibru, calculul veniturilor/costurilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului, precum și redistribuirea acestora către PRE-uri, pe baza noilor formule, cu efecte comerciale, pentru dezechilibrele înregistrate de PRE-uri, în luna de livrare iunie 2022. În data de 28.09.2022, ANRE a emis Ordinul nr.121 pentru modificarea unor Ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, prin care au fost modificate, la solicitarea CNTEE Transelectrica SA, termenele de intrare în vigoare (de la 01.10.2022 la 01.10.2023) ale prevederilor Ordinului ANRE nr. 127/2021 pentru aprobarea Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare și pentru furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței și a Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea și pentru modificarea și abrogarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, respectiv ale prevederilor Ordinului ANRE nr. 128/2021 pentru aprobarea regulilor de suspendare și restabilire a activităților de piață și a regulilor de decontare aplicabile.

- Transmiterea de propuneri și observații către ANRE față de proiectul de Ordin pentru modificarea unor Ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei privind piața de energie electrică, în data de 14.09.2022. Proiectul a prevăzut modificarea termenului de implementare de la 1 octombrie 2022, la 1 octombrie 2023 a Ordinului ANRE nr. 127/2021 pentru aprobarea Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare și pentru furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței și a Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea și a Ordinului ANRE nr. 128/2021 pentru aprobarea regulilor de suspendare și restabilire a activităților de piață și a regulilor de decontare aplicabile.
- În data de 29.06.2022, ANRE a emis Ordinul nr.97 pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor practicate de Operatorul desemnat al pieței de energie electrică, aplicabil cu 01.01.2023. În contextul emiterii acestui ordin, au fost întreprinse acțiuni în vederea implementării metodologiei, respectiv a transmiterii către ANRE a informațiilor relevante pentru stabilirea tarifului reglementat pentru activitatea OPEED (pentru piețele pe termen scurt, PZU și PI) în sensul analizei evoluției înregistrate și estimărilor evoluției viitoare a numărului de participanți la piețele pe termen scurt, a cantităților tranzacționate/estimate a fi tranzacționate în 2023 pe PZU și PI, evaluarea resurselor materiale și umane implicate în activitatea aferentă OPCOM în calitate de OPEED. A fost elaborată o Convenție comună aferentă participării la piețele pe termen scurt de energie electrică (PZU și PI) și a fost actualizată corespunzător Procedura privind înregistrarea la piețele organizate de energie electrică administrate de OPCOM SA.
- implementarea soluțiilor tehnice pentru îndeplinirea de către OPCOM a responsabilităților de raportare a datelor în calitate de RRM, în conformitate cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) Nr. 1348/2014 privind raportarea de date, pentru punerea în aplicare a articolului 8 alineatele (2) și (6) din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie (REMIT);
- raportarea conform REMIT, în mod complet, exact și la timp a detaliilor privind contractele standard, nestandardizate, contractele de transport și datele fundamentale privind energia electrică și gazele naturale;
- elaborarea documentelor aferente pentru implementarea noului cadru de tranzacționare a certificatelor verzi, în conformitate cu prevederile Ordinului ANRE nr. 94/29.06.2022 și nr. 96/29.06.2022;
- elaborarea de observații și propuneri cu privire la proiectului de Ordin pentru aprobarea Regulamentului general privind piețele organizate de energie electrică publicat pe site-ul ANRE în data de 29.07.2022, ce a avut în vedere simplificarea cadrului organizat de contractare a energiei electrice, prin elaborarea unui regulament-cadru cu prevederi generale, în baza căruia fiecare operator al pieței de energie electrică să își elaboreze regulile specifice de organizare și administrare a piețelor proprii, OPCOM a transmis de observații și propuneri cu privire la textul propus, iar documentul a fost aprobat prin Ordinul ANRE nr. 134/2022;

- elaborarea documentelor aferente pentru implementarea Mecanismului de achiziție centralizată de energie electrică (MACEE) în conformitate cu prevederile OUG nr. 153/11.11.2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului Nr. 119 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022 - 31 martie 2023;
- actualizarea Convenției de participare la piețele contractelor bilaterale de energie electrică, respectiv piețele de certificate verzi, prin stabilirea unui nou concept de accesului unic la toate piețele contractelor bilaterale de energie electrică, respectiv la piețele de certificate verzi (fără plata unui tarif de înregistrare ci exclusiv prin plata unui tarif unic de administrare) prin care este facilitat accesul participanților la mai multe piețe organizate la termen de energie electrică, respectiv piețele de certificate verzi și este asigurată posibilitatea de a accesa întreaga ofertă de oportunități de tranzacționare, prin utilizarea tuturor platformelor de tranzacționare oferite de OPCOM;
- În cursul lunii septembrie 2022 au fost testate și recepționate modificările necesare în vederea implementării regulilor aprobate prin Ordinul ANRE nr.127/2021 pentru aprobarea Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare și pentru furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței și a Regulamentului privind părțile responsabile cu echilibrarea și pentru modificarea și abrogarea unor ordine ale președintelui ANRE, a cărei intrare în vigoare a fost proproagată de la 01.10.2022, la 01.10.2023, la solicitarea CNTEE Transelectrica SA, prin Ordinul ANRE nr.121/28.09.2022 pentru modificarea unor ordine ale președintelui ANRE privind piața de energie electrică.
- Transmiterea de propuneri și observații către ANRE față de:
 - proiectul de Ordin privind modificarea și abrogarea unor Ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, supus consultării publice în perioada 18.03. – 28.03.2022.
 - proiectul de Ordin pentru aprobarea regulilor pentru gestionarea congestiilor și pentru achiziția serviciilor de sistem care nu au ca scop stabilitatea frecvenței prin utilizarea flexibilității în rețelele de distribuție de către operatorii de rețea și pentru modificarea regulamentelor aprobate cu Ordinul președintelui ANRE nr. 127/2021, supus consultării publice în perioada 04.05 – 04.06.2022.
 - proiectul de Ordin pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor practicate de Operatorul desemnat al pieței de energie electrică, supus consultării publice în perioada 18.05 – 31.05.2022.
 - proiectul de Ordin privind modificarea și completarea Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea – preț unic de dezechilibru, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 213/2020 și pentru modificarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, supus consultării publice în perioada 31.05 – 15.06.2022.
 - proiectul de Ordin pentru modificarea unor Ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei privind piața de energie electrică, în data de 14.09.2022. Proiectul prevede modificarea de la 1 octombrie 2022 a Ordinului ANRE nr. 127/2021 pentru aprobarea Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare și pentru furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței și a Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea și a Ordinului ANRE nr. 128/2021 pentru aprobarea regulilor de suspendare și restabilire a activităților de piață și a regulilor de decontare aplicabile.
- Modificările regulilor de suspendare și restabilire a activităților de piață și a regulilor de decontare aplicabile: În data de 28.09.2022, ANRE a emis Ordinul nr.121 pentru modificarea unor Ordine ale

președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, prin care au fost modificate termenele de intrare în vigoare (de la 01.10.2022 la 01.10.2023) ale prevederilor Ordinului ANRE nr. 127/08.12.2021 pentru aprobarea Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare și pentru furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței și a Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea și pentru modificarea și abrogarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, respectiv ale prevederilor Ordinului ANRE nr. 128/08.12.2021 pentru aprobarea regulilor de suspendare și restabilire a activităților de piață și a regulilor de decontare aplicabile. Deși nu au fost actualizate procedurile operaționale cu abordarea OPCOM în contextul prevederilor Ordinului ANRE nr. 128/08.12.2021, au fost incluse prevederi specifice în Convenția de participare la Piațele pe Termen Scurt de Energie Electrică (Piața pentru Ziua Următoare și Piața Intrazilnică), precum și în alte proceduri relevante.

4. Activitatea de administrare a Pieței centralizate a contractelor bilaterale de energie electrică

Piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică a funcționat în baza Ordinului ANRE nr. 78/2014 prin care a fost aprobat Regulamentul privind modalitățile de încheiere a contractelor bilaterale de energie electrică prin licitație extinsă și negociere continuă și prin contracte de procesare. Ordinul ANRE nr. 78/2014 a intrat în vigoare și a produs efecte începând cu 01.01.2015. Modul de organizare al pieței centralizate a contractelor bilaterale de energie electrică (PCCB-LE, PCCB-NC și PCCB-PC) a fost modificat în baza prevederilor Ordinului Nr. 50 din 10 aprilie 2019 privind modificarea anexei la Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 78/2014 pentru aprobarea Regulamentului privind modalitățile de încheiere a contractelor bilaterale de energie electrică prin licitație extinsă și negociere continuă și prin contracte de procesare, publicat în Monitorul Oficial Nr. 344 din 6 mai 2019.

Astfel începând cu 05.06.2019 au devenit aplicabile prevederile ordinului menționat, modificările prevăzute referindu-se la mărirea perioadei în care un participant rămâne suspendat în cazul în care acesta refuză încheierea contractului/prezentării unui contract neconform pentru PCCB-LE sau PCCB-PC, iar pentru PCCB-NC, în cazul refuzului de semnare a contractului/prezentării unui contract neconform la 10 zile calendaristice după plata penalității, la faptul că nu este prevăzută posibilitatea denunțării unilaterale în contractele-cadru și cele standard, la extinderea tipurilor de profiluri de livrare și posibilitatea de a introduce sau elimina de la tranzacționare un profil de livrare zilnică în funcție de cerințele pieței, introducerea entităților agregate ca participant.

Conform prevederilor Ordinului ANRE nr. 64 din 31 martie 2020 iar ulterior ale Ordinului ANRE Nr. 161 din 9 septembrie 2020, PCCB-LE a fost înlocuit de PCCB-LE-flex, devenind aplicabil Regulamentul privind modalitatea de încheiere a contractelor bilaterale de energie electrică prin licitație extinsă și utilizarea produselor care să asigure flexibilitatea tranzacționării. Astfel sunt permise opțiuni privind utilizarea unei formule de ajustare a prețului de atribuire a contractului și/sau variația cantității pe interval de decontare față de valoarea prevăzută în ofertă în limita unui procent de 25 %, respectiv 100% pentru producătorii de energie din surse regenerabile.

4.1. Administrarea Pieței centralizate a contractelor bilaterale de energie electrică - Modalitatea de tranzacționare PCCB-LE-flex

Principalele caracteristici ale mecanismului de piață prin care are loc încheierea tranzacțiilor pe PCCB-LE-flex sunt următoarele:

Piața este deschisă participării persoanelor fizice sau juridice care, potrivit legii, pot desfășura activități în sectorul energiei electrice, care se înscriu și respectă Convenția de participare pe piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică conform căreia contractele sunt atribuite prin licitație extinsă și utilizarea produselor care să asigure flexibilitatea tranzacționării. Începând cu 01.05.2020, pe PCCB-LE-flex se pot înscrie și agregatorii, care sunt participanți la piață implicați în agregare care îndeplinesc funcția definită la art. 2 pct. 43 din Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică.

- ✓ Identitatea și intenția de ofertare a participanților la piață este cunoscută de către întreg mediul de afaceri.
- ✓ Produsele tranzacționate sunt definite de către participanții inițiatori care stabilesc condițiile ofertelor și contractelor asociate acestora. Perioada de livrare a produselor tranzacționate este de minim o lună și este nelimitată ca durată maximă. Este obligatorie, utilizarea contractului - cadru de vânzare-cumpărare a energiei electrice pe PCCB-LE-flex.
- ✓ Sesiunile de licitație sunt organizate în fiecare zi lucrătoare, între orele limită de începere, de luni până joi, 09:00 și 17:00 și vineri, 09:00 și 14:00. Programul de primire oferte inițitoare/ cointitoare/ modificare de preț este de luni până joi, între orele 08:00 - 15:00 și vineri, între orele 08:00 - 12:00, iar ofertele de răspuns se transmit în termenul precizat în tabelul de anunțuri.
- ✓ Ofertele sunt standardizate din punct de vedere al profilului livrărilor. Ofertele pot propune condiții flexibile care se referă doar la termenele de plată și modalitățile de plată, garanțiile și penalitățile de natură financiară.
- ✓ Prețul de deschidere:
 - Preț minim (P_{min}) - în cazul licitațiilor organizate pentru oferte de vânzare publicate;
 - Preț maxim (P_{max}) - în cazul licitațiilor organizate pentru oferte de cumpărare publicate.
- ✓ Sesiunile de licitație sunt anunțate în mod transparent pe site-ul OPCOM SA și toate informațiile și documentele specifice sunt supuse consultării publice pentru cel puțin patru zile lucrătoare înainte de data sesiunii de licitație.
- ✓ Față de orice ofertă inițitoare publicată pot fi formulate intenții de ofertare cointitoare sau de răspuns. Ofertele pot fi retrase cu asumarea prevederilor Procedurii PCCB-LE-flex referitoare la plata sumei penalizatoare.
- ✓ Participarea la sesiunile de licitație presupune asumarea fermă a condițiilor de vânzare/cumpărare a energiei electrice propuse prin documentele publicate în vederea organizării sesiunii de licitație. În acest sens contractele semnate în urma atribuirii unei oferte trebuie să respecte întocmai forma și conținutul contractului cadru și anexelor publicate și prețul stabilit prin sesiunea de licitație. După închiderea sesiunii de licitație, lista ofertanților este publică.
- ✓ Rezultatele sesiunilor de licitație sunt publicate în integralitate și privesc lista participanților care au participat la licitație cu oferte de răspuns inclusiv ofertele acestora, cantitatea tranzacționată, perioada de livrare și prețul de închidere.
- ✓ Până la intrarea în livrare a contractului încheiat, cantitățile de energie electrică contractate urmare tranzacțiilor încheiate prin această modalitate de tranzacționare pot fi propuse spre tranzacționare într-o sesiune de licitație ulterioară.

În cursul anului 2022, din punct de vedere al participării pe PCCB-LE-flex, s-au înregistrat următoarele rezultate:

- ✓ 62 participanți activi din cei 175 înregistrați la sfârșitul anului, cu 20,51% mai puțin față de numărul participanților activi în anul 2021, respectiv 78;
- ✓ 2,46 reprezintă numărul mediu de participanți respondenți pe sesiune, cu 39,41% mai puțin decât numărul mediu al participanților respondenți în anul 2021, respectiv 4,06.

Din punctul de vedere al ofertelor inițitoare/cointitoare situația în anul 2022, comparativ cu anul 2021 se prezintă astfel:

- au fost publicate 1.474 oferte, cu 225 oferte mai puține (scădere cu 13,24%) față de anul 2021;
- au fost organizate 838 sesiuni de licitație, cu 641 sesiuni de licitație mai puține (scădere cu 43,34%) față de anul precedent;
- au fost atribuite și finalizate prin semnarea contractelor aferente 217 sesiuni de licitație, cu 460 mai puține (scădere cu 67,95%) față de anul 2021;
- au fost atribuite 222 contracte, cu 463 mai puține (scădere cu 67,59%) față de anul 2021;

- au fost anulate sesiunile de licitație pentru 999 oferte, cu 11 oferte mai puține (scădere cu 1,09%) față de anul anterior;

În continuare sunt prezentate date agregate privind rezultatele înregistrate pentru anul 2022 comparativ cu anul 2021:

- ✓ Ofertele inițitoare/coinițitoare publicate au totalizat 57.729 GWh, cu 33,26% mai puțin față de ofertele publicate în anul 2021, care au totalizat 86.498 GWh;
- ✓ Contractele atribuite au însumat cantitatea de 7.435,04 GWh, cu 72,78% mai puțin față de cantitatea tranzacționată în anul precedent care a totalizat 27.312,37 GWh;
- ✓ Cantitatea de energie electrică de 7.394,96 GWh tranzacționată și contractată (cantitatea tranzacționată și necontractată a fost de 40 GWh) în anul 2022 este destinată livrărilor*, după cum urmează:
 - 1.388,63 GWh pentru livrare în anul 2022;
 - 5.479,53 GWh pentru livrare în anul 2023;
 - 439,20 GWh pentru livrare în anul 2024;
 - 87,60 GWh pentru livrare în anii 2025.

**Notă: Au fost luate în considerare contractele reziliate și încetate cu acordul părților notificate și publicate pe website, ai căror indicatori au fost actualizați până la data de 31 decembrie a anului pentru care se face raportarea, conform metodologiei de calcul a indicatorilor specifici publicați de OPCOM SA.*

- ✓ Cantitatea tranzacționată în anul 2022 a reprezentat 14,10% din consumul intern comparativ cu cota de 47,68% aferentă cantităților contractate în anul 2021;
- ✓ Volumul maxim lunar tranzacționat în anul 2022 a fost de 1.274,32 GWh și s-a înregistrat în luna ianuarie;
- ✓ Prețul mediu ponderat corespunzător cantităților contractate în anul 2022 a fost de 1.170,14 lei/MWh (237,28 euro/MWh), cu 165,95% mai mare decât prețul mediu ponderat de 439,99 lei/MWh (89,42 euro/MWh) aferent contractelor încheiate în anul 2021;
- ✓ Valoarea contractelor încheiate în anul 2022 a fost de 8.700,00 mil.lei (1.764,17 mil.euro) cu 27,60% mai puțin decât valoarea corespunzătoare contractelor încheiate în anul 2021 și anume 12.017,14 mil.lei (2.442,31 mil.euro).
- ✓ Cantitatea de energie electrică tranzacționată pentru a fi livrată în anul 2022, în baza contractelor încheiate, a avut valoarea 20.631,75 GWh* și a fost mai mică cu 1,76% față de cantitatea de 21.001,81 GWh tranzacționată pentru a fi livrată în 2021;

**Notă: Au fost luate în considerare contractele reziliate și încetate cu acordul părților notificate și publicate pe website, ai căror indicatori au fost actualizați până la data de 31 decembrie a anului pentru care se face raportarea, conform metodologiei de calcul a indicatorilor specifici publicați de OPCOM SA.*

- ✓ Cantitatea tranzacționată (începând cu anul 2015) pentru a fi livrată în anul 2022 a reprezentat 39,13% din consumul intern, comparativ cu cota de 36,66% aferentă livrărilor contractate pentru anul 2021;
- ✓ Cantitatea tranzacționată cu livrare în 2022 a variat de la lună la lună, de la 1.545,03 GWh în luna februarie la 1.846,94 GWh în luna decembrie;
- ✓ Prețul mediu ponderat corespunzător cantităților tranzacționate pe PCCB-LE și PCCB-LE-flex pentru a fi livrate în anul 2022 a fost de 502,20 lei/MWh (101,84 euro/MWh), cu 92,62% mai mare decât prețul mediu ponderat de 260,72 lei/MWh (52,99 euro/MWh) aferent livrărilor contractate pentru anul 2021;
- ✓ Valoarea anuală a livrărilor contractate pentru anul 2022 a fost de 10.361,15 mil.lei (2.101,01 mil. euro) comparativ cu valoarea corespunzătoare pentru anul 2021 și anume 5.475,57 mil.lei (1.112,83 mil. euro).

4.2. Administrarea Pieței centralizate a contractelor bilaterale de energie electrică - Modalitatea de tranzacționare PCCB-NC

Principalele caracteristici ale mecanismului de piață prin care are loc încheierea tranzacțiilor pe PCCB-NC sunt următoarele:

- ✓ Piața este deschisă participării persoanelor fizice sau juridice care, potrivit legii, pot desfășura activități în sectorul energiei electrice titularilor care se înscriu și respectă Convenția de participare la Piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică conform căreia contractele sunt atribuite prin negociere continuă.
- ✓ Tranzacționarea se realizează on-line, de la terminalele participanților înscriși la piață, cu respectarea calendarului de tranzacționare publicat.
- ✓ Sesiunile de tranzacționare sunt organizate în fiecare zi lucrătoare, între orele 12:00-14:00.
- ✓ Identitatea Participanților la tranzacționare este anonimă pe toată durata sesiunii de tranzacționare, iar ecranul sistemului de tranzacționare este accesibil în timp real pe pagina web a OPCOM SA.
- ✓ Ofertele sunt standardizate din punct de vedere al puterii oferite, profilului zilnic al livrărilor și perioadelor de livrare, iar putere medie orară/pe interval de decontare pe contract a devenit 0,1 MW.
- ✓ Este obligatorie utilizarea contractului standard, conform prevederilor Ordinului ANRE nr. 78/14.08.2014, cu modificările ulterioare.
- ✓ După încheierea sesiunii de tranzacționare Operatorul Pieței publice rezultatele licitației, respectiv: caracteristicile produsului tranzacționat, numărul de contracte tranzacționate, prețul de atribuire a tranzacției, numele vânzătorului și cumpărătorului.
- ✓ Până la intrarea în livrare a contractului încheiat, cantitățile de energie electrică contractate urmare tranzacțiilor încheiate pe această piață pot fi tranzacționate într-o sesiune de tranzacționare ulterioară.

În cursul anului 2022, din punct de vedere al participării pe Piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică - modalitatea de tranzacționare PCCB-NC s-au înregistrat următoarele rezultate:

- au fost înregistrați 177 participanți la sfârșitul anului;
- 59 au fost participanți activi.

În continuare se prezintă funcționarea acestei modalități de tranzacționare în cursul anului 2022 comparativ cu anul 2021:

- ✓ Cantitatea tranzacționată în anul 2022, în urma sesiunilor de licitație organizate, a reprezentat o scădere de 75% față de cantitatea de 3.527,2 GWh tranzacționată în anul 2021, respectiv a totalizat cantitatea de 874,3 GWh, din care:
 - 421,26 GWh pentru livrare în anul 2022,
 - 349,79 GWh pentru livrare în anul 2023, și
 - 87,84 GWh pentru livrare în anul 2024;
 - 15,41 GWh reprezintă cantitatea contractelor neintrate în efectivitate (reziliate, care au încetat cu acordul părților sau nesemnate de către una dintre părți).
- ✓ Cantitatea tranzacționată în anul 2022 a reprezentat 1,66% din consumul intern, comparativ cu cota de 6,16% aferentă cantităților tranzacționate în anul 2021;
- ✓ Numărul maxim lunar de contracte tranzacționate în anul 2022 a fost de 2.710 și s-a înregistrat în luna februarie;
- ✓ Volumul maxim lunar tranzacționat în anul 2022, a fost de 206,39 GWh și s-a înregistrat în luna iunie;
- ✓ Prețul mediu ponderat corespunzător cantităților contractate în anul 2022 a fost de 1.390,98 lei/MWh (282,06 euro/MWh), față de prețul mediu ponderat de 460,68 lei/MWh (93,63 euro/MWh), aferent contractelor încheiate în anul 2021;

- ✓ Cantitatea tranzacționată cu livrare în anul 2022 a fost de 2.704,934 GWh, cu 59,35% mai mică decât cantitatea de 6.655,01 GWh livrată în 2021;
- ✓ Cantitatea livrată în anul 2022 a reprezentat 5,13% din consumul intern, comparativ cu cota de 11,62% aferentă livrărilor din anul precedent;
- ✓ Prețul mediu ponderat corespunzător cantităților tranzacționate pentru a fi livrate în anul 2022 a fost de 597,59 lei/MWh (121,18 euro/MWh), față de prețul mediu ponderat de 287,77/MWh (58,49 euro/MWh), aferent livrărilor contractate pentru anul 2021;
- ✓ Valoarea anuală a livrărilor contractate în anul 2022 a fost de 1.616,435 mil. lei (327,777 mil. euro), față de valoarea corespunzătoare livrărilor contractate pentru anul 2021 în sumă de 1.915,13 mil. lei (389,222 mil. euro).

4.3. Administrarea Pieței centralizate a contractelor bilaterale de energie electrică - Modalitatea de tranzacționare a contractelor de procesare a combustibilului (PCCB-PC)

Principalele caracteristici ale mecanismului de piață prin care are loc încheierea tranzacțiilor pe PCCB-PC sunt următoarele:

- ✓ Piața este deschisă participării titularilor de licență de furnizare de energie electrică și către titularii de licență de exploatare comercială a capacităților de producere a energiei electrice care se înscriu și respectă Convenția de participare la Piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică modalitatea de tranzacționare PCCB-PC.
- ✓ Încheierea contractelor de procesare a combustibilului are loc în situații de criza pe piața de energie electrică.
- ✓ Identitatea și intenția de ofertare a participanților la piață este cunoscută de către întreg mediul de afaceri.
- ✓ Ofertele inițitoare pot fi propuse doar de către titularii de licență de furnizare de energie electrică, iar ofertele de răspuns pot fi depuse doar de către titularii de licența de exploatare comercială a capacităților de producere a energiei electrice.
- ✓ Perioada de livrare nu poate fi mai mare decât durata situației de criză pe piața de energie electrică.
- ✓ Prețul de deschidere: cel mai mare preț echivalent al energiei electrice rezultate în urma procesării pe care inițiatorul este dispus să îl plătească.
- ✓ Față de orice ofertă inițitoare publicată poate fi formulată o intenție de răspuns. Ofertele pot fi retrase cu asumarea prevederilor Procedurii PCCB-PC referitoare la plata sumei penalizatoare.
- ✓ Este obligatorie utilizarea contractului cadru de procesare a combustibilului pe PCCB-PC conform prevederilor Ordinului ANRE nr. 78/14.08.2014, cu modificările ulterioare.
- ✓ După închiderea sesiunii de licitație, lista ofertanților este publică.

Până în prezent, pe această piață s-a înregistrat un singur participant, care s-a retras pe parcursul anului 2017.

5. Administrarea Pieței centralizate pentru energia electrică din surse regenerabile susținută prin certificate verzi - Modalitatea PCE-ESRE-CV

Piața Centralizată pentru energia electrică din surse regenerabile susținută prin certificate verzi - Modalitatea PCE-ESRE-CV funcționează în baza Ordinului Președintelui ANRE nr.160 din 10.07.2019 pentru aprobarea Regulamentului privind funcționarea pieței centralizate pentru energia electrică din surse regenerabile susținută prin certificate verzi, publicat în Monitorul Oficial Nr. 582 din 16 iulie 2019, cu modificările ulterioare.

Principalele caracteristici ale mecanismului de piață prin care are loc încheierea tranzacțiilor pe PCE-ESRE-CV sunt următoarele:

- ✓ Este permisă înregistrarea la această piață în calitate de vânzători a titularilor de licență de producere de energie electrică din surse regenerabile de energie care beneficiază sau au beneficiat de sistemul de promovare prin certificate verzi, inclusiv persoanelor fizice sau juridice care, potrivit prevederilor legale, pot desfășura activități în sectorul energiei electrice fără a deține o licență acordată de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, iar în calitate de cumpărători pot participa furnizorii de energie electrică și producătorii de energie electrică care utilizează energia electrică produsă pentru alimentarea cu energie electrică a clienților racordați prin linii directe la centrala electrică și/sau pentru consumul final propriu, altul decât consumul propriu tehnologic.
- ✓ Intenția de ofertare a participanților la piață este publică, dar identitatea acestora este anonimă până la momentul încheierii sesiunii de tranzacționare pe PCE-ESRE-CV.
- ✓ Pentru fiecare MWh de energie electrică din surse regenerabile ofertat/tranzacționat pe PCE-ESRE-CV, participantul la piață inițiator stabilește numărul întreg de CV asociate, tranzacționate la prețul pieței spot de CV stabilit în ultima sesiune de tranzacționare.
- ✓ Produsele tranzacționate sunt definite de către participanții inițiatori care stabilesc condițiile ofertelor și contractelor asociate acestora. Perioada de livrare a produselor tranzacționate este de minim o lună și este nelimitată ca durată maximă. Este obligatorie utilizarea contractului - cadru de vânzare-cumpărare a energiei electrice și a certificatelor verzi aplicabil pe PCE-ESRE-CV.
- ✓ Prețul de deschidere:
 - Preț minim (P_{min}) - în cazul licitațiilor organizate pentru oferte de vânzare publicate;
 - Preț maxim (P_{max}) - în cazul licitațiilor organizate pentru oferte de cumpărare publicate.
- ✓ Sesiunile de licitație sunt organizate în fiecare zi lucrătoare, între orele limită de începere, de luni până joi, 09:00 și 17:00 și vineri, 09:00 și 14:00. Programul de primire oferte inițitoare/coinițitoare/ modificare de preț este de luni până joi, între orele 08:00 - 15:00 și vineri, între orele 08:00 - 12:00, iar ofertele de răspuns se transmit în termenul precizat în tabelul de anunțuri.
- ✓ Ofertele sunt standardizate din punct de vedere al profilului livrărilor, existând posibilitatea ca inițiatorul să propună un profil de livrare, altul decât cele standardizate. Ofertele pot propune condiții flexibile care se referă doar la termenele de plată și modalitățile de plată, garanțiile și penalitățile de natură financiară.
- ✓ Inițiatorul poate propune formulă de ajustare a prețului energiei electrice de atribuire a contractului/contractelor (prețul de închidere a licitației), formula de ajustare fiind necesar să fie definită pe baza unor indicatori publici din domeniul energiei și modalitatea de aplicare a acesteia începând cu prima zi de livrare.
- ✓ Sesiunile de licitație sunt anunțate în mod transparent pe site-ul OPCOM SA și toate informațiile și documentele specifice sunt supuse consultării publice pentru cel puțin patru zile lucrătoare înainte de data sesiunii de licitație.
- ✓ Față de orice ofertă inițitoare publicată pot fi formulate intenții de ofertare coinițitoare sau de răspuns. Ofertele pot fi retrase cu asumarea prevederilor Procedurii PCE-ESRE-CV referitoare la plata sumei penalizatoare.
- ✓ Participarea la sesiunile de licitație presupune asumarea fermă a condițiilor de vânzare/cumpărare a energiei electrice și a numărului de CV asociat propuse prin documentele transmise în vederea organizării sesiunii de licitație. În acest sens contractele semnate în urma atribuirii unei oferte trebuie să respecte întocmai forma și conținutul contractului cadru și anexelor publicate și prețul stabilit prin sesiunea de licitație pentru energie electrică. Prețul CV aplicabil pentru CV tranzacționate este prețul stabilit în ultima sesiune de tranzacționare încheiată pe Piața Centralizată Anonimă Spot de Certificate Verzi, anterior orei de desfășurare a sesiunii de licitație pe PCE-ESRE-CV. După închiderea sesiunii de licitație, lista ofertanților este publică.

- ✓ Rezultatele sesiunilor de licitație sunt publicate în integralitate și privesc lista participanților care au participat la licitație cu oferte inițitoare/coinițitoare/de răspuns, inclusiv ofertele acestora, cantitatea tranzacționată, numărul de CV tranzacționat, precum și perioada de livrare și prețul de închidere pentru energie și prețul aplicabil pentru CV.

Pe parcursul anului 2022, din punct de vedere al participării pe PCE-ESRE-CV, s-au înregistrat următoarele rezultate:

- ✓ 69 de participanți activi (56 vânzători și 13 cumpărători) din cei 164 înregistrați, cu 5,48% mai puțin decât în 2021, când au fost 73;
- ✓ 1,29 reprezintă numărul mediu de participanți respondenți pe sesiune, cu 4,88% mai mult decât în 2021, respectiv 1,23;

Din punct de vedere al cantităților de energie electrică oferite și tranzacționate, realizările din anul 2022 comparativ cu anul 2021 se prezintă astfel:

- ✓ Ofertele inițitoare/coinițitoare publicate au totalizat 2.285,85 GWh energie electrică cu 37,72% mai puțin decât ofertele publicate în anul 2021, care au totalizat 3.670,37 GWh, acestora atașându-li-se 13.811.213 de CV, cu 2.690.994 mai multe decât cele atașate ofertelor publicate în anul 2021;
- ✓ Contractele atribuite au însumat cantitatea de 358,85 GWh energie electrică cu 52,35% mai puțin față de cantitatea tranzacționată în anul precedent, care a totalizat 753,16 GWh, acestora atașându-li-se 2.492.288 de CV, cu 343.908 mai multe decât cele atașate ofertelor tranzacționate în anul 2021;
- ✓ La această piață s-au înregistrat tranzacții încheiate de entitate agregată, în număr de 11, însumând o cantitate de energie electrică de 33,699 GWh, cu 0,79% mai mult comparativ cu anul 2021 când s-a tranzacționat o cantitate de 33,435 GWh;
- ✓ Cantitatea de energie electrică de 355,13 GWh tranzacționată și contractată în anul 2022 este destinată livrărilor, după cum urmează:
 - 173,169 GWh pentru livrare în anul 2022,
 - 170,898 GWh pentru livrare în anul 2023;
 - 11,059 GWh pentru livrare în anul 2024.
- ✓ Volumul maxim lunar tranzacționat în anul 2022 a fost de 109,146 GWh și s-a înregistrat în luna mai;
- ✓ Prețul mediu ponderat corespunzător cantităților contractate în anul 2022 a fost de 802,246 lei/MWh (162,68 euro/MWh), cu 279,39% mai mare decât prețul mediu ponderat de 287,144 lei/MWh (58,42 euro/MWh) aferent contractelor încheiate în anul 2021;
- ✓ Valoarea contractelor pentru energie electrică încheiate în anul 2022 a fost de 648,42 mil. lei (131 mil.euro), cu 299,51 % mai mult decât valoarea corespunzătoare contractelor încheiate în anul 2021 și anume de 216,49 mil.lei (44 mil.euro);
- ✓ Cantitatea de energie electrică tranzacționată pentru a fi livrată în anul 2022, în baza contractelor încheiate, a avut valoarea 548,687 GWh și a fost mai mică cu 49,96%, comparativ cu cantitatea cu livrare în 2021 când a fost de 1.096,397 GWh;
- ✓ Cantitatea tranzacționată pentru a fi livrată în anul 2022 a reprezentat 1,04% din consumul intern, comparativ cu cota de 1,92% aferentă livrărilor contractate pentru anul 2021;
- ✓ Prețul mediu ponderat corespunzător cantităților tranzacționate pe PCE-ESRE-CV pentru a fi livrate în anul 2022 a fost de 508,46 lei/MWh (103,10 euro/MWh), cu 133,21% mai mare decât prețul mediu ponderat de 218,03 lei/MWh (44,31 euro/MWh) aferent livrărilor contractate pentru anul 2021;
- ✓ Valoarea anuală a livrărilor contractate pentru anul 2022 a fost de 278,98 mil.lei (56,57 mil.euro) comparativ cu valoarea corespunzătoare pentru anul 2021 și anume 239,05 mil.lei (48,58 mil.euro);

Numărul de CV tranzacționate în 2022 prin intermediul PCE-ESRE-CV este 2.492.288.

6. Activitatea de administrare a Pieței Centralizate pentru Serviciul Universal (PCSU)

Piața centralizată pentru serviciul universal (PCSU) a fost administrată și a funcționat în baza Ordinului ANRE nr. 27/31.01.2018 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și desfășurare a licitațiilor pe piața centralizată pentru serviciul universal, cu modificările ulterioare, și în baza Procedurii operaționale de desfășurare a licitațiilor pe piața centralizată pentru serviciul universal.

Participarea la Piața centralizată pentru serviciul universal este voluntară inclusiv pentru furnizorii de ultimă instanță.

Este obligatorie utilizarea contractului-cadru de vânzare/cumpărare a energiei electrice tranzacționate pe piața centralizată pentru serviciul universal.

În vederea administrării acestei piețe s-au desfășurat în principal următoarele activități:

- ✓ Actualizarea și păstrarea "Registrului de Tranzacționare" pe PCSU;
- ✓ Suspendarea/retragerea/revocarea participanților la PCSU;
- ✓ Configurarea și gestionarea participanților în platforma informatică a PCSU;
- ✓ Asistența, consultanța și pregătirea participanților în conformitate cu reglementările în vigoare privind organizarea și funcționarea PCSU;
- ✓ Administrarea platformei informatice utilizată pentru desfășurarea sesiunilor de licitație pe PCSU;
- ✓ Programarea și organizarea sesiunilor de licitație în sistem online, în conformitate cu prevederile cadrului de reglementare specific PCSU în vigoare;
- ✓ Stabilirea calendarului sesiunilor de licitații și a prețurilor de deschidere pentru fiecare produs tranzacționat în cadrul sesiunilor de licitații;
- ✓ Notificarea participanților care au încheiat tranzacții prin transmiterea formularelor de confirmare a tranzacțiilor în vederea încheierii contractului standard;
- ✓ Verificarea conformității contractului semnat cu cel standard;
- ✓ Întocmirea de rapoarte referitoare la funcționarea PCSU, în conformitate cu cerințele ANRE, a Serviciului Supraveghere Funcționare Piețe Administrate, precum și a altor instituții abilitate;
- ✓ Aplicarea, în situațiile în care se impune, a procedurilor de urgență pentru administrarea platformelor de tranzacționare din administrare.

La începutul anului 2022 la Piața centralizată pentru serviciul universal se înregistra un număr de 15 participanți, dintre care 2 s-au retras de la piața în cursul anului și astfel la data de 31.12.2022 numărul participanților la Piața centralizată pentru serviciul universal a fost de 13 societăți, 3 înregistrați în calitate de cumpărători prin licitație (furnizori de ultimă instanță) și 10 înregistrați în calitate de participanți la licitație (vanzători).

În cadrul acestei piețe, tranzacțiile încheiate sunt bazate pe oferte pentru produse standard stabilite prin Ordinul ANRE nr. 27/2018 cu modificările ulterioare, pentru fiecare sesiune de licitație, caracterizate prin:

- ✓ putere medie orară/pe interval de decontare pe contract: un multiplu de 1 MW;
- ✓ profilul zilnic al livrarilor: bandă, varf1 și varf2 de sarcină (pentru produsele cu livrare anuală se definește un singur produs de tranzacționare la varf);
- ✓ durata livrării: un an (1 iulie – 30 iunie), un semestru calendaristic, un trimestru calendaristic, o lună calendaristică;

Funcționarea PCSU poate fi cuantificată pe baza următoarelor date sintetice:

- ✓ 12 sesiuni de licitație organizate;
- ✓ în anul 2022 nu au fost încheiate tranzacții;
- ✓ un singur furnizor de ultimă instanță a participat cu oferte la sesiuni de licitație;
- ✓ un singur participant vânzător a participat cu oferte la sesiuni de licitație.

7. Activitatea de administrare a Pieței de energie electrică pentru clienții finali mari (PMC)

Piața de energie electrică pentru clienții finali mari a fost lansată în baza Ordinului președintelui ANRE nr. 55/21.12.2012 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de contractare a energiei electrice pentru clienții finali mari, cu modificările ulterioare. În anul 2022 au fost implementate prevederile Ordinului ANRE nr. 65/31.03.2022 pentru aprobarea „Regulamentului privind cadrul organizat de contractare a energiei electrice de către clienții finali mari”, respectiv prevederile Ordinului ANRE nr. 73/11.05.2022 pentru modificarea Regulamentului privind cadrul organizat de contractare a energiei electrice de către clienții finali mari, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 65/31.03.2022.

Principalele caracteristici ale mecanismului de piață prin care are loc încheierea tranzacțiilor pe PMC sunt următoarele:

- ✓ În poziția de cumpărători de energie electrică se pot înscrie doar clienții finali mari care achiziționează energia electrică numai pentru consumul propriu (consumatori cu un consum anual mai mare de 70.000 MWh), fiind interzisă revânzarea energiei electrice achiziționate de către clienții finali mari pe această piață cu excepția revânzării către afiliați pentru consumul propriu al acestora.
- ✓ Pentru atribuirea contractelor de vânzare-cumpărare pe această piață, procedura prevede 2 etape: etapa de negociere publică ce se realizează în vederea consultării publice asupra elementelor din oferta inițitoare supuse discuției în cadrul etapei de negociere publică (ENP) și licitația propriu-zisă care are loc prin intermediul platformei electronice specifice.
- ✓

Pentru atribuirea contractelor de vânzare-cumpărare pe această piață, procedura prevede următoarele etape: transmiterea ofertelor inițitoare de cumpărare sau de vânzare, selecția participanților și sesiunea de licitație în sistem online care are loc prin intermediul platformei electronice specifice, după cum urmează:

- ✓ Transmiterea ofertelor inițitoare de cumpărare sau de vânzare: OPCOM publică anunțul, oferta inițitoare, contractul propus sau indică utilizarea contractului standard, criteriile de selecție a participanților cu oferte de răspuns și programul de desfășurare a sesiunii de tranzacționare.
- ✓ Selecția participanților: participanții la PMC în calitate de respondenți transmit participantului inițiator documentele solicitate, iar inițiatorul realizează selecția acestora și transmite lista la OPCOM; OPCOM publică lista participanților selectați.
- ✓ Sesiunea de licitație în sistem online: Operatorul introduce oferta inițitoare în sistemul de tranzacționare în ziua publicării acesteia, respectiv 1 fracție, în cazul tranzacționării integrale cu un singur participant sau numărul numărul de fracții ale cantității din ofertă în cazul tranzacționării parțiale, cu unul sau mai mulți participanți și prețul, propuse de participantul inițiator prin oferta inițitoare. Oricare dintre respondenții calificați pot introduce în platforma de tranzacționare, în ziua sesiunii de licitație, propriile oferte indicând numărul de fracții și prețul propus – cu drept de modificare/retragere. Ofertele se corelează în mod automat, prețul de adjudecare fiind prețul ultimei oferte introduse/modificate în platforma de tranzacționare.

Din punct de vedere al participării pe PMC, la sfârșitul anului 2022 s-au înregistrat următoarele rezultate:

- ✓ 7 participanți activi, 3 fiind vânzători și 4 cumpărători, din cei 13 înregistrați, din care 3 vânzători și 10 cumpărători;
- ✓ Pe parcursul anului 2022 au fost organizate 44 sesiuni de tranzacționare, fiind înregistrat un număr mediu de 1,29 participanți activi pentru fiecare sesiune.
- ✓ S-a încheiat o singură tranzacție în anul 2022 pe PMC;
- ✓ Cele 44 oferte inițitoare publicate au totalizat 2.317,33 GWh energie electrică.

- ✓ Cantitatea de energie electrică de 3,7 GWh tranzacționată și contractată în anul 2022 a fost destinată livrărilor pentru luna iulie 2022.
- ✓ Prețul mediu ponderat corespunzător cantității contractate în anul 2022 a fost de
- ✓ 790,00 lei/MWh (160,19 euro/MWh).
- ✓ Valoarea contractului încheiat în anul 2022 a fost de 2,94 mil. lei (0,60 mil. euro).

8. Activitatea de administrare a Pieței centralizate destinată atribuirii contractelor de energie electrică pentru perioade lungi de livrare (PCTL)

- ✓ Piața centralizată destinată atribuirii contractelor de energie electrică pentru perioade lungi de livrare (PCTL) a fost lansată în baza Ordinului Nr. 129 din 24 iunie 2020, cu modificările ulterioare, pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată destinată atribuirii contractelor de energie electrică pentru perioade lungi de livrare și a devenit operațională începând cu 01.09.2020. Principalele caracteristici ale mecanismului de piață prin care are loc încheierea tranzacțiilor pe PCTL sunt următoarele: Identitatea și condițiile inițiale ale ofertei și contractului supus dialogului competitiv sunt aduse la cunoștința întregului mediu de afaceri în vederea maximizării rezultatelor negocierilor în vederea stabilirii condițiilor finale ale contractului și prețului de deschidere în sesiunea de atribuire a ofertei finale;
- ✓ Mecanismul presupune publicarea ofertei inițiale inițiator, etapa de preselecție, etapa de dialog competitiv și etapa de licitare (tranzacționare în sistem online);
- ✓ Contractul este propus în integralitate de participantul inițiator;
- ✓ Termenele de derulare a etapelor sesiunii de tranzacționare sunt de asemenea propuse de către participantul inițiator în vederea optimizării procesului de negociere derulat de către participantul la piață investitor atât cu părțile interesate în atribuirea contractului cât și cu potențialii finanțatori;
- ✓ Durata livrării energiei electrice trebuie să fie de minim un (1) an calendaristic.

Pe această piață nu s-a înregistrat încă niciun participant.

9. Activitatea de administrare a Pieței centralizate cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică (PC-OTC)

Piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică (PC-OTC) a fost lansată în baza Ordinului ANRE nr. 49/12.07.2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare a contractelor bilaterale de energie electrică și modificat prin Ordinele președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 151/01.10.2015, 23/23.01.2018, 178/13.08.2019, 65/31.03.2020 și 27/31.03.2021.

Piața a fost lansată în funcționare operațională în 03.03.2014.

Mecanismul de piață implementat se bazează pe principiile tranzacționării continue și se realizează online, de la terminalele participanților înscriși la piață.

Ofertele sunt standardizate din punctul de vedere al puterii ofertate, profilului zilnic al livrărilor și perioadelor de livrare, respectiv oferte pentru livrare în bandă (oferte la putere medie orară constantă pe perioada de livrare) (00:00 – 24:00 CET), oferte pentru livrare în ore de vârf de sarcină (de Luni până Vineri de la ora 06:00 – 22:00 CET), oferte pentru livrare în ore de gol de sarcină (de Luni până Vineri 00:00 – 06:00 CET și 22:00 – 24:00 CET și Sâmbătă – Duminică 00:00 – 24:00 CET) și pentru perioade subsecvente de 1 an, 1 semestru, 1 trimestru, 1 lună, 1 săptămână, 1 week-end și 1 zi.

În fiecare zi de tranzacționare sunt puse la dispoziția participanților la piață un număr de 29 de produse specifice pentru perioade de livrare standard succesive, respectiv un număr total de 81 de instrumente de tranzacționare, după cum urmează:

- 6 produse zilnice cu câte șase instrumente specifice pentru livrare în bandă, în orele de vârf de sarcină și în orele de gol de sarcină;

- 3 produse de week-end pentru livrare în bandă;
- 4 produse săptămânale, cu câte patru instrumente specifice pentru livrare în bandă, în orele de vârf de sarcină și în orele de gol de sarcină;
- 7 produse lunare, cu câte trei instrumente specifice pentru livrare în bandă, în orele de vârf de sarcină și în orele de gol de sarcină;
- 5 produse trimestriale, cu câte trei instrumente specifice pentru livrare în bandă, în orele de vârf de sarcină și în orele de gol de sarcină;
- 2 produse semestriale, cu câte trei instrumente specifice pentru livrare în bandă, în orele de vârf de sarcină și în orele de gol de sarcină;
- 2 produse anuale, de asemenea cu câte trei instrumente specifice pentru livrare în bandă, în orele de vârf de sarcină și în orele de gol de sarcină.

Participarea la PC-OTC este condiționată de stabilirea listelor de eligibilitate notificate de fiecare participant la piață.

În conformitate cu Ordinul ANRE nr. 151/01.10.2015 privind modificarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 49/2013, începând cu 01.01.2016 listele de eligibilitate trebuie să prevadă un număr minim de 8 contrapărți eligibile ca potențiali parteneri contractuali.

Modificarea prin Ordinul ANRE nr. 23/23.01.2018 a Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 49/2013, aduce următoarele îmbunătățiri privind cadrul operațional aplicabil PC-OTC:

- trecerea la ore CET (Articolul 7, punctul 1, litera c);
- perioada de timp alocată participanților la piață pentru solicitarea anulării unei tranzacții, de 15 minute de la momentul realizării tranzacției (Articolul 10, punctul 3);
- automatizarea procesului de transmitere a formularelor de confirmare tranzacții (Articolul 4, litera c);
- posibilitatea diversificării produselor supuse tranzacționării cu definirea acestora în cadrul procedurii operaționale specifice (Articolul 7, punctul 2);
- Eliminarea prevederii referitoare la transmiterea contractelor EFET către ANRE (Articolul 7, punctul 1, litera d).

Modificarea prin Ordinul ANRE nr. 178/13.08.2019 a Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 49/2013, introduce conceptul de entitate agregată ce reprezintă rezultatul asocierii dintre doi sau mai mulți producători de energie electrică din surse regenerabile, în vederea participării împreună la piața concurențială, conform prevederilor Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Modificarea prin Ordinul ANRE nr. 65/31.03.2020 a Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 49/2013, introduce o nouă definiție a participantului la piață, în înțelesul art. 2 pct. 25 din Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului european și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică. Astfel „participant la piață” înseamnă o persoană fizică sau juridică, care cumpără, vinde sau produce energie electrică, care este implicat în agregare sau care este un operator de consum dispecerizabil sau de servicii de stocare a energiei, inclusiv prin plasarea de ordine de tranzacționare pe una sau mai multe piețe de energie electrică, inclusiv pe piețele de echilibrare a energiei. De asemenea este definită noțiunea de „agregare” ca fiind o funcție îndeplinită de o persoană fizică sau juridică care combină sarcinile mai multor clienți sau energia electrică

produsă de mai multe surse în vederea vânzării, a cumpărării sau a licitării pe orice piață de energie electrică.

În conformitate cu Ordinul ANRE nr. 27 din 31 martie 2021 privind modificarea și completarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei a fost actualizat cadrul de reglementare aplicabil PC-OTC prin înlocuirea termenilor "putere medie orară" și "cantitate orară" cu termenii "putere medie pe interval de decontare" și "cantitate pe interval de decontare". De asemenea, prin Ordin s-a stabilit ca durata intervalului de decontare să fie de 15 minute începând cu data de 01.07.2021, iar până la această dată de o oră.

În anul 2022, a fost actualizată Procedura privind modalitatea de tranzacționare pe piața centralizată cu negociere dublă continuă – revizia a 5-a, prin care a fost modificat programul de tranzacționare al PC-OTC începând cu data de 01.12.2022.

Tranzacțiile încheiate pe această piață sunt subscrise contractelor bilaterale agreeate înainte de participarea la tranzacționare, încheiate în baza contractului standard EFET. Pentru o perioadă tranzitorie de 6 luni au fost acceptate, conform cadrului de reglementare aprobat de către ANRE, contracte agreeate de vânzare-cumpărare a energiei electrice atât de tip EFET cât și non EFET.

După încheierea sesiunii de licitație OPCOM SA publică pe pagina sa web date privind: cantitățile tranzacționate și prețurile de atribuire aferente, informații complete aferente tranzacțiilor la care prețul de închidere a variat cu cel puțin 10% față de prețul de referință, dacă aceasta a fost prima tranzacție în cursul zilei curente, sau față de prețul tranzacției precedente din ziua curentă, informații aferente tranzacțiilor pentru care cantitatea este de peste 50 MW/produs.

Participanții la PC-OTC introduc ofertele proprii de vânzare/cumpărare conform programului de tranzacționare și calendarului de tranzacționare. Pe toată durata sesiunii de tranzacționare, participanții pot introduce, modifica, suspenda/activa și/sau anula ofertele de vânzare/cumpărare precum și să vizualizeze toate ofertele existente în piață. Dacă partenerii eligibili introduc în piață oferte care îndeplinesc condiția de compatibilitate – prețul de cumpărare mai mare, cel puțin egal cu prețul de vânzare, respectiv prețul de vânzare mai mic, cel mult egal cu prețul de cumpărare, sunt corelate printr-un proces automat derulat de platforma de tranzacționare, în timp real. Dacă ofertele îndeplinesc condiția de compatibilitate dar sunt introduse în piață de participanți la piață alții decât partenerii eligibili, platforma va rezerva automat ordinele și administratorul platformei va desfășura activitățile prevăzute în procedurile operaționale pentru modul de intermediere a tranzacțiilor.

În vederea administrării acestei piețe se desfășoară în principal următoarele activități:

- ✓ Întocmirea, actualizarea și păstrarea Registrului cu datele necesare menținerii legăturii cu administratorii Pieței centralizate cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică;
- ✓ Configurarea și gestionarea participanților la PC-OTC în aplicația Trayport specifică;
- ✓ Primirea și verificarea a contractelor EFET;
- ✓ Primirea, gestionarea și configurarea în aplicația specifică a listelor de eligibilitate transmise de către participanții la PC-OTC;
- ✓ Asistență, consultanță și pregătirea participanților în conformitate cu reglementările în vigoare privind organizarea și funcționarea PC-OTC;
- ✓ Administrarea platformei de tranzacționare utilizată pentru desfășurarea sesiunilor de licitație pe PC-OTC;
- ✓ Organizarea sesiunilor în sistem online, pentru ofertele de vânzare/cumpărare introduse de către participanții la piață conform cadrului de reglementare specific PC-OTC în vigoare;
- ✓ Notificarea participanților la PC-OTC care au încheiat tranzacții prin transmiterea în format electronic a formularelor de confirmare a tranzacțiilor în vederea subscrierii/includerii tranzacțiilor confirmate la contractele agreeate;
- ✓ Analiza și soluționarea contestațiilor transmise de participanții la sesiunile de tranzacționare;
- ✓ Aplicarea, în situațiile în care se impune, a procedurilor de urgență pentru administrarea platformelor de tranzacționare din administrare.

În cursul anului 2022 numărul maxim al participanților înregistrați la Piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică a fost 92 dintre care s-au retras 6 participanți, iar 1 participant a fost revocat, astfel la data de 31.12.2022 numărul participanților înregistrați a fost de 85 de societăți.

În cadrul acestei piețe, prin intermediul platformei electronice specifice sunt încheiate tranzacții bazate pe oferte standardizate, caracterizate prin:

- putere minimă pe interval de decontare oferită spre tranzacționare: 1MW. Puterea pe interval de decontare oferită spre tranzacționare trebuie să fie un multiplu de 1 MW;
- profil zilnic al livrarilor: bandă/vârf de sarcină/gol de sarcină;
- durata livrării: o zi, un weekend, o săptămână, o lună, un trimestru, un semestru, un an - clar definită ca dată de începere și finalizare a livrării;

Participarea la PC-OTC este condiționată de stabilirea listelor de eligibilitate notificate de fiecare participant la piață. Listele de eligibilitate trebuie să conțină un număr minim de 8 contrapărți eligibile ca potențiali parteneri contractuali cu limite de creditare diferite de 0.

Tranzacțiile încheiate pe această piață sunt subscrise contractelor standard EFET agreeate înainte de participarea la tranzacționare.

Până la data de 31 decembrie 2022, pe PC-OTC au fost activi 50 participanți a caror activitate poate fi cuantificată pe baza următoarelor date sintetice:

- ✓ 47 participanți au încheiat tranzacții;
- ✓ 900 tranzacții încheiate;
- ✓ Cantitate totală tranzacționată 6.701.269 MWh;
- ✓ Cantitatea tranzacționată pentru a fi livrată în 2022 de 20.329.773 MWh a reprezentat 38,56 % din consumul intern;
- ✓ Cantitatea tranzacționată pentru a fi livrată în 2023 de 3.473.284 MWh a reprezentat 6,59 % din consumul intern;
- ✓ Cantitatea tranzacționată pentru a fi livrată în 2024 de 570.960 MWh a reprezentat 1,08 % din consumul intern;
- ✓ Preț mediu ponderat [Lei/MWh]: 1.386,31
- ✓ Valoare tranzacții [Lei]: 9.290.040.246,85

În perioada de analiză 1 ianuarie - 31 decembrie 2022, un număr de 28 tranzacții din cele 900 tranzacții încheiate, au fost introduse în sistemul de tranzacționare de către administratorii PC-OTC urmare celor 14 de situații de intermediere acceptate de participanții la piață. Cantitatea aferentă tranzacțiilor încheiate prin intermediere (357.762 MWh) a reprezentat 5,34 % din cantitatea totală tranzacționată (6.701.269 MWh).

În continuare se prezintă funcționarea PC-OTC în cursul anului 2022 comparativ cu anul 2021:

- ✓ Cantitatea tranzacționată în anul 2022 a prezentat o scădere cu 74,73 % față de cantitatea de 26.517.207 MWh tranzacționată în anul 2021;
- ✓ Volumul maxim lunar tranzacționat în anul 2022, a fost de 1.103.377 MWh și s-a înregistrat în luna ianuarie comparativ cu volumul maxim lunar înregistrat în 2021 de 3.240.909 MWh aferent lunii iulie;
- ✓ Numărul situațiilor de intermediere acceptate în anul 2022 a fost de 14 (357.762 MWh) în scădere față de numărul de 60 (897.252 MWh) situații acceptate în anul 2021.
- ✓ Prețul mediu ponderat corespunzător cantităților tranzacționate în anul 2022 a fost de 1.386,31 lei/MWh, în creștere față de prețul mediu ponderat de 470,37 lei/MWh, aferent tranzacțiilor încheiate în anul 2021;
- ✓ Cantitatea tranzacționată cu livrare în anul 2022 a fost de 20.329.773 MWh, în timp ce în 2020 cantitatea livrată a fost de 31.411.112 MWh;

Cantitatea livrată în anul 2022 a reprezentat 38,56 % din consumul intern, comparativ cu cota de 54,83 % aferentă livrărilor din anul precedent.

10. Activitatea de administrare a Pieței pentru Ziua Următoare

PZU și PI pun la dispoziția participanților instrumente funcționale pentru a realiza, orar/la 15 minute (după caz), pentru ziua de livrare, echilibrul între portofoliul de contracte bilaterale de achiziție/vânzare cu prognoza de consum, respectiv disponibilitatea tehnică a unităților de producere ale participanților la piață. Cantitățile orare de energie electrică disponibile sau necesare față de cantitățile orare contractate pot fi vândute/cumpărate pe/de pe PZU și PI.

Participarea la aceste piețe este voluntară și este permisă oricărui participant la piață definit potrivit prevederii art. 2 pct. 25 din Regulamentul (UE) 2019/943, care se înscrie la piața respectivă și respectă Convenția de participare la aceasta, precum și prevederile prevăzute în reglementările europene, naționale și/sau comunitare corespunzătoare participării la piața de energie electrică. Pentru a participa la Piața pentru Ziua Următoare și/sau Piața Intrazilnică de energie electrică, solicitanții trebuie să încheie Convenția de participare la Piețele pe Termen Scurt de Energie Electrică (Piața pentru Ziua Următoare și Piața Intrazilnică).

OPCOM este deplin integrat și angajat în procesul de implementare atât a SDAC (Single Day-Ahead Coupling), cât și a SIDC (Single Intra-Day Coupling), implicând cadrul contractual aferent, activitățile de dezvoltare, implementare și operaționale și în asigurarea îndeplinirii sarcinilor care îi revin în conformitate cu Regulamentul menționat, considerând calitate sa de OPEED pentru cele două orizonturi de tranzacționare.

Începând cu 19.11.2014, Piața pentru Ziua Următoare (PZU) din România a funcționat în regim cuplat cu piețele spot din Republica Cehă, Slovacia și Ungaria prin mecanismul de cuplare prin preț, proiect cunoscut ca 4M MC. Din data de 17.06.2021 (prima zi de tranzacționare pentru 18.06.2021 prima zi de livrare) OPCOM funcționează ca OPEED pentru PZU în cadrul cooperării Interim Coupling (Proiectul DE-AT-PL-4M MC) și din 27.10.2021 (prima zi de tranzacționare pentru prima zi de livrare 28.10.2021) și în proiectul de cooperare BG-RO MC. În data de 08 iunie 2022 a avut loc lansarea cu succes a proiectului de cuplare pe baza fluxurilor maxime, CORE FB MC, soluția țintă pentru cooperare integrată în piața unică europeană SDAC (Single Day-Ahead Coupling) ce cuprinde ca parte integrantă și granița România-Buglaria considerată graniță externă CORE, administrarea Pieței pentru Ziua Următoare fiind continuată în contextul de cooperare actualizat.

Se face precizarea că OPCOM este membru deplin al proiectului dedicat dezvoltării soluției de cuplare a piețelor pentru ziua următoare - Cuplarea prin Preț a Regiunilor (PCR - Price Coupling of Regions), respectiv de co-proprietar al soluției alături de EPEX SPOT, GME, OMIE, Nord Pool EMCO, OTE, TGE, HEnEx și Nasdaq. În cadrul cuplării piețelor pentru ziua următoare, serviciul zilnic de cuplare a fost asigurat de burse coproprietare pe principiul rotațional. OPCOM ca deținător al activelor PCR asigura rolul de Coordonator al cuplării încă din 17 ianuarie 2017.

Regulile Pieței pentru Ziua Următoare sunt prevăzute pentru cooperarea europeană în procedurile operaționale elaborate în comun de toate OPEED (procedurile ANDOA), respectiv de toate OPEED și OTS (procedurile SDAC) în cadrul pieței unice cuplate SDAC, procedurile operaționale elaborate în comun în cadrul proiectelor de cooperare Interim Coupling și BG-RO MC, iar ulterior implementării comerciale a cuplării CORE FB MC prin procedurile operaționale aferente acestui proiect, respectiv pentru relația cu participanții în „Procedura privind funcționarea Pieței pentru Ziua Următoare de energie electrică” actualizată ori de câte ori a fost necesar urmare a modificărilor în proiectele europene/regionale în contextul aplicării prevederilor Regulamentului (EU) 2015/1222 sau la modificări ale legislației primare și secundare incidente, în alte proceduri specifice (de înregistrare, pentru constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare, privind încasările și plățile aferente

tranzacțiilor, precum și în „*Convenția de participare la Piața pentru Ziua Următoare de energie electrică*” și alte documente relevante.

De asemenea, în Cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare (SDAC – Single Day-Ahead Coupling) se aplică prevederile relevante ale următoarelor documente:

- Regulamentul (UE) 2015/1222 al Comisiei din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor,
- Decizia președintelui ANRE nr. 2085 din 11.12.2019 (anterior Decizia 2515/14.12.2015) privind desemnarea societății Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale „Opcom” S.A. ca „operator al pieței de energie electrică desemnat” (OPEED),
- Decizia președintelui ANRE nr. 908 din 22.06.2017 pentru aprobarea documentului „Propunerea tuturor OPEED pentru aprobarea OCP”,
- Decizia ACER nr. 01/2023 din 10.01.2023 (anterior Decizia ACER nr. 04/2017) de aplicare a prețurilor de decontare maxime și minime armonizate pentru toate zonele de ofertare care participă la cuplarea unică a pieței pentru ziua următoare conform art. 54 al Regulamentului (UE) 2015/1222,
- Ordinul președintelui ANRE nr. 28 din 31.01.2018 pentru aprobarea documentului *“Propunerea tuturor OPEED pentru produsele care pot fi luate în considerare de OPEED-uri în procesul de cuplare unică pentru ziua următoare în conformitate cu articolul 40 din Regulamentul (UE) al Comisiei 2015/1.222 din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor”,* actualizat prin Decizia ACER nr. 37/2020 din 22.12.2020 privind produsele care pot fi luate în considerare de OPEED-uri în procesul de cuplare al piețelor pentru ziua următoare,
- Ordinul președintelui ANRE nr. 30 din 31.01.2018 pentru aprobarea documentului *“Propunerea tuturor OPEED pentru Metodologia de rezervă, în conformitate cu Articolul 36 (3) din Regulamentul (UE) al Comisiei 2015/1222 din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor”,*
- Decizia ACER nr. 8/2018 din 26.07.2018 de adoptare a metodologiei și setului comun de cerințe pentru algoritmul de cuplare prin preț și pentru algoritmul de corelare prin tranzacționare continuă, elaborate conform art. 37 al Regulamentului (UE) 2015/1222, actualizată prin Decizia ACER nr. 4/2020 din 30.01.2020.

Procesul de cuplare a piețelor cuprinde trei etape sub aspectul derulării cronologice a operațiunilor, respectiv: etapa de pre-cuplare, etapa de cuplare și etapa de post-cuplare.

Pe PZU se încheie în fiecare zi de tranzacționare, tranzacții ferme cu energie electrică, pentru fiecare interval orar al zilei de livrare care urmează zilei de tranzacționare, pe baza ofertelor transmise de participanții la PZU. Ofertele pot fi încărcate în sistemul de tranzacționare numai cu respectarea orarului de tranzacționare, stabilit în ore CET, și numai dacă este disponibilă scala de preț în lei, respectiv a fost publicat de către BNR cursul de schimb valutar pentru ziua de livrare respectivă.

10.1. În etapa de pre-cuplare se asigură realizarea următoarelor acțiuni:

- Determinarea, în mod coordonat, de către OTS-uri a valorilor capacităților de interconexiune disponibile pentru piața pentru ziua următoare (denumite în continuare, generic, ATC);
- Publicarea valorilor datelor de rețea, respectiv capacitățile disponibile de transport pe interconexiuni (ATC) pentru granițele conexe, România – Bulgaria și România – Ungaria;
- Transmiterea în sistemul de cuplare a datelor de rețea aflate în responsabilitatea OPCOM;

- Transmiterea în sistemul de cuplare a datelor de rețea pentru OKTE conform contractelor de deservire (pentru Interim Coupling și ulterior, CORE FB MC);
- Transmiterea ofertelor de către participanții la piață până la ora 12:00 CET;
- Validarea/invalidarea de către sistemul informatic a ofertelor transmise de participanți în conformitate cu:
 - perioada de valabilitate a licenței,
 - limitele scalei de preț,
 - exprimarea corectă a cantităților și prețurilor din punct de vedere al numărului de zecimale,
 - încadrarea cantităților agregate la nivel orar din ofertă în limitele de volum declarate de participant;
 - caracterul monoton al prețurilor;
 - încadrarea în numărul admis de perechi cantitate-preț pe interval orar/ participant, în cazul ofertelor orare;
 - încadrarea în numărul admis de oferte bloc/participant, în cazul ofertelor bloc;
 - încadrarea în limita maximă de volum stabilită pentru ofertele bloc;
 - încadrarea în limitele valorice ale garanției de validare/disponibilă pentru ofertele de cumpărare cu preț pozitiv sau pentru ofertele de vânzare cu preț negativ;
- Agregarea și anonimizarea ofertelor, ulterior orei de închidere a porților.

10.2 În etapa de cuplare se asigură realizarea următoarelor acțiuni:

- Verificarea funcționării corecte a conexiunilor și a unicității configurărilor de cuplare;
- Transmiterea ofertelor agregate, inclusiv a ofertelor bloc anonimizate de către burse coordonatorului (prin intermediul furnizorului de servicii sau direct către coordonator);
- Rularea algoritmului de cuplare și distribuirea rezultatelor cuplării de către coordonator burselor în vederea validării; în funcționarea cuplată, tranzacțiile pe PZU se efectuează prin corelarea ofertelor de vânzare și de cumpărare, prin mecanismul de licitație, stabilit conform mecanismului de cuplare prin preț al regiunilor (PCR – Price Coupling of Regions). Rezultatele furnizate de algoritmul de cuplare constau în stabilirea:
 - poziției nete a fiecărei zone de ofertare;
 - prețului de închidere din fiecare zonă de ofertare;
 - ofertelor bloc executate;
 - fluxurile de energie electrică transfrontaliere, al căror sens este de la prețul mai mic la prețul mai mare;
- Stabilirea cantităților tranzacționate prin alocarea pe participanți de către fiecare bursă a rezultatelor cuplării; participanții la PZU obțin informațiile referitoare la propriile tranzacții încheiate în cadrul acestei piețe prin accesarea sistemului informatic de tranzacționare ;
- Asigurarea schimbului de date și informații cu OKTE conform contractelor de deservire (pentru Interim Coupling și ulterior, CORE FB MC);
- Publicarea rezultatelor cuplării.

10.3. În etapa de post-cuplare se asigură realizarea următoarelor acțiuni:

- Stabilirea și transmiterea notificărilor fizice către operatorului de transport și sistem (OTS); Pe baza confirmărilor tranzacțiilor corespunzătoare unei zile de livrare, OPCOM SA stabilește

notificările fizice corespunzătoare tranzacțiilor pe PZU, pe care le pune la dispoziția OTS și Părților Responsabile cu Echilibrarea (PRE) la care sunt înregistrați Participanții la PZU.

- Elaborarea rapoartelor de sinteză și transmiterea acestora intern conform procedurilor interne, precum și asigurarea publicării informațiilor pe website-ul OPCOM.
- Realizarea calculelor privind obligațiile de plată/drepturile de încasare ale Participanților la PZU pentru tranzacțiile realizate la nivelul bursei locale; tranzacțiile încheiate pe PZU la prețuri pozitive determină o obligație a respectivului Participant la PZU de a vinde energia electrică, în cazul în care tranzacțiile s-au bazat pe oferte de vânzare, sau o obligație de a achiziționa energia electrică, în cazul în care tranzacțiile s-au bazat pe oferte de cumpărare, în conformitate cu specificațiile respectivei tranzacții. Tranzacțiile se pot încheia la prețuri negative. O tranzacție cu preț negativ are semnificația legală a furnizării unui serviciu (serviciu de îndepărtare/extracție) de către partea care primește energia către partea care o livrează, iar nu ca o livrare de bunuri de către partea care livrează energia.
- Realizarea calculelor privind obligațiile de plată/drepturile de încasare pentru tranzacțiile bilaterale între OTS-uri pe baza fluxurilor rezultate din mecanismul de cuplare; OTS acționează ca intermediar din punct de vedere comercial pentru transferul fluxurilor de energie electrică transfrontaliere, astfel:
 - dacă SEN a rezultat ca fiind zonă exportatoare, OTS cumpără energia electrică de la OPCOM SA la prețul (mai mic) al zonei de ofertare naționale și o vinde la același preț către OTS vecin;
 - dacă SEN a rezultat ca fiind zonă importatoare, OTS cumpără energia electrică de la OTS vecin la prețul (mai mic) al zonei de ofertare vecine și o vinde către OPCOM SA la prețul (mai mare) al zonei de ofertare naționale, diferența de preț constituind venit din congestii;
- Stabilirea venitului din congestii și distribuirea acestuia între OTS-uri. OTS importator (aferent zonei de ofertare cu preț mai mare, conform principiilor de cuplare) achită contravaloarea energiei importate la prețul zonei de export (mai mic) și vinde energia intern la prețul pieței locale (mai mare). Diferența valorii încasate reprezintă venitul din congestii care se distribuie între OTS-urile implicate și se utilizează conform prevederilor din reglementările europene.

Sesiunile de cuplare pe Piața pentru Ziua Următoare se derulează în fiecare zi calendaristică pentru ziua de livrare următoare fiind permise oferte orare și oferte bloc (independente sau interdependente). Tranzacțiile sunt încheiate la un preț unic pe intervalul orar.

Ofertarea și tranzacționarea se realizează în Lei, algoritmul de cuplare rulează considerând ofertele convertite în EUR/MWh și generând rezultatele în EUR/MWh, iar încasările și plățile se realizează în Lei, în conformitate cu prevederile regulamentelor BNR aplicabile. Fiecare participant la PZU care a înregistrat tranzacții pentru o zi de livrare poate vizualiza Nota de decontare zilnică pentru ziua de livrare respectivă, în Lei.

Garantia de validare, în Lei, se actualizează zilnic până la ora 9:30, pentru participanții la PZU ale căror obligații de plată au fost încasate în Contul Central al PZU până la ora 8:30, respectiv după ora 15:30, ulterior emiterii Notelor de decontare zilnice care cuprind valoarea obligațiilor de plată pentru ziua de tranzacționare respectivă, precum și evidențierii în Contul Central al PZU al încasărilor conform IDD emise în ziua bancară precedentă. Garanția de validare va fi diminuată automat cu valoarea ofertelor active de cumpărare la prețuri pozitive/vânzare la prețuri negative.

Participanții la PZU introduc oferte și obțin informațiile referitoare la propriile tranzacții încheiate în cadrul Pieței pe Ziua Următoare prin accesarea sistemului de tranzacționare ALSTOM/GE. OPCOM transmite la OTS și facilitează Părților Responsabile cu Echilibrarea (PRE) accesul la Notificările Fizice corespunzătoare tranzacțiilor pe PZU, cu granularitate de 15 minute. OPCOM pune la dispoziția participanților, de asemenea prin intermediul sistemului ALSTOM/GE, notele de decontare aferente zilei de livrare.

Pentru serviciile de cuplare furnizate OKTE inițial pentru 4M MC, s-a asigurat deservirea în contextul derulării proiectului de cooperare Interim Coupling și al proiectului de cuplare CORE FB MC. În contextul pregătirii lansării proiectului de cooperare regională Core FB MC, au fost pregătite aplicațiile informatice, inclusiv cele dezvoltate intern, au fost efectuate, testate și implementate adaptările necesare pentru deservirea bursei slovace OKTE.

La sfârșitul anului 2022 erau înregistrați la PZU un număr de 336 participanți, în scădere cu 4% față de numărul de participanți înregistrați la 31.12.2021, respectiv 350.

În cursul anului 2022, numărul de participanți activi a fost de 280 față de 318 în anul 2021, înregistrându-se o scădere de 11,9 %.

Pe PZU, în anul 2022, cantitățile de energie electrică oferite și tranzacționate au avut următoarea dinamică:

- volumul total al ofertelor de cumpărare în anul 2022 a totalizat 26.811 GWh, cu 9.04 % mai puțin decât în anul anterior;
- volumul total al ofertelor de vânzare a totalizat 23.474 GWh cu 19,96 % mai puțin decât în anul anterior;
- volumul total al cantităților tranzacționate a totalizat 25.577 GWh, cu 1,10 % mai puțin decât în anul anterior, cu o medie lunară de 2.131 GWh și a înregistrat valori lunare cuprinse între 1.772 GWh în luna octombrie 2022 și 2.621 GWh în luna ianuarie 2022.
- cota de piață a cantităților de energie electrică tranzacționate PZU raportată la consumul intern net a crescut de la 45,1% realizată în 2021 la 48,5% în 2022, cu o evoluție lunară cuprinsă între 41,4% realizată în luna martie și 52,2% realizată în luna iulie.

Prețul de Închidere a Pieței pentru Ziua Următoare, valoare medie aritmetică, a fost de 1.333,15 lei/MWh (264,51 Euro/MWh) înregistrând o creștere față de anul precedent cu 137,8%. Subliniem faptul că, de la cuplarea piețelor spot prin mecanismul de cuplare prin preț, pe zona România nu s-au înregistrat prețuri negative. Prețul minim orar înregistrat pe parcursul anului 2022 a fost de 0,86 lei/MWh (0,17 Euro/MWh) pentru int. 4 în ziua de livrare 31 decembrie, iar prețul maxim a fost de 4.699,00 lei (964,21 Euro/MWh) în ziua de livrare 30 octombrie int. 20 și 21.

Valoarea medie aritmetică lunară a PIP în anul 2022 a înregistrat valori cuprinse între 861,70 lei/MWh (174,30 Euro/MWh) în luna aprilie și 2400,58 lei/MWh (490,46 Euro/MWh) în luna august.

La nivel anual, valoarea medie ponderată a PIP a fost de 1.335,10 lei/MWh (270,99 Euro/MWh), în timp ce la nivel lunar, prețul mediu ponderat a fost cuprins între 887,26 lei/MWh (179,47 Euro/MWh), minim înregistrat în luna aprilie și 2.423,86 lei/MWh (495,21 Euro/MWh), valoare maximă înregistrată în luna august.

Valoarea totală a tranzacțiilor (exclusiv TVA) efectuate în anul 2022 a fost de 34.111,9 mil. lei (6.923,07 mil. Euro), cu 144,73% mai mare decât valoarea înregistrată în anul precedent, respectiv 13.938,7 mil. lei (2.826,90 mil. Euro).

Pentru funcționarea în regim cuplat a pieței spot, OTS-urile implicate au stabilit zilnic capacitatea de interconexiune disponibilă pentru interconexiunea România – Bulgaria în ambele sensuri, respectiv disponibilitatea pe ramurile critice în cadrul cuplării la nivel regional bazate pe fluxuri maxime în regiunea CORE, pentru alocarea în mod implicit. Capacitățile de interconexiune disponibile pe granițele comune România-Ungaria și România Bulgaria, stabilite de OTS, conform Agreement-urilor încheiate, au fost de 770 MWh/h pe sensul România → Ungaria, 885 MWh/h pe sensul Ungaria → România (în perioada ian – iunie în perioada de cuplare INTERIM), 1277 MWh/h pe sensul România → Bulgaria, respectiv de 1317 MWh/h pe sensul Bulgaria → România.

Ca urmare a capacității de interconexiune disponibilă, a cuplării prin preț și a alocării implicite a ATC prin proiectul INTERIM, respectiv CORE, s-au realizat fluxuri de energie electrică pe liniile de interconexiune cu Ungaria și Bulgaria totalizând la nivel de an 1.228 GWh export (cu variații lunare

cuprinse între 28 GWh și 188 GWh) și 3.787 GWh import (cu variații lunare cuprinse între 189 GWh și 576 GWh).

Au fost actualizate și completate procedurile publice și procedurile și instrucțiunile de lucru interne pentru adaptarea la funcționarea cuplată în SDAC odată cu implementarea proiectului cuplării bazate pe fluxuri maxime, CORE FB MC, considerând și modificările implementate în sistemul local de tranzacționare ALSTOM, precum și adaptarea aplicațiilor interne conexe necesare administrării PZU.

11. Activitatea de administrare a Pieței Intrazilnice de energie electrică

Piața Intrazilnică este o componentă a pieței angro de energie electrică pe care se realizează tranzacții orare ferme cu energie electrică activă pentru o zi de livrare, în principiu, începând cu o zi înainte și până cu două ore înainte de începerea livrării astfel încât Notificările Fizice ale tranzacțiilor încheiate pe această piață să poată fi transmise cel mai târziu cu un interval prestabilit de Operatorul de Transport și de Sistem, respectiv cu o ora înainte de începutul livrării.

În data de 19 noiembrie 2019 a fost lansată funcționarea în regim cuplat a pieței intrazilnice de energie electrică din România cu piețele din alte 20 de țări participante la proiectul european XBID/SIDC - de introducere a tranzacționării transfrontaliere pan-europene pe orizontul intrazilnic, care în prezent permite tranzacționarea centralizată la nivel european și în mod anonim a energiei electrice până cu o oră înainte de intervalul orar al livrării. Cooperarea la nivelul proiectului european SIDC – Single Intra-Day Coupling s-a extins la nivelul a 25 de țări participante, odată cu integrarea cu succes a piețelor de energie electrică din Italia (valul 3) Slovacia și Grecia (valul 4, începând cu data de 29 noiembrie 2022).

Regulile Pieței Intrazilnice sunt prevăzute pentru cooperarea europeană în procedurile operaționale elaborate în comun de toate OPEED, respectiv de toate OPEED și OTS în cadrul pieței unice cuplate SIDC, respectiv pentru relația cu participanții în „Procedura privind funcționarea Pieței intrazilnice de energie electrică”, în alte proceduri specifice (de înregistrare, pentru constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare, privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor, precum și în „Convenția de participare la Piața intrazilnică de energie electrică” și alte documente relevante.

De asemenea, în Cuplarea unică a piețelor intrazilnice (SIDC – Single Intra-Day Coupling) se aplică prevederile relevante ale următoarelor documente:

- Regulamentul (UE) 2015/1222 al Comisiei din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor,
- Decizia președintelui ANRE nr. 2085 din 11.12.2019 (anterior Decizia 2515/14.12.2015) privind desemnarea societății Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale „Opcom” S.A. ca „operator al pieței de energie electrică desemnat” (OPEED),
- Decizia președintelui ANRE nr. 908 din 22.06.2017 pentru aprobarea documentului „Propunerea tuturor OPEED pentru aprobarea OCP”,
- Decizia ACER nr. 02/2023 din 10.01.2023 (anterior Decizia ACER nr. 05/2017) de aplicare a prețurilor de decontare maxime și minime armonizate pentru toate zonele de ofertare care participă la cuplarea unică a pieței pentru ziua următoare conform art. 54 al Regulamentului (UE) 2015/1222,
- Decizia ACER nr. 4/2018 din 24.04.2018 de definire a orelor de deschidere și de închidere a porților interzonale pentru piața intrazilnică, elaborată conform art. 41 al Regulamentului (UE) 2015/1222,
- Ordinul președintelui ANRE nr. 29 din 31.01.2018 pentru aprobarea documentului „Propunerea tuturor OPEED pentru produsele care pot fi luate în considerare de OPEED-uri în procesul de cuplare intrazilnică, în conformitate cu articolul 53 din Regulamentul (UE) al Comisiei 2015/1.222 din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor”, actualizat prin Decizia ACER nr. 05/2020 din

30.01.2020 privind produsele care pot fi luate în considerare de OPEED-uri în procesul de cuplare intrazilnică,

- Ordinul președintelui ANRE nr. 30 din 31.01.2018 pentru aprobarea documentului *"Propunerea tuturor OPEED pentru Metodologia de rezervă, în conformitate cu Articolul 36 (3) din Regulamentul (UE) al Comisiei 2015/1222 din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor"*,
- Decizia președintelui ANRE nr. 989 din 13.06.2018 privind stabilirea modalității de transfer al pozițiilor nete rezultate din alocarea capacităților transfrontaliere între zona de ofertare România și alte zone de ofertare, în cuplarea unică a piețelor intrazilnice de energie electrică,
- Decizia ACER nr. 8/2018 din 26.07.2018 de adoptare a metodologiei și setului comun de cerințe pentru algoritmul de cuplare prin preț și pentru algoritmul de corelare prin tranzacționare continuă, elaborate conform art. 37 al Regulamentului (UE) 2015/1222.

În calitate sa de Operator al Pieței Intrazilnice de energie electrică (PI) OPCOM asigură tranzacționare continuă, 24 de ore în fiecare zi calendaristică, 24 de ore zilnic, 365 de zile pe an. Această piață permite tranzacționarea centralizată și în mod anonim a energiei electrice până cu 1 oră înainte de intervalul orar al livrării.

Capacitățile din sistemul intrazilnic sunt furnizate de operatorii de transport și de sistem (OTS) și sunt determinate de OTS-urile relevante după stabilirea fluxurilor transfrontaliere ulterior licitației pentru ziua următoare. Momentul exact al alocării capacității variază și depinde atât de procedurile operaționale, cât și de acordurile între OTS-uri pe diferitele granițe. Capacitățile intrazilnice sunt actualizate automat, în funcție de volumul și direcția tranzacțiilor intrazilnice.

Tranzacțiile sunt încheiate la prețul ofertei existente în sistemul de tranzacționare, astfel că pentru fiecare interval orar sau interval de 15 minute pot exista mai multe prețuri de încheiere a tranzacțiilor.

Ofertarea și tranzacționarea se realizează în EUR/MWh, în timp ce încasările și plățile se realizează în Lei, în conformitate cu prevederile regulamentelor BNR aplicabile. Fiecare participant la PI care a înregistrat tranzacții pentru o zi de livrare poate vizualiza două Note de decontare zilnice pentru ziua de livrare respectivă, și anume o Notă de decontare zilnică care conține prețurile și valorile în EUR și o Notă de decontare zilnică care conține prețurile și valorile în Lei. Pentru o zi de livrare, prețurile și valorile în Lei din Nota de decontare zilnică se determină la cursul de schimb valutar stabilit de BNR, anterior orei de deschidere pentru tranzacționare a contractelor pentru ziua respectivă de livrare (ora 15:00 CET).

Garantia de validare, în EUR, se actualizează zilnic la ora 15:00 CET pe baza valorii obligațiilor nete de plată ale participantului la PI aferente tuturor tranzacțiilor încheiate pentru ziua/zilele de livrare anterioare și pentru ziua de livrare în curs, determinată la cursul de schimb valutar stabilit de BNR, utilizat pentru ziua/zilele de livrare următoare. Garanția de validare va fi diminuată automat cu valoarea ofertelor active/tranzacțiilor realizate de cumpărare la prețuri pozitive/vânzare la prețuri negative.

Participanții la PI introduc oferte și obțin informațiile referitoare la propriile tranzacții încheiate în cadrul Pieței Intrazilnice prin accesarea sistemului de tranzacționare M7 Trading (DBAG). OPCOM transmite la OTS anterior fiecărei ore de livrare și facilitează Părților Responsabile cu Echilibrarea (PRE) accesul la Notificările Fizice corespunzătoare tranzacțiilor pe PI cu granularitate de 15 minute, prin furnizarea datelor de tranzacționare la fiecare sfert de oră, anterior momentului livrării, prin intermediul sistemului post-tranzacționare. OPCOM pune la dispoziția participanților, de asemenea prin intermediul sistemului post-tranzacționare, notele de decontare aferente unei zile de livrare, în ziua următoare zilei de livrare.

Capacitățile din sistemul intrazilnic sunt furnizate de operatorii de transport și de sistem (OTS) și sunt determinate de OTS-urile relevante după stabilirea fluxurilor transfrontaliere ulterior licitației pentru ziua următoare. Momentul exact al alocării capacității variază și depinde atât de procedurile operaționale, cât și de acordurile între OTS-uri pe diferitele granițe. Capacitățile intrazilnice sunt actualizate automat, în funcție de volumul și direcția tranzacțiilor intrazilnice.

Cantitatea de energie electrică tranzacționată în anul 2022 a scăzut cu 5,9% la 1.127,6 GWh, comparativ cu cantitatea tranzacționată în anul 2021 de 1.198,5 GWh, în timp ce prețul mediu a crescut cu 124,9% de la 591,01 lei/MWh la 1.329,44 lei/MWh. Câteva date de sinteză privind rezultatele tranzacționării pe PI în anul 2022 sunt prezentate în continuare:

Numărul total de participanți înregistrați la 31.12.2022 a fost 149.

- Numărul de participanți activi	100
- Cantitatea tranzacționată	1.127,6 GWh
- Număr de tranzacții încheiate	807.434
- Preț mediu ponderat	1.329,44 lei/MWh

În luna martie 2022 s-a înregistrat cea mai mare cantitate de energie electrică tranzacționată de 118,5 GWh. În ceea ce privește prețul mediu ponderat lunar cea mai mică valoare (858,59 lei/MWh) s-a înregistrat în luna aprilie 2022, iar cea mai mare valoare a prețului mediu ponderat lunar (2.311,29 lei/MWh) a fost realizată în luna august 2022.

12. Activitatea de Decontare pe pietele în care OPCOM este contraparte

În vederea protejării participanților vânzători de riscul de neplată, participanții care doresc să transmită oferte de cumpărare la preț pozitiv pe PZU/PI și/sau oferte de vânzare cu prețuri negative pe PZU/PI, au obligația transmiterii la OPCOM SA cu două zile bancare înainte de ziua de tranzacționare a Scrisorii de garanție bancară avizată de BCR dacă este emisă de o altă bancă decât BCR.

Participantul Implicit la PZU/PI, respectiv OTS, care acționează în calitate de agent de transfer, în cadrul mecanismului de cuplare a piețelor (atât în mecanismul de cuplare prin preț al pieței pentru ziua următoare, cât și al mecanismului de corelare continuă în cuplarea pieței intrazilnice), reflectat prin transferul fizic și comercial al energiei electrice pe interconexiunile implicate în cuplare rezultat din procesul de tranzacționare pe aceste piețe, nu are obligația constituirii garanției bancare și nu are dreptul de a transmite oferte, în această calitate.

Zilnic, se determină pentru fiecare participant la PZU/PI, valoarea garanției de validare, în vederea validării ofertelor de cumpărare pe PZU/PI și/sau a ofertelor de vânzare la prețuri negative pe PZU/PI, transmise de participanții la aceste piețe. Sistemele de tranzacționare ale PZU/PI compară în mod automat valoarea fiecărei oferte de cumpărare introdusă cu valoarea garanției de validare calculată aferentă participantului la PZU/PI și invalidează automat oferta în cazul în care valoarea acesteia depășește valoarea garanției de validare calculată, diminuată cu valorile aferente ofertelor de cumpărare active.

Pe baza confirmărilor de tranzacții, zilnic, se elaborează și se pune la dispoziția participanților la PZU/PI care au realizat tranzacții cu energie electrică, Notele de decontare zilnice care cuprind obligații de plată/drepturi de încasare pentru fiecare participant la PZU/PI.

În fiecare zi bancară lucrătoare, OPCOM S.A. emite și transmite la BCR, IDD pentru tranzacțiile realizate pe PZU, în ziua respectivă, cu termen de finalizare următoarea zi bancară lucrătoare, respectiv IDD pentru tranzacțiile realizate pe PI, în ziua anterioară.

În prima zi bancară lucrătoare a săptămânii, OPCOM S.A. emite și transmite la BCR, IDD pentru tranzacțiile realizate pe PZU în zilele de sâmbătă, duminică și luni, respectiv pentru tranzacțiile realizate pe PI în zilele de vineri, sâmbătă și duminică. În aceste condiții valoarea cumulată a IDD emise în ziua de luni este cea mai ridicată din săptămână.

Prin aderarea la schema de debitare directă B2B SEPA RON încasările și plățile se efectuează într-o zi bancară lucrătoare de la data emiterii IDD, astfel că ziua din săptămână cu nivelul cel mai ridicat al încasărilor și al plăților este marți.

In Piata pentru Ziua Urmatoare de energie electrica (PZU)

In anul 2022 au fost gestionate un număr total de 262 Scrisori de Garanție Bancară de Plată și un număr important de acte adiționale la acestea.

In baza mecanismului de contraparte, în vederea efectuării încasărilor și plăților pentru tranzacțiile înregistrate în anul 2022 pe PZU:

- au fost emise și transmise de către OPCOM SA la BCR un număr de 24.532 IDD (cu 8.954 IDD mai puține decât în anul 2021,), pentru suma de cca. 32.802,99 mil.lei reprezentând valoarea netă a obligațiilor de plată ale participanților la PZU, de 2,4 ori mai mare decât valoarea corespunzătoare anului 2021;
- a fost plătită suma de 26.569 mil.lei, reprezentând valoarea netă a drepturilor de încasare ale participanților la PZU, sumă de 2,2 ori mai mare decât valoarea corespunzătoare anului 2021, pe baza 45.753 OP (cu 11.636 OP mai puține decât în anul 2021, respectiv o scadere cu 20%), emise și transmise de OPCOM SA la BCR;
- au fost efectuate 256 compensări în valoare de cca. 6.932,8 mil.lei.

In Piata Intrazilnica de energie electrica (PI)

In baza mecanismului de contraparte, pentru tranzacțiile înregistrate în anul 2021:

- au fost emise și transmise de către OPCOM SA la BCR un număr de 5.559 IDD (cu 2.335 IDD mai puține decât în anul 2021, respectiv o scădere cu 30 %), pentru suma de 883,02 mil.lei, reprezentând valoarea netă a obligațiilor de plată ale participanților la PI;
- a fost plătită suma de 738,53 mil.lei reprezentând valoarea netă a drepturilor de încasare ale participanților la PI, pe baza a 7.541 OP emise (cu 613 OP mai puține decât în anul 2021, respectiv o scădere cu 8 %);
- au fost efectuate 167 compensări în valoare de 626,37 mil lei.

Diferențele pozitive între valoarea încasărilor și cea a plăților, pentru energia electrică tranzacționată pe PZU și PI, respectiv contravaloarea TVA, a fost generată de faptul că, în conformitate cu prevederile Codului Fiscal, OPCOM S.A. beneficiază de măsura de simplificare prin aplicarea taxării inverse la cumpărările de energie electrică pe PZU și pe PI, în timp ce o parte dintre participanții la PZU și la PI nu îndeplinesc condițiile prevăzute în Codul Fiscal pentru a beneficia de această măsură de simplificare pentru cumpărările de energie electrică.

Decontarea în cadrul Mecanismului de achiziție centralizată de energie electrică (MACEE)

Prin Ordonanța de urgență nr. 153 din 11.11.2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27 din 18 martie 2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022 - 31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, s-a stabilit crearea Mecanismului de achiziție centralizată de energie electrică în care OPCOM este desemnat achizitor unic pe piața de energie electrică. OPCOM asigură în cadrul acestui mecanism decontarea prin stabilirea obligațiilor de plată/drepturilor de încasare pentru tranzacțiile realizate pe MACEE, precum și validarea cantităților ofertate în vederea alocării și verificarea condițiilor de garantare ce trebuie asigurate pentru a se confirma livrarea energiei contractate prin alocările anterioare lunii de livrare, astfel încât să fie asigurată efectuarea plăților energiei livrate.

OPCOM S.A. organizează o procedură de achiziție centralizată anuală pentru cantitățile de energie electrică care se livrează în fiecare lună a anului următor, precum și câte o procedură de achiziție suplimentară, în fiecare lună, pentru cantitățile de energie electrică care se livrează în luna următoare. În cazul nesemnării de către producătorii care vând energie electrică, respectiv de către operatorii economici care cumpără energie electrică, a contractelor de vânzare-cumpărare sau a actelor adiționale, după caz, sau în cazul în care OPCOM constată că aceștia nu mai îndeplinesc condițiile legale de participare la Mecanismul de achiziție centralizată de energie electrică, OPCOM va organiza sesiuni extraordinare pentru ajustarea cantităților alocate prin procedura de achiziție centralizată.

Primele sesiuni de alocare au fost deja derulate la sfârșitul anului 2022, respectiv procedura de achiziție anuală desfășurată pe 22.12.2022 și o procedură de achiziție extraordinară desfășurată pe 29.12.2022.

13. Stabilirea obligațiilor de plată / drepturilor de încasare pentru tranzacțiile cu energie electrică realizate în Piața de Echilibrare/dezechilibrele Partilor Responsabile cu Echilibrarea

Tranzacțiile în Piața de Echilibrare

În anul 2022, OPCOM si-a desfășurat activitatea de determinare a obligațiilor de plată/drepturilor de încasare pentru tranzacțiile pe Piața de Echilibrare și pentru dezechilibrele Părților Responsabile cu Echilibrarea, în baza responsabilităților atribuite operatorului pieței de energie electrică prin Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr.123/2012, cu modificările și completările ulterioare, art.36 alin.(7) lit.j) și prin legislația secundară elaborată și aprobată de către ANRE.

În vederea stabilirii obligațiilor de plată/drepturilor de încasare pe Piața de Echilibrare au fost aplicate prevederile Ordinului nr.61/31.03.2020 pentru aprobarea „Regulamentului de programare a unităților de producție dispecerizabile, a consumatorilor dispecerizabili și a instalațiilor de stocare dispecerizabile, a Regulamentului de funcționare și de decontare a pieței de echilibrare și a Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea”, cu modificările și completările ulterioare, ale „Ordinului nr.152/24.08.2020 pentru aprobarea regulilor de compensare financiară a resurselor dispecerizabile angajate în scopul redispecerizării sau comercializării în contrapartidă coordonată care nu se bazează pe piață și pentru modificarea unor reguli din domeniul energiei electrice”, cu modificările și completările ulterioare și ale „Ordinului nr. 213/25.11.2020 pentru aprobarea Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea - preț unic de dezechilibru și pentru modificarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, cu modificările și completările ulterioare.

OPCOM SA îndeplinește rolul de Operator pentru efectuarea calculelor în vederea decontării tranzacțiilor înregistrate pe Piața de Echilibrare, calitate în care OPCOM stabilește:

- obligațiile de plată / drepturile de încasare pentru tranzacțiile realizate de participanții la Piața de Echilibrare și de OTS, pe fiecare interval de decontare și cumulat la nivel lunar;
- valorile penalităților pentru energia electrică nelivrată la comanda de dispecer, pe fiecare UD și interval de decontare, precum și cumulat la nivel lunar;

Stabilirea obligațiilor de plată și a drepturile de încasare în cazul tranzacțiilor încheiate de fiecare unitate dispecerizabilă pe PE, pe fiecare ID, se realizează prin aplicarea:

- prețului marginal la cantitatea livrată pe sensul de Creștere/Reducere de Putere în cazul energiei de echilibrare livrată la reglaj secundar/ terțiar, pe ID respectiv,
- prețului din ofertă la cantitatea livrată pe sensul de Creștere/Reducere de Putere în cazul energiei livrate pentru rezolvarea congestiilor/restricțiilor de rețea/înlocuitoare, pe ID respectiv.

OPCOM SA determină, pe fiecare unitate dispecerizabilă și pentru fiecare participant la PE, valoarea energiei electrice de echilibrare, pentru fiecare tip de reglaj și sens, pentru fiecare ID, pentru fiecare zi și cumulat lună, pe baza cantităților de energie electrică de echilibrare efectiv livrate și a prețurilor aferente. Pe baza acestor date sunt elaborate Notele de informare pentru decontare, zilnice și lunare, pentru fiecare participant la PE și OTS și care sunt vizualizate de către aceștia, în platforma informatică.

Participanții la PE emit facturi către CNTEE Transelectrica SA pentru energia electrică de echilibrare livrată la Creștere de Putere, iar CNTEE Transelectrica SA emite facturi către Participanții la PE pentru energia electrică de echilibrare livrată de unitățile dispecerizabile ale acestor producători la Reducere de Putere.

Comparativ cu anul 2021, în anul 2022 cantitățile tranzacționate pe Piața de Echilibrare (PE):

- s-au diminuat la Creștere de putere cu 36,8 %, de la 1.082 GWh la 684,3 GWh;
- s-au diminuat la Reducere de putere cu 3,6 %, de la 1.329 GWh la 1.281,7 GWh;
- cota de piață a cantităților de energie electrică tranzacționate pe PE raportată la consumul intern net a scăzut de la 4,3 % realizată în 2021 la 3,8 % în 2022.

Valorile totale aferente tranzacțiilor pe Piața de Echilibrare, în anul 2022, s-au majorat comparativ cu realizările din anul 2021:

- la Creștere de putere cu 30 %, de la 1.361,1 mil.lei la 1.766,5 mil.lei;
- la Reducere de putere cu 398%, de la 20,2 mil.lei la 100,5 mil.lei.

OPCOM SA stabilește obligațiile de plată și drepturile de încasare aferente fiecărui participant la Piața de Echilibrare (PE) și OTS, în conformitate cu prevederile reglementărilor în vigoare elaborate și aprobate de ANRE și pe baza datelor cuprinse în Nota lunară de regularizare pe PE, transmise de Operatorul Pieței de Echilibrare (OPE).

În vederea transpunerii prevederilor Regulamentului (UE) 2017/2195 de stabilire a unei linii directoare privind echilibrarea sistemului de energie electrică și ale Regulamentului (UE) 2019/943 privind piața internă de energie electrică, ANRE a aprobat:

- *Ordinul ANRE nr.213/25.11.2020 pentru aprobarea Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea - preț unic de dezechilibru și pentru modificarea unor ordine ale președintelui ANRE și*
- *Ordinul ANRE nr.231/16.12.2020, privind modificarea și completarea Ordinului președintelui ANRE nr. 213/2020 pentru aprobarea Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea - preț unic de dezechilibru și pentru modificarea unor ordine ale președintelui ANRE și pentru modificarea Regulamentului de funcționare și de decontare a pieței de echilibrare, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 61/2020,*
- *Ordinul ANRE nr.33/26.05.2021 privind modificarea și completarea Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea – preț unic de dezechilibru aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 213/2020 și abrogarea Ordinului președintelui ANRE nr.59/2015 pentru aprobarea Regulilor privind preluarea energiei electrice livrate în rețelele electrice, produsă în perioada de probe a capacităților de producere;*
- *Ordinul ANRE nr.96/01.09.2021 privind modificarea și completarea Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea – preț unic de dezechilibru, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 213/2020 ;*
- *Ordinul ANRE nr.92/29.06.2022 privind modificarea și completarea Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea – preț unic de dezechilibru aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr.213/2020 si pentru modificarea unor ordine ale președintelui ANRE;*

acte normative ale căror dispoziții au modificat substanțial principiile de calcul ale prețurilor de dezechilibru, după cum urmează:

- se stabilește utilizarea unui preț final unic de dezechilibru, pentru toate intervalele de decontare (ID), care îndeplinesc anumite condiții;
- în ID în care nu sunt îndeplinite condițiile respective se aplică prețurile duale, respectiv prețurile finale de deficit și prețurile finale de excedent;
- asigurarea neutralității financiare a OTS, pentru fiecare ID și la nivel de lună.

În vederea implementării principiilor enunțate anterior au fost determinate:

- Prețurile medii ponderate al prețurilor marginale la Creștere/Reducere de putere, stabilite pentru fiecare ID;
- Prețurile inițiale unice de dezechilibru, determinate, în baza unor condiții/criterii pentru fiecare ID;
- Costurile/veniturile pentru echilibrarea sistemului, costurilor efective rezultate din echilibrarea sistemului, pe fiecare ID;
- Prețurile inițiale de deficit și prețurile inițiale de excedent, determinate pentru fiecare ID;
- Penalitățile specifice pe fiecare ID, care se aplică pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare la Creștere/Reducere de putere pentru fiecare ID, după caz, pe baza prețului inițial unic de dezechilibru sau pe baza prețurilor inițiale de deficit, respectiv prețurile inițiale de excedent;
- Componentele de neutralitate financiară a OTS, determinate pentru fiecare ID;
- Criteriile privind stabilirea ID în care se aplică prețurile finale unice de dezechilibru, respectiv a ID în care se aplică prețurile finale de deficit și prețurile finale de excedent;
- Prețurile finale unice de dezechilibru, prețurile finale de deficit și prețurile finale de excedent, determinate pe fiecare ID, corespunzător criteriilor de aplicare a acestor prețuri;
- Costurile/veniturile suplimentare provenite din echilibrarea sistemului și redistribuirea acestora către PRE, cu excepția PRE Agent de Transfer, pe baza aportului fiecărei PRE la reducerea dezechilibrului SEN, respectiv agravarea dezechilibrului SEN, în fiecare ID.

Pretul final unic de dezechilibru, medie aritmetică, calculat pentru perioada ianuarie-decembrie 2022 a fost de 916,72 lei/MWh, de aproximativ 2 ori mai mare decât cel realizat în perioada februarie-decembrie 2021 (463,0 lei/MWh), cu valori medii lunare cuprinse între 193,94 lei/MWh (luna octombrie) și 1.945,44 lei/MWh (luna august), .

Pretul final unic de dezechilibru a înregistrat valoarea maximă de 8.601,55 lei/MWh (int.54 din 30.08.2022) față de valoarea de 5.581,2 lei/MWh din perioada februarie-decembrie 2021, respectiv o creștere de 54,1%.

Pretul final unic de dezechilibru a înregistrat valoarea minimă de -10.396,19 lei/MWh (int.15 din 02.10.2022) față de valoarea de -4.056,6 lei/MWh din perioada februarie-decembrie 2021, respectiv o creștere de 156,6%.

Din numărul total de ID în care au fost înregistrate prețurile finale unice de dezechilibru, aceste prețuri au avut valori pozitive în 76,2 % din ID și respectiv valori negative în 23,8 % din ID.

Prețurile finale unice de dezechilibru au fost înregistrate în 91,7 % din ID din perioada ianuarie – decembrie 2022, cu procente cuprinse între 88,7 % (luna noiembrie) și 97,7 % (luna mai).

Pretul de deficit înregistrat în perioada ianuarie – decembrie 2022, calculat ca medie aritmetică, a fost în valoare de 2.659,77 lei/MWh, de 2,7 ori mai mare decât cel realizat în perioada februarie-decembrie 2021 cu valori medii lunare cuprinse între 1.888,89 lei/MWh (luna octombrie) și 3.147,82 lei/MWh (luna februarie).

Pretul final de deficit a înregistrat valoarea maximă de 17.143,08 lei/MWh (int.87 din 29.11.2022), față de valoarea maximă de 8.500,1 lei/MWh realizată în intervalul 34 din 17.12.2021).

Pretul de excedent înregistrat în perioada ianuarie – decembrie 2022, calculat ca medie aritmetică, a fost în valoare de 354,11 lei/MWh, față de valoarea de -12,9 lei/MWh înregistrat în perioada februarie-decembrie 2021, cu valori medii lunare cuprinse între -249,19 lei/MWh (luna noiembrie) și 720,44 lei/MWh (luna mai).

Pretul final de excedent a înregistrat valoarea maximă de 4.855,05 lei/MWh (int.27 din 24.01.2022) și respectiv valoarea minimă de -14.722,98 lei/MWh (int.87 din 29.11.2022).

Dezechilibrele Părților Responsabile cu Echilibrarea

OPCOM SA îndeplinește rolul de Operator pentru efectuarea calculelor în vederea decontării dezechilibrelor Părților Responsabile cu Echilibrarea (PRE), calitate în care OPCOM stabilește:

- o dezechilibrul sistemului pe fiecare interval de decontare;
- o prețurile inițiale/finale unice de dezechilibru, prețurile inițiale/finale de deficit și de excedent pe fiecare interval de decontare;
- o dezechilibrele cantitative ale PRE și valorice, pe fiecare interval de decontare și cumulat la nivel lunar;
- o valorile costurile/veniturile suplimentare provenite din echilibrarea sistemului și redistribuirea acestora către PRE, cu excepția PRE Agent de Transfer, pe baza aportului fiecărei PRE la reducerea dezechilibrului SEN, respectiv agravarea dezechilibrului SEN, în fiecare ID.

În determinarea valorii obligațiilor de plată / a drepturilor de încasat, în conformitate cu prevederile Ordinului ANRE nr.213/2020, cu modificările și completările ulterioare se aplică următoarele principii:

1. În cazul prețului final unic de dezechilibru

- 1.1. dacă prețul final unic de dezechilibru este pozitiv și dezechilibrul unei PRE este pozitiv (indicând un excedent al respectivei PRE) atunci respectiva PRE primește prețul final unic de dezechilibru,
- 1.2. dacă prețul final unic de dezechilibru este pozitiv și dezechilibrul unei PRE este negativ (indicând un deficit al respectivei PRE) atunci respectiva PRE plătește prețul final unic de dezechilibru,
- 1.3. dacă prețul final unic de dezechilibru este negativ și dezechilibrul unei PRE este pozitiv (indicând un excedent al respectivei PRE) atunci respectiva PRE plătește prețul final unic de dezechilibru,
- 1.4. dacă prețul final unic de dezechilibru este negativ și dezechilibrul unei PRE este negativ (indicând un deficit al respectivei PRE) atunci respectiva PRE primește prețul final unic de dezechilibru.

2. În cazul prețului final de deficit

- 2.1. dacă prețul final de deficit este pozitiv și dezechilibrul unei PRE este negativ (indicând un deficit al respectivei PRE) atunci respectiva PRE plătește prețul final de deficit,
- 2.2. dacă prețul final de deficit este negativ și dezechilibrul unei PRE este negativ (indicând un deficit al respectivei PRE) atunci respectiva PRE primește prețul final de deficit.

3. În cazul prețului final de excedent

- 3.1. dacă prețul final de excedent este pozitiv și dezechilibrul unei PRE este pozitiv (indicând un excedent al respectivei PRE) atunci respectiva PRE primește prețul final de excedent,
- 3.2. dacă prețul final de excedent este negativ și dezechilibrul unei PRE este pozitiv (indicând un excedent al respectivei PRE) atunci respectiva PRE plătește prețul final de excedent.

Dezechilibrele negative cantitative înregistrate de Părțile Responsabile cu Echilibrarea (PRE), contravaloarea acestora și prețurile de revenire au avut următoare evoluție în anul 2022 față de realizările din anul 2021 după cum urmează:

- dezechilibrele cantitative au scăzut cu 11,7 %, de la 1.488 GWh la 1.313,6 GWh;
- dezechilibrele valorice au crescut cu 61,3%, de la 1.587,9 mil.lei la 1.946,8 mil.lei;

- prețurile medii de revenire plătite de PRE pentru dezechilibrele negative au crescut, cu 82,7% de la 1.067,1 lei/MWh la 1.949,7 lei/MWh.

Dezechilibrele pozitive cantitative înregistrate de (PRE), contravaloarea acestora și prețurile de revenire au crescut în anul 2022 față de realizările din anul 2021 după cum urmează:

- dezechilibrele cantitative au crescut cu 16%, de la 1.679 GWh la 1.946,8 GWh;
- dezechilibrele valorice au crescut de cca. 2,7 ori, de la 200,4 mil.lei la 539,7 mil.lei;
- prețurile medii de revenire încasate de PRE pentru dezechilibrele pozitive au crescut de 2,3 ori de la 119,4 lei/MWh la 277,2 lei/MWh.

În anul 2022, au fost implementate modificările regulilor de calcul în vederea decontării dezechilibrelor Partilor Responsabile cu Echilibrarea, aprobate de către ANRE, prin legislația secundară, în conformitate cu prevederile Ordinului ANRE nr.92 privind modificarea și completarea Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea - preț unic de dezechilibru, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr.213/2020, și pentru modificarea unor ordine ale președintelui ANRE. Ordinul nr.92 privind modificarea și completarea Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea - preț unic de dezechilibru, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr.213/2020, și pentru modificarea unor ordine ale președintelui ANRE, conține modificări privind principiile de calcul al prețurilor finale unice de dezechilibru și reintroducerea calculului veniturilor/costurilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului, precum și redistribuirea acestora către PRE, cu excepția PRE Agent de Transfer, începând cu luna iulie 2022 pentru calculele în vederea decontării dezechilibrelor PRE, înregistrate în luna iunie 2022.

În fiecare lună, ca urmare a faptului ca datele transmise de OPE/OMEPA, pe baza Valorilor Măsurate Aprobate au fost diferite față de datele comunicate pe baza Valorilor Măsurate, OPCOM SA a reluat procesul de stabilire a obligațiilor de plată drepturilor de încasare.

Totodată, în cazul în care datele finale primite de la OTS privind volumul de energie aferent schimburilor neintenționate/volumul de energie aferent schimburilor planificate, rezultate pe fiecare ID al lunii de livrare, au fost diferite de datele preliminare primite de la OTS, OPCOM SA a reluat procesul de stabilire a obligațiilor de plată/drepturilor de încasare în termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii ultimelor valori.

Menționăm că întreaga activitate s-a derulat fără ca rezultatele să fie contestate ca urmare a unor erori ale OPCOM SA.

Trebuie subliniat faptul că prin OUG nr.143/28.12.2021 pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, precum și pentru modificarea unor acte normative, a fost eliminată din Lege prevederea privind responsabilitatea operatorului pieței de energie electrică de a efectua calculele pentru decontarea dezechilibrelor PRE și ca urmare, având în vedere expertiza umană și informatică, deținută de OPCOM, în desfășurarea acestei activități de cca 15 ani, OPCOM a solicitat Autorității competente atribuirea responsabilității efectuării în continuare a acestei activități în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2017/2195 de stabilire a unei linii directoare privind echilibrarea sistemului de energie electrică, art.13 alin.(4) și alin.(5).

În conformitate cu Decizia ANRE nr 492 din 30 martie 2022 privind Desemnare OPCOM ca operator decontare dezechilibre PRE, ANRE a atribuit OPCOM funcția de operator delegat pentru decontarea energiei de echilibrare, pentru piața de echilibrare din România în sensul prevederilor Regulamentului (UE) 2017/2195 până la data de 01.10.2022 și de operator delegat pentru decontarea dezechilibrelor PRE în sensul prevederilor Regulamentului (UE) 2017/2195. În contextul acestei delegări, OPCOM a negociat și a încheiat cu CNTEE Transelectrica SA Contractul de prestare servicii de operator delegat pentru decontarea energiei de echilibrare și a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea. Contractul aplică prevederile din Decizia ANRE nr 492 din 30 martie 2022 privind prestarea de către ODPE, în favoarea OTS a serviciilor pentru calcularea drepturilor de încasat și a obligațiilor de plată ale PPE și ale PRE în vederea decontării energiei de echilibrare și a dezechilibrelor PRE, pe baza

datelor și informațiilor transmise de OTS cu respectarea termenelor dispuse prin reglementările aplicabile.

14. Activitatea de administrare a Pieței de Certificate Verzi (PCV)

În anul 2022 activitatea de administrare a pieței certificatelor verzi s-a desfășurat în conformitate cu:

- prevederile Legii nr. 220/27.10.2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, cu modificările și completările ulterioare;

- prevederile legislației secundare emisă de Autoritatea Competentă:

- Ordinul ANRE nr. 77/18.08.2017 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a pieței de certificate verzi (Modificat și completat prin Ordinul nr. 127/22.12.2017; nr. 65/29.03.2018, 178/24.10.2018, nr. 46/29.03.2019, nr. 49/23.06.2021 și nr. 94/30.06.2022);

- Ordinului ANRE nr. 52/23.06.2021, publicat în Monitorul Oficial Nr. 653/29.06.2021, pentru aprobarea Metodologiei de monitorizare a sistemului de promovare a producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie (Modificat și completat prin Ordinul nr. 90/22.06.2022 și nr. 112/30.08.2022);

- Ordinul ANRE nr. 157/27.07.2018 pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a cotei anuale obligatorii de achiziție de certificate verzi, cu modificările și completările ulterioare (Modificat și completat prin Ordinul nr. 11/30.12.2020 și nr. 165/16.09.2020), aplicabil până la data de 28.06.2022;

- Ordinul ANRE nr. 96/29.06.2022 pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a cotei anuale obligatorii de achiziție de certificate verzi, cu modificările și completările ulterioare (Modificat și completat prin Ordinul nr. 118/28.09.2022), aplicabil începând cu data de 29.06.2022;

Numărul total de participanți înregistrați la Piața de Certificate Verzi la sfârșitul anului 2022 s-a modificat față de numărul total din anul precedent, respectiv 922 participanți înregistrați la data de 31.12.2021 și 907 participanți înregistrați la data de 31.12.2022.

În anul 2022, numărul producătorilor înregistrați la PCV s-a diminuat cu 1,99 %, respectiv de la 704 înregistrați la 31.12.2021 la 690 înregistrați la 31.12.2022, iar numărul operatorilor economici cu obligație de achiziție de CV înregistrați la PCV s-a diminuat cu 0,46 %, respectiv de la 218 înregistrați la 31.12.2021, la 217 înregistrați la 31.12.2022.

În perioada ianuarie-decembrie 2022, numărul de CV emise a fost cu 5,26 % mai mare față de perioada ianuarie-decembrie 2021, respectiv 23.399.403 CV față de 22.230.031 CV.

Pe Piața Centralizată anonimă Spot de Certificate Verzi (PCSCV), administrată și organizată de OPCOM SA, în anul 2022 au fost tranzacționate cu 16,43 % mai multe CV decât în anul 2021, respectiv 6.351.346 CV față de 5.455.195 CV.

Valoarea lunară în lei a PIPSCV a fost în anul 2022 de 144,6598 lei/CV.

Pe Piața Centralizată Anonimă la Termen de Certificate Verzi (PCTCV) administrată și organizată de OPCOM S.A., în anul 2022 au fost organizate sesiuni de tranzacționare în fiecare zi lucrătoare. Pentru fiecare sesiune de tranzacționare pe PCTCV au fost disponibile un număr de 28 de instrumente actualizate lunar.

În urma sesiunilor de tranzacționare organizate pe PCTCV în anul 2022 a fost încheiat un contract în cadrul căruia au fost tranzacționate un număr de 7.000 CV și au fost transferate un număr de 7.000 CV. De asemenea, în luna septembrie 2022 a fost încheiată o tranzacție pe PCTCV de 10.000 CV în urma căreia nu s-a încheiat contractul aferent.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. II din Legea nr. 23/2014, au fost încheiate direct de către producătorii de energie electrică din surse regenerabile de energie care dețin grupuri/centrale electrice care beneficiază de sistemul de promovare cu puteri instalate de cel mult 3 MW pe

producător. Dintre acestea, în anul 2022 au fost administrate un număr de 802 contracte inclusiv contracte bilaterale de Certificate Verzi negociate direct care au fost încheiate înainte de 01.07.2013 în baza cărora au fost transferate un număr de 5.002.732 CV.

Dintre Contractele Bilaterale de Certificate Verzi, încheiate pe platforma Opcom care au continuat din anii 2014-2017, în anul 2022 au fost administrate un număr de 666 contracte în baza cărora au fost transferate un număr de de 4.775.240 CV.

În urma sesiunilor de tranzacționare organizate pe PCE-ESRE-CV în anul 2022 au fost încheiate 316 contracte în cadrul cărora au fost tranzacționate un număr de 2.492.288 CV și au fost transferate un număr de de 1.973.926 CV.

Numărul total de certificate verzi transferate în cursul anului 2022, în baza contractelor bilaterale enumerate și respectiv pe PCSCV, a fost de 16.136.318 CV, ceea ce reprezintă 68,96 % din numărul total de CV emise participanților înscriși la Piața Certificatelor Verzi în anul 2022 (23.399.403 CV).

15. Activitatea de administrare a Pieței pentru Ziua următoare de Gaze Naturale (PZU-GN)

Administrarea Pieței Centralizate de Gaze Naturale se desfășoară în baza următoarelor acte normative:

- Regulile generale privind piața centralizată de gaze naturale, aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 105/06.06.2018, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul nr. 107/13.10.2021 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM - S.A.;
- Procedura privind înregistrarea participanților la piețele centralizate de gaze naturale administrate de OPCOM S.A.;
- Convenția de participare la piețele produselor standardizate pe termen scurt de gaze naturale;
- Procedura privind functionarea pieței pentru ziua următoare de gaze naturale, avizată cu Avizul ANRE nr.73/19.12.2018;
- Procedura privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la piața pentru ziua următoare de gaze naturale, avizată cu Avizul nr. 22/06.03.2019.
- Procedura privind încasarile și platile aferente tranzacțiilor pe piața pentru ziua următoare de gaze naturale, avizată cu Avizul nr. 21/06.03.2019.

Dintre cei 26 de participanți înregistrați la începutul anului 2022 la Piața pentru ziua următoare de gaze naturale, 3 s-au retras din proprie inițiativă și unul a fost revocat, astfel la sfârșitul anului numărul de participanți înregistrați a fost de 22.

În vederea administrării acestei piețe se desfășoară în principal următoarele activități:

- Actualizarea și păstrarea "Registrului de Tranzacționare" pe PZU-GN;
- Suspendarea/ridicarea suspendării/retragerea/revocarea participanților la PZU-GN;
- Gestionarea participanților în sistemul de tranzacționare a PZU-GN;
- Administrarea sistemului de tranzacționare utilizat pentru desfășurarea sesiunilor de tranzacționare pe PZU-GN;
- Organizarea în fiecare zi calendaristică a sesiunilor de tranzacționare, în conformitate cu prevederile cadrului de reglementare specific PZU-GN în vigoare;
- Intocmirea de rapoarte referitoare la functionarea PZU-GN, în conformitate cu cerințele ANRE și ale Serviciului Supraveghere Functionare Piețe Administrative;
- Aplicarea, în situațiile în care se impune, a procedurilor de urgență pentru administrarea platformelor de tranzacționare din administrare.

Principalele caracteristici ale mecanismului de piață prin care are loc încheierea tranzacțiilor pe PZU-GN sunt următoarele:

- Piața este deschisă participării titularilor de licență care se înscriu și respectă Convenția de participare la piețele produselor standardizate pe termen scurt de gaze naturale, având bifată în anexă opțiunea de participare la piața pentru ziua următoare de gaze naturale;
- Tranzacționarea se desfășoară on-line, de la terminalele participanților înscriși la piața;
- Pentru fiecare zi gazieră se definește în sistemul de tranzacționare câte un instrument standard și se organizează o sesiune de tranzacționare;
- Participanții pot introduce în sistemul de tranzacționare oferte de cumpărare (validate în funcție de garanția disponibilă) și oferte de vânzare;
- Sesiunile de tranzacționare se desfășoară în două etape succesive:
 - Etapa de transmitere a ofertelor, între orele 10:00 – 14:00;
 - Etapa de încheiere a tranzacțiilor, între orele 14:00 – 14:10;
- Toate tranzacțiile sunt încheiate la prețul de închidere al pieței;
- OPCOM este contraparte pentru toate tranzacțiile încheiate pe PZU-GN;
- Identitatea participanților la tranzacționare este anonimă pe toată durata sesiunii de tranzacționare;
- Tranzacțiile sunt notificate Operatorului de Transport și Sistem, de către OPCOM, în maxim 30 de minute după încheierea sesiunii de tranzacționare;
- După încheierea sesiunii de tranzacționare:
 - Sunt elaborate și puse la dispoziția participanților care au încheiat tranzacții, prin intermediul sistemului de tranzacționare: Confirmările de tranzacții, Nota de decontare zilnică, Notificările fizice, care conțin informații privind gazele naturale ce urmează a fi livrate în Punctul Virtual de Tranzacționare în ziua următoare;
 - Sunt publicate rezultatele sesiunii de tranzacționare pe pagina web a OPCOM, respectiv: ziua de tranzacționare, produsul tranzacționat, volumul tranzacționat, numărul de tranzacții încheiate, prețul de închidere al pieței, variația prețului de închidere al pieței față de ziua anterioară, numărul participanților la sesiunea de tranzacționare.

În anul 2022 nu au fost încheiate tranzacții pe PZU-GN.

16. Activitatea de administrare a Pieței Centralizate de Gaze Naturale (PCGN-LN, PCGN-LP, PCGN-OTC)

Administrarea Pieței Centralizate de Gaze Naturale se desfășoară în baza următoarelor acte normative:

- Regulile generale privind piața centralizată de gaze naturale, aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr.105/06.06.2018, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul nr. 107/13.10.2021 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM - S.A.;
- Ordinul ANRE nr.143/17.07.2020 privind obligația de a oferi gaze naturale pe piețele centralizate a producătorilor de gaze naturale a căror producție anuală realizată în anul anterior depășește 3.000.000 MWh, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul ANRE nr.144/17.07.2020 privind obligația participanților la piața de gaze naturale de a oferi pe piețele centralizate.
- Procedura privind înregistrarea participanților la piețele centralizate de gaze naturale administrate de OPCOM S.A.;
- Convenția de participare la piețele produselor standardizate pe termen scurt de gaze naturale;

- Procedura privind tranzactionarea pe Piata centralizata a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzactionare PCGN-LN;
- Procedura privind tranzactionarea pe Piata centralizata a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzactionare PCGN-LP;;
- Procedura privind tranzactionarea pe Piata centralizata a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzactionare de tip OTC.

În conformitate cu Procedura privind tranzactionarea pe Piata centralizata a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzactionare PCGN-LN sunt organizate sesiuni de tranzactionare, în sistem online, prin negociere continua, pentru oferte definite conform produselor standard saptamanale, lunare, trimestriale, semestriale, sezoniere (corespunzător semestrului gazier) și anuale (an calendaristic și an gazier). Ordinele introduse sunt corelate în mod continuu și automat cu ordinele de răspuns transmise cu respectarea intervalului de suspendare a corelării (Δt) de 2 minute pentru ordinele care propun cel mai bun preț. Tranzactiile încheiate prin aceasta modalitate sunt derulate pe baza contractelor standard aprobate de către ANRE, prin Avizul nr.65/19.12.2018 pentru Contractul standard de vanzare-cumparare a gazelor naturale pe PCGN-LN și pe baza Contractului de vânzare-cumpărare gaze naturale standard elaborat de ANRE.

Procedura privind tranzactionarea pe Piata centralizata a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzactionare PCGN-LP ofera participantilor la piata posibilitatea să supună tranzacționării, în mod centralizat, transparent și nediscriminatoriu, contracte bilaterale personalizate în conformitate cu cerințele tehnice, economice și comerciale ale acestora, pentru perioade standard de livrare: o saptamna, o luna, un trimestru, un semestru, un sezon (semestrul gazier), un an (calendaristic sau gazier).

În conformitate cu Procedura privind tranzactionarea pe Piata centralizata a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzactionare PCGN-OTC, participantii la piata transmit OPCOM, înainte de a intra în tranzactionare, o lista alba de eligibilitate care cuprinde participantii la piata (minimum 8) cu care are încheiate contracte preagreate de vanzare-cumparare gaze naturale, ale caror termeni contractuali sunt stabiliți, cu exceptia pretului, cantitatii și a perioadei de livrare. Mecanismul de tranzactionare permite încheierea tranzacțiilor doar între partenerii eligibili (participantii sunt inclusi reciproc în listele albe de eligibilitate). În cazul în care în piata exista doua ordine de sens contrar la preturi care ar permite încheierea unei tranzactii, dar participantii nu sunt eligibili, se inițiază un proces de intermediere care consta în gasirea unui al treilea participant care este eligibil atât cu vânzătorul cât și cu cumpărătorul.

În vederea administrării acestei piete s-au desfasurat în principal urmatoarele activitati:

- ✓ Actualizarea și pastrarea "Registrului de Tranzactionare" pe PCGN;
- ✓ Suspendarea/ridicarea suspendării/retragerea/revocarea participantilor la PCGN;
- ✓ Gestionarea participantilor la PCGN în platforma de tranzactionare aferenta PCGN-LN și PCGN-LP;
- ✓ Asistenta, consultanta și pregătirea participantilor în conformitate cu reglementările în vigoare privind organizarea și functionarea PCGN;
- ✓ Administrarea platformei informatice utilizata pentru desfasurarea sesiunilor de licitatie pe PCGN-LN și PCGN-LP;
- ✓ Intocmirea de rapoarte referitoare la functionarea PCGN, în conformitate cu cerintele ANRE și ale Serviciului Supraveghere Functionare Piete Administrate;
- ✓ Aplicarea, în situațiile în care se impune, a procedurilor de urgență pentru administrarea platformelor informatice utilizate;

Piața centralizată de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare PCGN-OTC:

- pe platforma de tranzactionare Trayport au fost disponibile participantilor pentru tranzactionare instrumente cu perioade de livrare 1 week-end, 1 saptamana, 1 luna, 1 trimestru, 1 semestru gazier, 1 an gazier, 1 an calendaristic;

- nici un participant nu a primit dreptul de a introduce oferte în platforma de tranzacționare având în vedere că nu au fost primite contracte preagreate, respectiv liste de eligibilitate.

La începutul anului 2022 la Piața centralizată de gaze naturale erau înregistrați 29 participanți, dintre care 3 participanți s-au retras și 2 au fost revocați, astfel la sfârșitul anului numărul de participanți înregistrați a fost de 24.

În cursul anului 2022, pe PCGN-LN nu s-au încheiat tranzacții.

17. Activitatea de administrare a Mecanismul de achiziție centralizată de energie electrică

După intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență nr. 153/2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022- 31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului Nr. 119 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022 - 31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, publicată în MO Partea I nr. 1091 din 11 noiembrie 2022, fiind desemnat achizitor unic pe piața de energie electrică, OPCOM a pregătit și a publicat pe web-site-ul propriu documentele aplicabile acestui mecanism.

La MACCE, în poziția de cumpărători de energie electrică se pot înscrie doar furnizorii de energie electrică care au contracte încheiate cu clienții finali, operatorul de transport și de sistem energie electrică și operatorii de distribuție energie electrică, pentru acoperirea consumului propriu tehnologic, conform listei de la art. 4 (1) și 5 (6) prevăzută de OUG nr. 153/2022.

În poziția de vânzători participă producătorii de energie electrică ale căror capacități de producere totalizează o putere instalată mai mare sau egală cu 10 MW, cu excepția producătorilor de energie electrică din surse regenerabile de energie, pentru tehnologiile și puterea instalată prevăzute la art. 3 alin. (1) din Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, republicată, cu modificările și completările ulterioare, capacităților de producere a energiei electrice intrate în funcțiune după data de 1 aprilie 2022, precum și producătorilor cu capacități de producere de energie electrică și termică în cogenerare care livrează energie termică în SACET, conform listei de la art. 4 (1) și 5 (6) prevăzută de OUG nr. 153/2022.

OPCOM S.A., în calitate de achizitor unic, conform art. 2 și art. 3 alin. (2) din OUG nr. 153/2022, cumpără energia electrică de la producători și o vinde cumpărătorilor la prețul de 450 lei/MWh prin Mecanismul de achiziție centralizată de energie electrică.

OPCOM S.A. a organizat în data de 23 decembrie 2022 o procedură de achiziție centralizată anuală pentru cantitățile de energie electrică care se vor livra în fiecare lună a anului 2023 pe baza datelor validate transmise de către ANRE.

La momentul organizării procedurii de achiziție prin MACEE erau înscriși 11 vânzători și 58 de cumpărători.

Urmare a organizării în data de 22.12.2022 a Mecanismului anual de achiziție centralizată de energie electrică pentru anul 2023, au fost notificați cu privire la rezultatele procesului de alocare un număr de 56 de participanți, respectiv 46 de cumpărători și 10 vânzători, cantitatea alocată totală fiind de 6.979.118,3 MWh.

Un singur cumpărător a notificat OPCOM S.A. că nu va semna Contractul cadru de vânzare-cumpărare a energiei electrice prin MACEE pentru o cantitate de 133,8 MWh, prin urmare OPCOM S.A. a organizat o procedura a mecanismului ajustării extraordinare la noile împrejurări a cantităților de energie electrică alocate în cadrul Mecanismului anual de achiziție centralizată de energie electrică pe care vânzătorii au obligația să le vândă imediat după finalizarea verificării conformității și semnării tuturor contractelor de către OPCOM S.A.

Urmare a organizării în data de 29.12.2022 a procedurii extraordinare de ajustare la noile împrejurări a cantităților de energie electrică alocate în cadrul Mecanismului anual de achiziție centralizată de energie electrică, au fost diminuate proporțional cantitățile de energie electrică pe care vânzătorii au obligația să le vândă, cantitatea alocată totală finală pentru anul de livrare 2023 totalizând 6.978.984,5 MWh.

18. Înregistrarea participanților la piețele centralizate de energie electrică, la piața centralizată de certificate verzi, la piața centralizată de energie electrică susținută prin certificate verzi și la piețele de gaze naturale. Administrarea acordurilor REMIT

Activitatea de înregistrare a participanților a cunoscut și în anul 2022 un volum însemnat de muncă, numărul participanților înregistrați menținându-se în continuare la un nivel ridicat, având în vedere condițiile deosebite care au afectat piața de energie în anul 2022. Administrarea acordurilor REMIT

Astfel, comparând numărul de participanți înregistrați la 31.12.2022 față de cei înregistrați la 31.12.2021 rezulta următoarele: la PZU 336 participanți față de 350; la PI 149 față de 157; la PCCB-LE-FLEX 175 față de 171; la PCCB-NC 177 față de 190; la PMC 13 față de 1; la PC-OTC 85 față de 86; la PCSU 14 față de 17; la PCE-ERSE-CV 164 față de 156; la PCV 907 față de 922.

Totodată în luna decembrie 2022 a fost desfășurată o activitate foarte intensă pentru înregistrarea participanților, 69 la număr, la Mecanismul de Achiziție Centralizată de Energie Electrică (MACEE).

S-au făcut pași importanți pentru simplificarea și automatizarea procesului de înregistrare la piețele administrate prin:

- utilizarea semnării electronice a Convențiilor de participare (la care, din păcate, apelează un număr destul de mic de participanți la piețele administrate);
- reducerea numărului de convenții de participare, în finalul lunii decembrie 2022 fiind implementate noile Convenții de participare la piețele de energie electrică și de certificate verzi care permit înscrierea la mai multe piețe: Convenția de participare la piețele pe termen scurt, Convenția de participare la piețele contractelor bilaterale și Convenția de participare la piețele de certificate verzi.

La aprecierea volumului de muncă desfășurat trebuie avut în vedere că pe parcursul anului 2022 au avut loc și retrageri/revocări și reinscrieri de la/la piețele enumerate mai sus. La acestea se mai adaugă și semnarea a numeroase convenții actualizate de participare la piețele administrate sau acte adiționale la aceste convenții pentru participanții care și-au schimbat datele de contact ale firmei precum și asigurarea actualizării permanente a acestor date în aplicația utilizată pentru înregistrarea participanților și pentru gestionarea datelor aferente lor, denumită RECLIP–REgistruL CLientilor Inregistrați la Piete.

Zilnic, toate modificările și completările efectuate în RECLIP, sunt incluse într-o sinteză generată de această aplicație și transmisă tuturor departamentelor din OPCOM implicate în administrarea și supravegherea piețelor.

Dezvoltarea continuă a activității de înregistrare a participanților, prin upgradarea aplicației RECLIP, prin actualizarea procedurilor și instrucțiunilor de lucru, etc., a necesitat un efort comun al departamentelor implicate, desfășurându-se practic în paralel cu efectuarea, într-un ritm susținut și fără întreruperi, a înregistrării participanților și a actualizării datelor de contact ale acestora.

Mentionăm, de asemenea, că înregistrarea participanților implică o intensă activitate de relații cu publicul, necesitând un contact permanent (prin telefon și e-mail) atât cu reprezentanții entităților care doresc înregistrarea cât și cu cei ai entităților care își modifică datele de contact sau care doresc să-și extindă activitatea de tranzacționare și pe alte piețe administrate de OPCOM.

În anul 2022 înregistrarea participanților la piețele centralizate de gaze naturale administrate de OPCOM S.A. s-a făcut în baza următoarelor documente:

- Procedura privind înregistrarea participanților la piețele centralizate de gaze naturale administrate de OPCOM S.A.,;
- Convenția de participare la piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale, pentru PCGN-LN, PCGN-LP și PCGN-OTC;
- Convenția de participare la piețele produselor standardizate pe termen scurt de gaze naturale, pentru PZU-GN și PI-GN;

Numărul participanților înregistrați a cunoscut o scădere la Piața Centralizată de Gaze Naturale (PCGN) și respectiv la Piața pentru Ziua Următoare de Gaze Naturale (PZU-GN).

Astfel, comparând numărul de participanți înregistrați la 31.12.2022 față de numărul celor înregistrați la 31.12.2021 rezultă următoarele:

- la PCGN numărul de participanți înregistrați a scăzut la 24 față de 29;
- la PZU-GN numărul de participanți înregistrați a scăzut la 22 față de 26;

Dintre societățile înregistrate la PCGN și PZU-GN la data de 31.12.2022, 19 de societăți erau înscrise la ambele piețe de gaze naturale.

La aprecierea volumului de muncă desfășurat trebuie avut în vedere că pe parcursul anului 2022 au avut loc și retrageri/revocări și reinscrieri de la/la piețele enumerate mai sus.

Pe parcursul anului 2022 la PCGN, 2 participanți au fost revocați iar 3 s-au retras din proprie inițiativă și nu au fost înregistrați noi participanți. La PZU-GN a fost revocat 1 participant iar 3 s-au retras din proprie inițiativă și nu au fost înregistrați noi participanți.

La acestea se mai adaugă și semnarea a numeroase acte adiționale întocmite la convențiile de participare la piețele administrate pentru participanții care și-au schimbat datele de contact ale firmei precum și asigurarea actualizării permanente a acestor date în aplicația utilizată pentru înregistrarea participanților și pentru gestionarea datelor aferente lor, denumită RECLIP – REGISTRUL Clienților Înregistrați la Piete.

De la intrarea în vigoare a prevederilor Regulamentelor (UE) nr. 1227/2011 și 1348/2014 și până la sfârșitul lunii decembrie 2022 au fost semnate peste 700 de Acorduri REMIT, serviciile prestate conform acestuia facilitând îndeplinirea obligațiilor de raportare ale participanților la piață conform REMIT.

Datorită dinamicii participării la piețele administrate, un număr de peste 400 Acorduri au fost administrate în anul 2022.

La acestea se adaugă cele peste 60 de acte adiționale la Acordurile REMIT semnate de către participanții ale caror date de identificare au suferit modificări, precum și acte adiționale de extindere/restrângere a serviciilor de raportare de date către ACER pentru energie electrică. Acest proces continuu de monitorizare a Acordurilor REMIT a fost transpus operativ în aplicația RECLIP - REGISTRUL Clienților Înregistrați la Piete, precum și în sistemul de raportare RRM OPCOM.

În conformitate cu prevederile *Deciziei (UE) 2020/2152 a Comisiei din 17 decembrie 2020 privind taxele datorate Agenției Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei pentru colectarea, utilizarea, prelucrarea și analizarea informațiilor raportate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului („Decizia Comisiei 2020/2152”),* publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene la 18.12.2020, OPCOM exercită rolul de collector al taxei ACER de la participanții la piață, în condițiile în care prin Decizia Comisiei 2020/2152, pentru a se evita facturarea de către ACER a peste 14.000 de entități incluse în Registrul european al participanților la piață, s-a stabilit că taxele pentru colectarea, utilizarea, prelucrarea și analizarea informațiilor raportate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului se consideră datorate ACER de către mecanismele de raportare înregistrate pentru raportarea evidențelor tranzacțiilor în numele participanților la piață. În lipsa unor condiții specifice impuse de către Agenție sau prin intermediul Deciziei, modalitatea prin care OPCOM taxează participanții la piață este cea stabilită prin contractele bilaterale încheiate între OPCOM și Participanții la Piață

În luna decembrie 2022, cu aplicabilitate de la 1 ianuarie 2023, OPCOM a reevaluat politica de tarife pentru prestarea serviciilor de raportare conform REMIT, introducând o abordare similară celei aplicată de ACER în scopul colectării taxelor datorate Agenției Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ca urmare a adoptării Deciziei (UE) 2020/2152 a Comisiei din 17.12.2020) pentru colectarea, utilizarea, prelucrarea și analizarea informațiilor raportate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului. Introducerea noii politici de tarife pentru prestarea serviciilor de raportare conform REMIT este însoțită de oferirea de către OPCOM beneficiarilor serviciilor a unui nou acord de raportare a datelor conform REMIT, necesar a fi semnat de părți pentru asigurarea furnizării serviciilor de către OPCOM în condițiile prevăzute de acord.

19. Activitatea de elaborare/modificare reglementari, inclusiv din perspectiva calitatii OPCOM de operator al pieței de energie electrică desemnat

19.1. Piețe la termen de energie electrică

Pe parcursul anului 2022 au fost implementate prevederile Ordinului ANRE nr. 65 din 31 martie 2022, respectiv Ordinului ANRE nr. 73 din 11 mai 2022, prin actualizarea documentelor aferente cadrului de reglementare aplicabil Pieței de energie electrică pentru clienții finali mari (PMC) și publicarea acestora pe pagina proprie de internet.

A fost emis Ordinul ANRE Nr. 134 din 19 octombrie 2022 pentru aprobarea Regulilor generale privind piețele organizate de energie electrică la termen, care conduce la abrogarea următoarelor ordine:

- Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 49/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică,
- Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 78/2014 pentru aprobarea Regulamentului privind modalitățile de încheiere a contractelor bilaterale de energie electrică prin licitație extinsă și negociere continuă și prin contracte de procesare,
- Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 64/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind modalitatea de încheiere a contractelor bilaterale de energie electrică prin licitație extinsă și utilizarea produselor care să asigure flexibilitatea tranzacționării

la momentul intrării în vigoare a Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele organizate de energie electrică la termen administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale OPCOM S.A.

19.2. Piața pentru Ziua Următoare de energie electrică

- În contextul pregătirii lansării proiectului de cooperare regională Core FB MC, au fost pregătite aplicațiile informatice, inclusiv cele dezvoltate intern, pentru facilitarea administrării procesului de cuplare pentru funcționarea în condiții normale și în situații de abatere de la regimul normal, astfel încât să se diminueze cât mai mult riscul potențialelor decuplări. Proiectul de cuplare pe baza de fluxuri, CORE FB MC a fost implementat începând cu 8 iunie 2022 prima zi de tranzacționare pentru 9 iunie prima zi de livrare. În contextul implementării acestei cuplări, au fost efectuate, testate și implementate adaptările necesare pentru deservirea bursei slovace OKTE.

- Participarea OPCOM la pregătirea documentelor și discuțiilor purtate la nivelul Comitetului de conducere, a Grupului de Experți, Grupurilor de lucru Proceduri, Testare, Legal constituite la nivelul proiectului CORE FB MC: revizuirea corespunzătoare a Foi de parcurs ca urmare a necesităților de reprogramare a testelor în conformitate cu pregătirea corespunzătoare a tuturor părților pentru aceste teste, elaborarea procedurilor, a planului cadru de testare, scenariilor de test, gestionarea subiectelor deschise, elaborarea scenariilor de testare, stabilirea și finalizarea cadrului contractual regional, efectuarea testelor, pregătirea procedurilor operaționale, implementarea soluției de cooperare;

- Participarea ulterior implementării CORE FB MC la teleconferințele comune ale părților proiectului, OPEED și OTS, cu autoritățile naționale de reglementare din cadrul proiectului, precum și cu reprezentanții ACER și ai Comisiei europene;

- Au fost desfășurate activități în cadrul Proiectului de cooperare Interim Coupling (DE-AT-PL-4M MC) în cadrul funcționării cuplate pe orizontul ziua următoare SDAC – perioada operațională, inclusiv actualizarea procedurilor și derularea testelor operaționale și participarea la activitățile comune ale operatorilor PZU în cadrul Comitetelor operative comune OPEED-OTS, până la implementarea cuplării pe baza de fluxuri, CORE FB MC, care a înlocuit proiectul Interim Coupling, activitățile continuând corespunzător pentru proiectul de cooperare CORE FB MC.

- Au fost actualizate și completate procedurile și instrucțiunile de lucru interne pentru adaptarea la noul rol al OPCOM și noua topologie a pieței unice cuplate SDAC ca urmare a implementării proiectului de cooperare prin cuplarea pe baza fluxurilor maxime, CORE FB MC, considerând și modificările implementate în sistemul local de tranzacționare ALSTOM în noua schemă operațională.

- În contextul implementării proiectului de cooperare regională, CORE FB MC, personalul operativ a asigurat testarea modificărilor platformelor relevante, modificarea aplicațiilor dezvoltate intern utilizate în activitatea curentă operativă, a participat și finalizat mai multe seturi de documente aferente funcționării pieței pentru ziua următoare în regim cuplat european, atât la nivel regional cât și la nivelul SDAC, precum:

- Procedura de funcționare a pieței pentru ziua următoare;
 - Elaborarea procedurilor operaționale pentru cooperarea CORE FB MC;
 - Actualizarea procedurilor tuturor OPEED-urilor (procedurile ANDOA);
 - Actualizarea procedurilor tuturor OPEED-urilor și OTS-urilor (procedurile SDAC) ;
 - Actualizarea procedurilor și instrucțiunilor de lucru interne.
- Modul de garantare al tranzacțiilor de cumpărare la preț pozitiv, vânzare la preț negativ a fost completat cu situațiile excepționale în care Participantul la PZU poate constitui un depozit în numerar în contul OPCOM dedicat, respectiv cu precizări în cazul în care Unitățile Administrativ Teritoriale pot constitui un depozit în numerar în contul OPCOM dedicat.

Astfel, au fost actualizate și publicate următoarele documente:

- Procedura privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor pe Piața pentru Ziua Următoare de energie electrică, revizia 9;
- Procedura privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața pentru Ziua Următoare de energie electrică, revizia 8 și revizia 9.

19.3. Piața Intrazilnică de energie electrică

- Personalul operativ a asigurat testarea modificărilor platformelor relevante (modificări necesare în contextul îmbunătățirilor aplicate în sistemul centralizat de tranzacționare DBAG și îmbunătățiri aplicate în sistemul local de tranzacționare M7 Trading DBAG), modificarea aplicațiilor dezvoltate intern utilizate în activitatea curentă operativă, a actualizat procedurile și instrucțiunile de lucru interne corespunzător pentru asigurarea desfășurării activității în mod eficient.

- Modul de garantare al tranzacțiilor de cumpărare la preț pozitiv, vânzare la preț negativ a fost completat cu situațiile excepționale în care Participantul la PI poate constitui un depozit în numerar în contul OPCOM dedicat, respectiv cu precizări în cazul în care Unitățile Administrativ Teritoriale pot constitui un depozit în numerar în contul OPCOM dedicat.

Astfel, au fost actualizate și publicate următoarele documente:

- Procedura privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor pe Piața Intrazilnică de energie electrică, revizia 8;
- Procedura privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața Intrazilnică de energie electrică, revizia 7 și revizia 8.

19.4 Piața Certificatelor Verzi

În data de 29.06.2022, ANRE a emis Ordinul nr. 94 privind modificarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei din domeniul promovării energiei din surse regenerabile de energie. Ordinul ANRE nr. 94/2022 propune modificarea art. 10 din Regulamentul de organizare și funcționare a Pieței de Certificate Verzi, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 77/2017, cu modificările și completările ulterioare, în conformitate cu prevederile art. 731 alin. (1) și alin. (7) din Legea nr. 123/2012. Astfel, producătorii de energie electrică care dețin unități de producere a energiei electrice din surse regenerabile cu putere instalată de cel mult 400 kW pe loc de consum au fost excluși de la obligația de achiziție de certificate verzi.

În acest sens, OPCOM a actualizat și transmis pentru informarea ANRE, documentele aferente Pieței Certificatelor Verzi:

- Convenția de participare la Piața de Certificate Verzi;
- Procedura privind înregistrarea, retragerea, suspendarea Participantilor la/de la Piața de Certificate Verzi;

De asemenea, în data de 29.06.2022, ANRE a emis Ordinul nr. 96 pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a cotei anuale obligatorii de achiziție de certificate verzi, prin care a fost abrogat Ordinul ANRE nr. 157.2018.

Principalele modificări se referă la:

- precizarea perioadei de achiziție de certificate verzi din piața centralizată anonimă spot de certificate verzi pentru un trimestru de analiză/an de analiză, precum și modul de considerare a certificatelor verzi achiziționate în prima lună a fiecărui trimestru/ în primele trei luni următoare ale fiecărui an, la îndeplinirea obligației legale de achiziție din PCSCV pentru trimestrul/anul respectiv;
- corelarea modului de blocare a codurilor certificatelor verzi în Registrul Certificatelor Verzi, pentru stabilirea cotei trimestriale de achiziție de certificate verzi similar cu modul de consumare a certificatelor verzi pentru stabilirea cotei anuale obligatorii de achiziție de certificate verzi;

În acest sens, OPCOM a actualizat și transmis pentru informarea ANRE, ulterior derulării consultării publice, Procedura privind consemnarea în Registrul Certificatelor Verzi a stării Certificatelor Verzi.

În data de 28.09.2022, ANRE a emis Ordinul nr. 118 pentru modificarea și completarea Metodologiei de stabilire a cotei anuale obligatorii de achiziție de certificate verzi, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 96/2022, astfel operatorii economici menționați la art. 731 alin. (7) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 sunt exceptați de la obligația de achiziție de CV.

19.5 Modificarea cadrului de reglementare privind tranzacționarea gazelor naturale

Ca urmare a aprobării Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM - S.A., prin Ordinul ANRE nr. 107/13.10.2021 și a parcurgerii, în perioada 14-28.12.2021, a procesului de consultare publică privind actualizarea documentelor afectate de modificări, începând cu data de 01.01.2022, au devenit aplicabile:

- Procedura privind tranzacționarea pe piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale - Modalitatea de tranzacționare prin licitație și negociere;
- Procedura privind tranzacționarea pe piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale - Modalitatea de tranzacționare prin licitație publică; Procedura privind tranzacționarea pe piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale - Modalitatea de tranzacționare de tip OTC;
- Procedura privind tranzacționarea pe piața produselor flexibile pe termen mediu și lung de gaze naturale;
- Convenția de participare la piețele produselor standardizate pe termen scurt de gaze naturale;
- Convenția de participare la piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale.

Prin Ordinul ANRE nr. 4/02.02.2022 și prin Ordinul ANRE nr.138/14.12.2022 a fost modificat și completat Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 143/2020 privind obligația de a oferi gaze naturale pe piețele centralizate a producătorilor de gaze naturale a căror producție anuală realizată în anul anterior depășește 3.000.000 MWh. Principala modificare se referă la prelungirea perioadei de ofertare, pentru vânzarea unor cantități minime de gaze naturale cu livrare până la data de 31 decembrie 2024.

19.6. Modificările regulilor privind stabilirea obligațiilor de plată/ drepturilor de încasat pentru tranzacțiile realizate pe Piața de Echilibrare și dezechilibrele PRE

În contextul emiterii *Ordinului ANRE nr.97/29.06.2022 pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor practicate de Operatorul desemnat al pieței de energie electrică*, au fost întreprinse acțiuni în vederea implementării metodologiei, respectiv a transmiterii către ANRE a informațiilor relevante pentru stabilirea tarifului reglementat pentru activitatea OPEED (pentru piețele pe termen scurt, PZU și PI) în sensul analizei evoluției înregistrate și estimărilor evoluției viitoare a numărului de participanți la piețele pe termen scurt, a cantităților tranzacționate/estimate a fi tranzacționate în 2023 pe PZU și PI, evaluarea resurselor materiale și umane implicate în activitatea aferentă OPCOM în calitate de OPEED.

În acest context a fost elaborată o Convenție comună aferentă participării la piețele pe termen scurt, PZU și PI) și a fost actualizată corespunzător *Procedura privind înregistrarea la piețele organizate de energie electrică administrate de OPCOM SA*.

Modificările la această procedură au mai avut în vedere și completare cu prevederi aferente desfășurării activității titularului de licența persoana juridică nerezidentă prin intermediul sucursalei, precum și modificări necesare prin emiterea *Ordinului ANRE Nr. 25 din 23 martie 2022 privind modificarea și completarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 163/2015 pentru aprobarea Condițiilor generale asociate licenței pentru administrarea piețelor centralizate de energie electrică*.

În paralel cu calculele efectuate în vederea decontării dezechilibrelor PRE pe baza prețurilor finale unice de dezechilibru, ale prețurilor finale de deficit și ale prețurilor finale de excedent, în conformitate cu prevederile Ordinului ANRE nr.213/2020, cu modificările și completările ulterioare, OPCOM a continuat efectuarea, conform dispozițiilor art.3 alin.(1) și alin.(2) din Ordinul ANRE nr.127/2021, de simulări ale calculelor prețurilor finale unice de dezechilibru, prețurilor finale de deficit și de excedent, dezechilibrelor valorice pentru fiecare ID ale Părților Responsabile cu Echilibrarea și veniturilor/costurilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului pentru livrarile de energie electrică din lunile decembrie 2021 - septembrie 2022, în conformitate cu prevederile Ordinului ANRE nr.127/2021, iar rezultatele simulărilor au fost comunicate către ANRE, CNTEE Transelectrica și către PRE-urile implicate.

În conformitate cu prevederile Art.145 și ale Art.146 din „*Ordinul ANRE nr. 213/25.11. 2020 pentru aprobarea Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor partilor responsabile cu echilibrarea – pret unic de dezechilibru și pentru modificarea unor ordine ale președintelui ANRE*”, cu modificările și completările ulterioare, au fost actualizate:

- Procedura operațională privind stabilirea lunară a drepturilor de încasare și a obligațiilor de plată aferente tranzacțiilor realizate pe Piața de Echilibrare,
- Procedura privind stabilirea prețurilor finale unice de deficit și de excedent, a dezechilibrelor cantitative și valorice ale PRE și a veniturilor sau costurilor suplimentare din echilibrarea sistemului – preț unic de dezechilibru, procedură care în cursul lunii februarie 2022 a fost reactualizată conform regulilor aprobate prin Ordinul ANRE nr.127/2021, iar în cursul lunii iulie 2022 a fost reactualizată conform regulilor aprobate prin Ordinul ANRE nr.92/2022.

19.7. Modificarea metodologiei de stabilire a tarifelor OPEED

În contextul emiterii *Ordinului ANRE nr.97/29.06.2022 pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor practicate de Operatorul desemnat al pieței de energie electrică*, au fost întreprinse acțiuni în vederea implementării metodologiei, respectiv a transmiterii către ANRE a informațiilor relevante pentru stabilirea tarifului reglementat pentru activitatea OPEED (pentru piețele pe termen scurt, PZU și PI) în sensul analizei evoluției înregistrate și estimărilor evoluției viitoare a numărului de participanți la piețele pe termen scurt, a cantităților tranzacționate/estimate a fi tranzacționate în 2023 pe PZU și

PI, evaluarea resurselor materiale și umane implicate în activitatea aferentă OPCOM în calitate de OPEED.

În acest context a fost elaborată o Convenție comună aferentă participării la piețele pe termen scurt, PZU și PI) și a fost actualizată corespunzător *Procedura privind înregistrarea la piețele organizate de energie electrică administrate de OPCOM SA*.

Modificările la această procedură au mai avut în vedere și completare cu prevederi aferente desfășurării activității titularului de licența persoana juridică nerezidentă prin intermediul sucursalei, precum și modificări necesare prin emiterea *Ordinului ANRE Nr. 25 din 23 martie 2022 privind modificarea și completarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 163/2015 pentru aprobarea Condițiilor generale asociate licenței pentru administrarea piețelor centralizate de energie electrică*.

19.9. Elaborare analize, puncte de vedere si observatii la documentele conexe activitatii

- Continuarea activității ca membru al Consiliului Consultativ constituit prin Ordinul Ministrului Energiei nr. 725/08.10.2018 pentru dezvoltarea unui mecanism de sprijin de tipul Contracte pentru Diferență.

Mecanismul de sprijin prin ajutor de stat ce face obiectul proiectului presupune implementarea la nivelul sectorului energiei electrice a unei noi funcții și anume aceea de Contraparte centrală pentru contractele pentru diferență.

Conform practicii europene descrise în raportul consultanților acest rol este asumat fie de către Operatorul de Transport și de Sistem, fie de către entități nou create aflate în coordonarea autorităților de stat (Guvern, Minister de resort).

Având în vedere experiența deținută în calitate de contraparte pe piețele pe termen scurt, OPCOM și-a exprimat disponibilitatea de a răspunde favorabil propunerilor ce i-au fost adresate în cadrul Grupului de lucru și de a-și asuma rolul de Contraparte pentru Contractele pentru Diferență în cadrul unui mecanism de sprijin bazat pe ajutor de stat prin Contracte pentru Diferență.

Față de rezultatele proiectului de consultanță, la nivelul Ministerului Energiei a fost luată decizia inițierii unui proces de consultare publică cu privire la implementarea Contractelor pentru Diferență în România pe baza documentului „*Elaborarea unui mecanism de sprijin de tipul Contracte pentru Diferență („CfD”) pentru producerea de energie cu emisii reduse de carbon*”.

Pe baza observațiilor colectate și a discuțiilor clarificatoare purtate la nivelul Ministerului Energiei a fost întocmit documentul intitulat „Principii generale privind implementarea unui mecanism de sprijin de tipul Contracte pentru Diferență („CfD”) pentru producerea de energie electrică cu emisii reduse de carbon”, document care preia atât concluziile studiului realizat cu sprijinul consorțiului Marsh Europe, NERA Economic Consulting și CMS Cameron McKenna, cât și din o parte dintre comentariile/observațiile efectuate de ANRE, OPCOM și CNTEE Transelectrica.

Pentru continuarea demersurilor aferente acestui proiect privind implementarea unui mecanism de sprijin de tipul Contracte pentru Diferență („CfD”) pentru producerea de energie electrică cu emisii reduse de carbon, Ministerul Energiei a adresat OPCOM rugămintea de a continua buna colaborare și în vederea pregătirii etapei a doua a acestui proiect, respectiv dezvoltarea cadrului legislativ și instituțional aferent implementării acestui mecanism de sprijin în România, fapt ce a determinat participarea OPCOM la stabilirea formei finale a documentului „*Caietul de sarcini pentru elaborarea Studiului privind dezvoltarea legislației necesare pentru implementarea mecanismului de sprijin de tipul Contract pentru Diferență adaptat condițiilor specifice ale României*”.

De asemenea, OPCOM a participat în cadrul Comitetului Consultativ organizat în cadrul proiectului „Suport tehnic pentru proiectarea noului piețe a energiei electrice din România” (“Technical support for the design of the new electricity market in Romania” SRSS / SC2019 / 016) derulat la nivelul MEEMS în cadrul programului de finanțare al Comisiei Europene, în calitate de Autoritate contractantă, pentru Sprijin pentru Reforme Structurale, pentru stabilirea formei finale a “Raportului referitor la proiectarea

unei noi piețe a energiei în România și prezentare” (“Final version of a report with a proposal for the design of a new electricity market in Romania”) realizat de PWC (PricewaterhouseCoopers Management Consultants SRL).

La solicitarea Ministerului Energiei, OPCOM a participat începând cu anul 2021, la implementarea Schemei de sprijin CfD din România, proiect coordonat de Ministerul Energiei și dezvoltat cu sprijinul Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare și al unui consorțiu de consultanți, printre care CMS Cameron McKenna Nabarro Olswang și Nera Economic Consulting.

Studiul realizat de CMS Cameron McKenna Nabarro Olswang LLP SCP a urmărit clarificarea aspectelor principale din punct de vedere juridic și financiar care stau la baza funcționării mecanismului de sprijin cum ar fi: analizarea modelului pieței de energie din România care să permită adoptarea mecanismului CfD, elaborarea legislației primare și secundare precum și a regulilor și cerințelor necesare desfășurării procedurii de licitație, monitorizarea CfD de către Contraparte și structura costurilor necesare funcționării mecanismului de sprijin, asistența tehnică necesară notificării mecanismului CfD către Comisia Europeană etc.

În cadrul acestui proiect, rolul OPCOM de Contraparte pentru Contractele pentru Diferență (CfD Contraparty) și de Organism de plată (Payment Body) a fost confirmat atât în cadrul discuțiilor Grupului de lucru pentru implementarea schemei de sprijin de tipul Contracte pentru Diferență (CfD) cât și în cadrul prezentării “Industry briefing event. Launch of CfD Scheme” realizată în decembrie 2021 în cadrul evenimentului de prezentare a Schemei de sprijin de către echipa CfD CMS Law Firm and NERA Economic Consulting, BERD și Ministerul Energiei.

În anul 2022, consultanții au transmis livrabile în cadrul proiectului (Legea și Contractul CfD), au susținut workshop-uri și au transmis pentru consultare proiectul de act normativ privind mecanismul CfD, Contractul CfD și elementele cadrului suplimentar de reglementare, documente pe care le-au retransmis într-o versiune îmbunătățită.

OPCOM a transmis observațiile, comentariile și propunerile sale pentru Proiectul de Hotărâre de Guvern privind stabilirea unui mecanism de sprijin sub forma de contracte pentru diferență pentru producerea de energie electrică cu emisii reduse de carbon (HG), inclusiv pentru Contractul pentru Diferență ce va deveni anexă a HG și a participat la toate evenimentele de informare și întâlnirile de lucru organizate de Ministerul Energiei în colaborare cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, CMS România, și Nera Economic Consulting pe tema mecanismului de sprijin CfD.

În demersul de notificare prealabilă către Comisia Europeană a măsurii de sprijin prin contracte pentru diferență încheiat în luna decembrie 2022, OPCOM a fost nominalizat în calitate de contraparte CfD, participând activ alături de ceilalți factori implicați la implementarea în continuare a proiectului menit a stimula investițiile în noi capacități de producere curate.

20. Activitatea de supraveghere a funcționării pietelor administrate

Activitatea de supraveghere s-a desfășurat în anul 2022 aplicând prevederile procedurii operaționale elaborată în conformitate cu prevederile „Codului comercial al pieței angro de energie electrică” și ale „Metodologiei de monitorizare a pieței angro de energie electrică” aprobată prin Ordinul ANRE nr. 67/2018: „Procedura operațională privind supravegherea funcționării pietelor administrate de energie electrică și de gaze naturale”. În ceea ce privește informațiile publice, SSFPA a aplicat prevederile referitoare la transparența și monitorizare stipulate în regulamentele de funcționare ale pietelor administrate de OPCOM. Aceste prevederi sunt transpuse în proceduri interne de lucru: „Supravegherea funcționării pietelor administrate” și „Colectarea datelor publice și private în vederea îndeplinirii sarcinilor de supraveghere și raportare”, parti componente ale sistemului de management al calității. Suplimentar, în vederea îndeplinirii obligațiilor OPCOM, în calitate de piață organizată și de Mecanism de Raportare Înregistrat, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1348/2014 al Comisiei privind raportarea de date, pentru punerea în aplicare a articolului 8 alineatele (2) și (6) din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului privind integritatea și transparența pieței angro de energie, precum și în calitate de Operator al Pieței de Energie Electrică Desemnat, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1222/2015 al Comisiei pentru stabilirea unor linii directoare privind alocarea

capacitatilor si gestionarea congestiilor, SSFPA in activitatea desfasurata aplica si prevedile proceduri interne de lucru „Raportarea informatiilor catre ACER conform REMIT si CACM”.

Rezultatele activitatii de supraveghere raspund necesitatilor de informare a patru factori, managementul OPCOM, Autoritatea de reglementare, Agentia pentru Cooperarea Reglementatorilor Europeni in domeniul Energiei si participatii la piata, concretizandu-se in:

- rapoarte interne periodice (zilnice, saptamanale, lunare) precum si ori de cate ori este cazul, asupra aspectelor legate de functionarea pietelor administrate, rezultatelor si concluziilor monitorizarii;
- rapoarte externe, catre autoritatea de reglementare, periodice (zilnice, saptamanale, lunare) precum si ori de cate ori este cazul, asupra evenimentelor deosebite inregistrate in functionarea pietelor administrate, asupra indicatorilor de performanta si de concentrare si asupra comportamentului participantilor la piata. Raportarile includ atat date primare (date de intrare/iesire din procesele de tranzactionare), cat si prelucrari, analize si interpretari ale evolutiei pietelor, sintetizate in cadrul informarilor saptamanale si a rapoartelor lunare;
- rapoarte externe, catre Agentia pentru Cooperarea Reglementatorilor Europeni in domeniul Energiei (ACER), conform Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European si al Consiliului privind integritatea si transparenta pietei angro de energie (REMIT), cu periodiciate zilnica, ofertele si tranzactiile stabilite pe pietele administrate de OPCOM in calitate de piata organizata (OMP);
- rapoarte externe, catre Agentia pentru Cooperarea Reglementatorilor Europeni in domeniul Energiei (ACER), conform Regulamentului (UE) nr. 2015/1222 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacitatilor si gestionarea congestiilor (CACM) si in mod specific a prevederilor mentionate in Articolul 82 (6), Monitorizarea punerii in aplicare a cuplarii unice a pietelor pentru ziua urmatoare si a pietelor intrazilnice, respectiv obligatia OPEED-urilor de a furniza, la cererea comuna a agentiei si a ENTSO pentru energie electrica, cu periodiciate semestriala, informatiile necesare in contextul sarcinilor lor de monitorizare a punerii in aplicare a SDAC (Single Day-Ahead Coupling) si SIDC (Single Intra-Day Coupling).
- rapoarte publice periodice referitoare la functionarea pietelor, agregate la un nivel care sa nu dezvalui pozitia pe piata a unui anumit participant. Canalul principal de diseminare a acestei informatii este website-ul OPCOM.

Raportarile includ atat date primare (date de intrare/iesire din procesele de tranzactionare), cat si prelucrari, analize si interpretari ale evolutiei pietelor, sintetizate in cadrul informarilor saptamanale si a rapoartelor lunare.

Suplimentar raportarilor periodice, s-a raspuns prompt tuturor solicitarilor venite din partea autoritatii de reglementare, furnizand rezultatele unor analize privind comportamentul de ofertare al unor participanti, valorile indicatorilor de concentrare la nivelul ofertelor/tranzactiilor pe fiecare dintre pietele administrate, alte situatii realizate la cerere.

Activitatile de supraveghere si raportare conform REMIT catre ACER/ANRE desfasurate in anul 2022:

- Raportarea, incepand cu 7 octombrie 2015, catre Agentia pentru Cooperarea Reglementatorilor Europeni in domeniul Energiei (ACER), conform Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European si al Consiliului privind integritatea si transparenta pietei angro de energie (REMIT), a ofertelor si tranzactiilor stabilite pe pietele administrate de OPCOM in calitate de piata organizata (OMP).
- Monitorizarea acordurilor de raportare conform REMIT si a actelor aditionale la acordurile de raportare, a elementelor de facturare a serviciilor prestate de OPCOM pentru raportarea catre ACER.
- Gestionarea activitatii de colectare a taxelor REMIT, rol asumat de OPCOM in raport cu ACER si participatii la piata, obligatoriu pentru exercitarea in continuare a functiei de Mecanism de raportare inregistrat, ca urmare a adoptării *Deciziei (UE) 2020/2152 a Comisiei din 17.12.2020 privind taxele datorate Agenției Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei pentru colectarea, utilizarea, prelucrarea și analizarea informațiilor raportate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European*

și al Consiliului („Decizia Comisiei 2020/2152”) în implementarea art. 32 din Regulamentul ACER prin care au fost stabilite taxele ACER pentru participanții la piața înregistrați în conformitate cu articolul 9 din REMIT, cu aplicabilitate din data de 1 ianuarie 2021.

- Elaborarea de propuneri de extindere a serviciilor de raportare oferite de OPCOM (tarife, contracte).
- Raportarea trimestrială către ANRE a contractelor raportate către ACER, încheiate în afara pietelor administrate de către OPCOM, defalcate pe tipuri de tarife (tarif reglementat, tarif nereglementat).
- Raportarea către ACER/ANRE a STR-urilor (Suspicious Transaction Reporting) conform articolelor 15 și 16 din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie.
- Clarificarea împreună cu ACER a elementelor supuse raportării conform REMIT.
- Participarea, în organizarea ACER, la reuniunile partilor semnatare ale Memorandumului de Înțelegere între ACER și piețele de energie organizate privind cooperarea în monitorizarea pieței în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) Nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului privind integritatea și transparența pieței angro de energie (REMIT).

Activitățile de raportare conform CACM către ACER desfășurate în anul 2022:

- Raportarea semestrială, începând cu 1 iulie 2018, către Agenția pentru Cooperarea Reglementatorilor Europeni în domeniul Energiei (ACER), Regulamentului (UE) nr. 2015/1222 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor (CACM) și în mod specific a prevederilor menționate în Articolul 82 (6), Monitorizarea punerii în aplicare a cuplării unice a pietelor pentru ziua următoare și a pietelor intrazilnice, respectiv obligația OPEED-urilor de a furniza, la cererea comună a agenției și a ENTSO pentru energie electrică, cu periodicitate semestrială, informațiile necesare în contextul sarcinilor lor de monitorizare a punerii în aplicare a SDAC (Single Day-Ahead Coupling) și SIDC (Single Intra-Day Coupling).
- Clarificarea împreună cu ACER a elementelor supuse raportării conform CACM.

În anul 2022 s-a continuat elaborarea, în versiunile română și engleză, a următoarelor rapoarte: raport zilnic privind participarea și concentrarea pe PZU și PI (este evidențiat numărul participanților activi, rata de concentrare a primilor trei vânzători/cumpărători și indicatorul Herfindahl-Hirschman pe parte de vânzare și cumpărare); raport săptămânal privind funcționarea pietelor administrate de energie electrică și de gaze naturale în săptămâna anterioară raportării; raport lunar privind participarea și concentrarea pe PCCB-LE, PCCB-LE-flex, PCCB-NC, PC-OTC, PCE-ESRE-CV, PCSCV, (este evidențiat numărul participanților activi, rata de concentrare a primilor trei vânzători/cumpărători și indicatorul Herfindahl-Hirschman pe parte de vânzare și cumpărare în luna anterioară raportării). S-a îmbunătățit conținutul rapoartelor săptămânale, lunare și anuale de evoluție a performanței pietelor administrate de OPCOM. S-a extins informația publicată pe website cu cea referitoare la rezultatele stabilite pe PMC. De asemenea, a fost actualizat documentul privind indicii specifici publicați de OPCOM prin introducerea modului de calcul pentru prețurile / volumele tranzacționate pe PMC, actualizarea modului de calcul al indicelui ROPEX_FM și a periodicității publicării acestuia începând cu 7 octombrie 2022.

Au fost realizate în vederea difuzării către agențiile de știri și mass-media din țară (Bursa) și străinătate (Heren) precum și în scopul elaborării comunicatelor de presă (lunare, anuale, prilejuate de diverse evenimente), sinteze specifice ale rezultatelor funcționării pietelor administrate, incluzând gradul de participare și evoluția indicatorilor de performanță.

Comunicatele de presă au fost elaborate și publicate pe site-ul OPCOM în legătură cu evoluția parametrilor ce caracterizează fiecare piață, semnalând opiniei publice și implicit participanților creșterea lichidității – vectorul principal pentru descoperirea pretului corect.

În anul 2022 a continuat colaborarea cu „Observatorul de piață din sectorul energiei al Comisiei Europene”, prin furnizarea datelor necesare prezentării pieței spot din România în cadrul Rapoartelor trimestriale privind piețele de energie electrică din Europa. A continuat, de asemenea, colaborarea

cu Prospex Research Ltd prin furnizarea datelor necesare prezentarii pietei spot din Romania in cadrul rapoartelor anuale privind pietele de energie electrica din Europa.

Au fost furnizate la cerere informatii de natura publica, raspunsuri la intrebari/solicitari formulate de edituri/furnizori de date din tara si din strainate.

In procesul de diseminare a informatiei neutre relevante s-a urmarit in permanenta corecta gestionare a datelor referitoare la rezultatele functionarii pietelor administrate, precum si imbunatatirea/extinderea informatiei publicate.

In anul 2022 a continuat activitatea de verificare a respectarii reglementarilor ANRE, a normelor interne de catre fiecare departament operativ din cadrul OPCOM.

In ceea ce priveste monitorizarea conformitatii cu legislatia primara si secundara, s-a colaborat cu serviciile operative in urmatoarele directii de analiza: analiza propunerilor legislative (legislatie primara si secundara cu impact asupra domeniului de activitate al societatii) si elaborarea de puncte de vedere cu privire la continutul acestora - s-a colaborat permanent cu serviciile operative din cadrul OPCOM in vederea amendarii unor propuneri de legislatie secundara, sesizarii anumitor aspecte procedurale/actualizarii unor documente interne, elaborarii de noi reglementari; analiza adecvarii reglementarilor la obiectivele pietelor centralizate administrate de OPCOM S.A., identificarea oportunitatii adoptarii unor mecanisme si produse noi si a zonelor de reglementare ce necesita dezvoltari prin evaluarea comparativa a pietelor administrate de OPCOM S.A. cu cele similare din Europa – s-a colaborat cu departamentele operative sau direct implicate la adecvarea reglementarilor in vigoare la obiectivele si intentiile OPCOM de punere in functiune a noi mecanisme de tranzactionare.

In vederea facilitarii monitorizarii performantei pietelor administrate de OPCOM si a comportamentului participantilor au fost imbunatatite si intretinute aplicatiile informatice dezvoltate intern, au fost create aplicatii noi, in functie de necesitatile impuse de solicitarile ANRE, ale ministerului sau a altor autoritati.

In anul 2022 prin activitatea de supraveghere s-a contribuit si la implementarea in cadrul OPCOM a:

- prevederilor REMIT, Regulamentul (UE) nr 1227/2011 al Parlamentului European si al Consiliului privind integritatea si transparenta pietei angro de energie electrica, din perspectiva continuarii implementarii cerintelor/standardelor de raportare a datelor si a implementarii prevederilor articolului 15 din REMIT privind supravegherea pietelor administrate,
- a obligatiilor de raportare conform Regulamentului (UE) nr. 2015/1222 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacitatilor si gestionarea congestiilor (CACM) si in mod specific a prevederilor mentionate in Articolul 82 (6), Monitorizarea punerii in aplicare a cuplarii unice a pietelor pentru ziua urmatoare si a pietelor intrazilnice, respectiv obligatia OPEED-urilor de a furniza, la cererea comuna a agentiei si a ENTSO pentru energie electrica, informatiile necesare in contextul sarcinilor lor de monitorizare a punerii in aplicare a SDAC (Single Day-Ahead Coupling) si SIDC (Single Intra-Day Coupling).

Persoane din departamentul de supraveghere au participat in calitate de reprezentanti ai OPCOM la urmatoarele evenimente: la workshop-urile online ale Grupului de lucru din cadrul Proiectului de implementare a schemei de sprijin de tipul Contracte pentru Diferenta (CfD) organizate de MEEMA, CMS si NERA; la webinar-ul REMIT Forum organizat de ACER cu partile interesate privind modificarile TRUM si modelul taxei REMIT datorata ACER, intalnire ce s-a desfasurat in perioada octombrie 2022; la; la masa rotunda organizata de ACER cu AEMP-OMP-RRM privind modificarile TRUM si modelul taxei REMIT datorata ACER, intalnire ce s-a desfasurat in data de iunie 2022; la intalnirea online organizata de European Court of Auditors' in vederea obtinerii de informatii privind pietele europene de energie electrica; la webinar-iile organizate de ACER (RRM User Group); la Grupul ad-hoc al EUROPEX pe probleme de reglementare (MIT TF).

SSFPA a furnizat suport permanent la intocmirea prezentarilor OPCOM privind evolutia pietelor centralizate administrate de OPCOM, sustinute in cadrul unor manifestari interne si internationale: conferinte, seminarii, mese rotunde, intalniri cu diverse foruri internationale, precum si pentru

sustinerea proiectelor aflate in derulare in cadrul OPCOM: REMIT, OPEED (NEMO), PCR, SDAC, XBID/SIDC, Core FB MC, Interim Coupling.

Au fost permanent sustinute comunicările OPCOM catre piata emise prin intermediul website-ului, atat referitoare la aspecte tehnice, de natura operativa, cat si referitoare la rezultatele si realizările inregistrate in activitatea de operare si dezvoltare a OPCOM.

S-a dat curs tuturor solicitarilor provenite de la autoritati privind comunicarea de informatii cu privire la sinteze ale indicatorilor de performanta a pietelor administrate, evaluarea nivelului de concurenta pe piata pentru ziua urmatoare administrata de OPCOM, rata de concentrare, indicatorul Herfindahl-Hirschman si comportamentul participantilor la pietele administrate.

21. Activitatea de raportare catre ACER (REMIT)

Regulamentul de punere in aplicare a prevederilor REMIT (Regulamentul nr. 1348/2014) a intrat in vigoare in data de 7 ianuarie 2015, data la care Agentia pentru Cooperarea Autoritatilor de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER) a publicat Manualul Procedurilor cu privire la raportarea datelor, cerintele impuse mecanismelor de raportare pentru a fi inregistrate in vederea raportarii conform REMIT, lista pietelor organizate precum si Manualul de raportare a tranzactiilor (TRUM).

OPCOM a initiat procesul de inregistrare ca RRM (Mecanism de raportare inregistrat) in data de 19.01.2015, transmitand ACER informatiile obligatorii pentru identificarea sa in aceasta calitate. In data de 12.02.2015 identificarea OPCOM a fost confirmata de ACER, solicitandu-se continuarea procesului de inregistrare a contului utilizatorului Administratorului RRM. Au fost elaborate documentele care sa ateste indeplinirea cerintelor impuse RRM si transmise ACER in vederea analizei, astfel ca in data de 24.07.2015, OPCOM a fost aprobat de catre agentie ca Mecanism de raportare inregistrat. Alaturi de OPCOM, dintre cele 34 de mecanisme de raportare pre-inregistrate, in lista primelor cinci mecanisme de raportare inregistrate de ACER la nivel european au fost nominalizate Nord Pool Spot AS – Norvegia, EFETnet B.V. – Olanda, OMI-Polo Español S.A. (OMIE) – Spania si OMIP - Pólo Português S.G.M.R. - Portugalia. Aceasta aprobare a conferit OPCOM dreptul de a raporta ofertele si tranzactiile, in numele unui participant la piata, catre agentie, daca participantul delega aceasta responsabilitate catre OPCOM. Prima faza a raportarii REMIT a inceput la 7 octombrie 2015. In acest scop, a fost necesara inclusiv crearea cadrului contractual care sa prevada prestarea de catre OPCOM a serviciilor de raportare, conform REMIT, inclusiv modalitatea de remunerare a acestei activitati, conform reglementarilor ANRE si a deciziilor Consiliului de administratie al OPCOM.

Serviciul de raportare este prestat zilnic incepand cu 7 octombrie 2015, pentru toti participantii activi si pentru toate pietele de energie electrica si gaze naturale administrate. In anul 2022 au fost raportate la ACER conform REMIT pentru cei peste 300 participanti activi pe pietele administrate de OPCOM un numar de 4.161.683 ordine de tranzactionare, respectiv un numar de 2.303.918 tranzactii.

Ulterior fiecarei operatiuni de raportare, prin intermediul sistemului de raportare <https://reporting.opcom.ro/>, OPCOM asigura accesul participantilor la datele raportate la ACER, în formatul impus de agentie, precum si accesul la confirmările de raportare a acestor date.

OPCOM a continuat pregatirea pentru indeplinirea, in numele participantilor la piata, a obligatiilor de raportare ce le revin acestora aplicabile incepand cu data de 07.04.2016, obligatii stabilite de Regulamentul de punere in aplicare (UE) nr. 1348/2014 al Comisiei privind raportarea de date, pentru punerea in aplicare a articolului 8 alineatele (2) si (6) din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European si al Consiliului privind integritatea si transparenta pietei angro de energie, de a raporta contractele standard si nestandardizate de furnizare de energie electrica si gaze efectuate in afara unei pieti organizate, contractele de transport, precum si datele fundamentale necesar a fi raportate de operatorii de transport si de sistem de energie electrica, operatorii de transport si de sistem de gaze si operatorii sistemelor de inmagazinare.

In sprijinul participantilor la piata, OPCOM a oferit posibilitatea extinderii serviciilor prestate in cadrul fazei 1 de raportare conform REMIT, prin furnizarea de servicii de raportare a contractelor standard

și nestandardizate, precum și a datelor fundamentale privind gazele a caror obligație de raportare a revinut participanților la piața începând cu data de 7 aprilie 2016.

De asemenea, în sprijinul îndeplinirii obligațiilor de raportare prevăzute în Regulament pentru diferite categorii de factori implicați în aplicarea acestui Regulament, OPCOM și-a extins gama de servicii de raportare oferite, parcurgând în acest scop etapele necesare autorizării de către ACER în vederea raportării tipurilor de date care se încadrează conform Regulamentului în categoria contractelor de transport, inclusiv revanzarea și transferul contractelor legate de transportul energiei electrice care au fost încheiate pe piețe secundare, precum și a datelor fundamentale privind energia electrică și gazele, respectiv: contracte legate de transportul energiei electrice între două sau mai multe zone de ofertare încheiate ca rezultat al unei prime alocări a capacității de interconexiune, nominalizările finale dintre zonele de ofertare specificând identitatea participanților la piața implicați și cantitatea programată, precum și datele referitoare la capacitatea instalațiilor de înmagazinare, volumul de gaz înmagazinat la finalul unei zile gaziere, inclusiv injectii/extracții și anunțurile de indisponibilitate planificată și neplanificată a instalației de înmagazinare.

Până la sfârșitul lunii decembrie 2022 au fost administrate peste 400 de Acorduri REMIT, serviciile prestate conform acestuia facilitând îndeplinirea obligațiilor de raportare ale participanților la piața conform REMIT.

22. Direcții de dezvoltare a OPCOM în vederea integrării regionale și europene

a. Activități în procesul de stabilire, amendare și operare a SDAC

Participare la acțiunile și proiectele europene și regionale de implementare a prevederilor Regulamentului 1222/2015, respectiv la implementarea următoarelor proiecte reglementate: tranzacționarea la granularitate de 15 minute la nivelul SDAC, implementarea soluției MRLVC (Soluția MRLVC (Multi-Regional Loose Volume Coupling) pentru alocarea capacității pe interconexiunile UE către Marea Britanie în intervalul de timp al pieței pentru ziua următoare, cuplarea hibridă avansată pentru PZU, unificarea regiunilor Core și Italia de Nord pentru PZU, implementarea co-optimizării la nivelul SDAC, eliminarea treptată a PUN etc.

Îndeplinirea sarcinilor ce revin OPCOM la nivel i) european în cadrul Comitetului de conducere și al Comitetului Operativ al burselor, respectiv reunit al burselor (OPEED) și operatorilor de transport și de sistem (OTS) din cadrul cuplării europene SDAC – Market Coupling Steering Committee, precum și în toate structurile de lucru create în procesul de adaptare al guvernantei cuplărilor unice, ii) regional în cadrul Interim Coupling, CORE FB MC și BG-RO prin gestionarea cererilor de modificare care necesită aprobarea la nivelul comitetelor de conducere sau care nu au întrunit aprobarea tuturor părților la nivelul OPSCOM, tratarea incidentelor; actualizarea procedurilor operationale aplicate în funcționarea zilnică, în cadrul testelor procedurale periodice și a testelor bazate pe scenarii surpriză pentru operatori; alte aspecte care au necesitat analize și decizii la nivelul european sau regional, după caz;

Urmărirea modului de derulare a acordurilor europene și regionale care guvernează funcționarea în regim cuplat a SDAC și la care OPCOM este parte semnatară; aceste acorduri/contracte sunt actualizate pentru noi perioade contractuale sau cu prevederi necesare urmare a modificărilor din reglementări europene conexe sau a evoluției pieței urmare a aplicării reglementărilor europene relevante, respectiv sunt înlocuite în procesul de evoluție a pieței europene.

b. Activități în procesul de stabilire, amendare și operare a SIDC

Participarea în cadrul grupurilor de lucru organizate în cadrul Cooperării XBID ca parte operațională în contractul operațional IDOA. Odată cu lansarea comercială a valului 2 în 19 noiembrie 2019, piața intrazilnică din România este parte în piața europeană unică pe orizontul intrazilnic (SIDC – Single Intra-Day Coupling). Reprezentanții OPCOM urmăresc evoluția proiectului, respectiv a implementării noilor facilități în conformitatea cu cerințele europene, a implementării îmbunătățirilor performanțelor

soluției de tranzacționare în contextul evoluției acestuia, respectiv participă la grupurile de lucru dedicate dezvoltării, îmbunătățirii procesului operațional, testării.

A fost asigurată dezvoltarea sistemelor aferente tranzacționării pe orizontul de timp intrazilnic, respectiv pregătirea și adaptarea sistemului local, realizarea testelor locale: lansarea a noi versiuni ale soluției XBID în mediul de producție, vizând atât îmbunătățiri ale soluției cât și remedierea unor aspecte, precum și lansarea a noi versiuni ale soluției locale de tranzacționare M7 Trading în mediul de producție, de asemenea în scop de îmbunătățire/remediere, precum și a altor cereri de modificare, tratate în conformitate cu prevederile noului cadru contractual aplicabil începând cu luna aprilie 2022. Au fost introduse produsele transfrontaliere cu granularitate mai mică (15 minute) pentru tranzacționarea continuă pe interconexiunea România-Bulgaria, fiind asigurată participarea la actualizarea procedurilor și efectuare testelor prealabile, în mod coordonat la nivelul cuplării unice SIDC.

Gestionarea relației cu DBAG ulterior implementării și lansării comerciale a noii platforme de tranzacționare la finalul anului 2019, cu privire la dezvoltările solicitate de OPCOM, participarea la teste, punerea în producție a versiunilor de software îmbunătățite; coordonarea împreună cu furnizorul DBAG a procesului de implementare a produsului de 15 minute în tranzacționare continuă intrazilnică pentru interconexiunea România-Bulgaria;

Participare la acțiunile și proiectele europene și regionale de implementare a prevederilor Regulamentului 1222/2015, respectiv: implementarea licitațiilor implicite pan-europene pe orizontul intrazilnic, implementarea alocării pe bază de fluxuri pe orizontul intrazilnic, implementarea pierderilor în rețea pe orizontul intrazilnic;

Participarea în cadrul structurilor decizionale și de lucru ale burselor, respectiv burselor și operatorilor de transport și de sistem din cadrul cuplării europene SDAC – Market Coupling Steering Committee; exprimarea poziției societății în cadrul acestor grupuri organizate la nivelul proiectului european dedicat alocării implicite de capacitate pe orizontul intrazilnic.

Urmărirea modului de derulare a acordurilor europene și regionale care guvernează funcționarea în regim cuplat a SIDC și la care OPCOM este parte semnatară; aceste acorduri/contracte sunt actualizate pentru noi perioade contractuale sau cu prevederi necesare urmare a modificărilor din reglementări europene conexe sau a evoluției pieței urmare a aplicării reglementărilor europene relevante, respectiv sunt înlocuite în procesul de evoluție a pieței europene.

c. Activități de extindere a portofoliului de servicii prestate de OPCOM către OKTE, bursa slovacă

Pentru serviciile de cuplare furnizate OKTE inițial pentru 4M MC, s-a asigurat deservirea în contextul derulării proiectului de cooperare Interim Coupling. De asemenea, s-a derulat un contract de implementare dedicat în contextul implementării proiectului de cooperare CORE FB MC, respectiv s-a derulat pregătirea și testarea soluției de deservire agreeate în contextul implementării proiectului CORE FB MC, implementare urmată de deservirea în continuare a operatorului desemnat în Slovacia prin asigurarea serviciilor de cuplare în contextul cooperării CORE FB MC.

d. Statutul de coproprietar în Cuplarea prin preț a regiunilor (PCR)

Participare la activități desfășurate de OPCOM în calitate de membru cu drepturi depline în Proiectul PCR. În calitate de coproprietar al activelor PCR (Proiectul Cuplării prin Preț a Regiunilor) OPCOM participă la activitățile aferente acestei cooperări în structurile decizionale și de lucru ale Proiectului, participând la administrarea și dezvoltarea activelor PCR. Activitatea acestor grupuri se derulează în ritm susținut în contextul acțiunilor de continuare a pregătirii implementării de noi cerințe ale reglementărilor europene privind pieței unice europene pe orizontul ziua următoare (SDAC) în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2015/1222, respectiv privind:

- reorganizarea guvernantei proiectului SDAC și implementarea unei guvernante comune SDAC & SIDC;
- implementarea tranzacționării pe PZU cu granularitate de 15 minute implicând modificări semnificative de algoritm, necesitate capacitate informatică, modificări de interfață;
- implementarea de cerințe suplimentare ale operatorilor de transport și de sistem care atrag modificări semnificative ale activelor comune;
- implementarea de modificări necesare în perspectiva implementării proiectului de cooperare CORE FB MVC;
- modificări agreeate la nivel european în scopul îmbunătățirii pieței europene, urmare a identificării de disfuncționalități sau apariției unor situații de funcționare greoaie sau cu riscuri crescute de disfuncționalitate ca urmare a creșterii complexității funcționării cuplate la nivel european.

Participare la derularea testelor comune SDAC pentru implementările de modificări programate pentru îmbunătățirea activelor (algoritm și PMB), modificărilor procedurale aprobate, modificărilor solicitate de părțile proiectului, testelor cu participanții la piață, participare la sesiunile recurente operative la nivelul SDAC de analiză a funcționării cuplate, de analiză a incidentelor apărute în producție, participare la modificarea procedurilor operaționale comune.

Administrarea la nivelul OPEED-urilor a tuturor solicitărilor de modificare transmise de părțile implicate în mecanismul operational SDAC, respectiv centralizarea, urmărirea actualizării solicitărilor, participarea la grupul de coordonare operațională (săptămânal) și prezentarea stadiului modificărilor în desfășurare.

e. Activități derulate în contextul implementării Regulamentului (UE) nr. 1222/2015 și a prevederilor legislației europene conexe

A fost inițiată analiza și pregătirea specificațiilor tehnice necesare modificării aplicațiilor dedicate tranzacționării pe Piața pentru Ziua Următoare pentru implementarea în perspectivă urmare a cerințelor reglementărilor europene privind tranzacționarea pentru ziua următoare la granularitate de 15 minute, precum și privind implementarea licitațiilor implicite de capacitate pentru Piața Intrazilnică. În acest sens, reprezentanții OPCOM participă activ la grupurile de lucru coordonate din cadrul proiectelor relevante, atât la nivel european, cât și regional (ținând cont de cooperarea regională aferentă regiunii CORE).

Activități desfășurate în cadrul Proiectului de cooperare regională Core FB MC - participarea în grupurile de lucru ale proiectului inclusiv la finalizarea procedurilor operaționale, stabilirea ultimelor detalii tehnice privind interfețele și comunicațiile necesare a fi implementate la nivelul proceselor comune și schimburilor informaționale OPEED-OTS la nivelul proiectului Core FB MC, finalizarea cadrului contractual etc. Au fost efectuate testele de simulare, procedurale, testele cu participanții la piață, testele comune SDAC la nivel de OPEED și comune OPEED-OTS, teste de regresie în urma modificării unor sisteme și interfețe, pregătirea și asigurarea lansării comerciale. În contextul implementării proiectului CORE FB MC s-a participat la actualizarea procedurilor comune OPEED (în baza contractului operațional ANDOA) și comune OPEED-OTS (în baza contractului operațional ANDOA), precum și a procedurilor regionale în cadrul cooperării Bulgaria-Romania. Ulterior lansării în funcționare comercială, au fost desfășurate activități în contextul Proiectului de cooperare CORE FB MC în cadrul funcționării cuplate pe orizontul ziua următoare SDAC – perioada operațională, inclusiv actualizarea procedurilor și derularea testelor operationale și participarea la activitățile comune ale operatorilor PZU în cadrul Comitetelor operative comune OPEED-OTS. În ceea ce privește comunicarea cu participanții la piață, s-a participat la grupul consultativ CORE, unde sunt invitați să participe, pentru exprimarea de opinii, întrebări și solicitări, participanții la piață, asociațiile diferitelor categorii de participanți la piață, din fiecare zonă de ofertare implicată în proiectul regional. De asemenea, în cadrul de guvernare CORE, au continuat activitățile regionale în contextul dezvoltărilor dedicate introducerii licitațiilor intrazilnice și a tranzacționării cu granularitate de 15 minute în cadrul SDAC.

Activități desfășurate în cadrul Proiectului de cooperare Bulgaria-Romania în cadrul funcționării cuplate pe orizontul ziua următoare SDAC – perioada operațională, inclusiv actualizarea procedurilor și derularea testelor operaționale aferente funcționării în contextul cooperării Interim Coupling și, ulterior, aferente funcționării în contextul cooperării CORE FB MC.

În conformitate cu cerințele privind algoritmul unic de cuplare și alte cerințe, având în vedere și evoluția cerințelor europene în scopul evoluției pieței unice pe orizontul de timp ziua următoare, au fost adaptate corespunzător activele PCR, respectiv algoritmul Euphemia și sistemul PMB (PCR Matcher and Broker), au fost efectuate teste pentru noile versiuni ale activelor PCR, teste repetate în urma remedierii unor disfuncționalități identificate în noile versiuni, teste pentru noile facilități urmărite și pentru îmbunătățirea performanțelor algoritmului. În calitate de coproprietar al activelor PCR, OPCOM continuă să își asume o serie de responsabilități în ceea ce privește dezvoltarea acestor active care constituie, conform Planului OCP elaborat de toate OPEED și aprobat de toate autoritățile naționale de reglementare, soluțiile pe baza cărora se exercită funcția de operator de cuplare a piețelor în procesul de cuplare unică a piețelor pentru ziua următoare. Aceste responsabilități au caracter permanent și includ toate operațiunile, activitățile și dezvoltările necesare pentru administrarea activelor, pregătirea în vederea introducerii în exploatare comercială a modificărilor (implementarea solicitărilor de schimbare, aranjamentelor multi-OPEED, îmbunătățiri ale performanței și funcționalităților algoritmului, participarea la testele implicând părțile PCR etc), inclusiv a noilor versiuni ale activelor, precum și realizarea de activități împreună cu celelalte părți din cooperarea operațională SDAC.

23. Demersuri privind implementarea instrumentelor derivate având ca activ suport prețul energiei electrice

Pe parcursul anului 2022 a continuat activitatea în cadrul proiectului "Dezvoltarea și susținerea colaborării cu autoritățile și instituțiile implicate în vederea identificării soluțiilor tehnice necesare implementării Pieței Derivatelor pe Energie Electrică în România".

23.1. Colaborarea cu Bursa de Valori București SA

În anul 2022 a continuat colaborarea OPCOM cu Bursa de Valori București pentru implementarea unei Contrapărți Centrale locale prin intermediul CCP.RO

CCP.RO BUCHAREST S.A. înființată în data de 4 noiembrie 2019, cu un capital inițial de aproximativ 17 milioane de euro., unde BVB este acționarul majoritar cu 59,52%, iar Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale „OPCOM” S.A. (OPCOM) deține 19,06% din capitalul social.

Colaborarea OPCOM cu CCP.RO are ca obiectiv lansarea de servicii de compensare/decontare pentru tranzacții desfășurate pe piața de energie electrică, CCP.RO, casa de compensare externă devenind contraparte pentru fiecare cumparator, respectiv vânzător, garantând astfel finalizarea decontării tranzacției prin aplicarea de mecanisme specifice pentru administrarea riscului.

În cadrul acestui proiect, fața de cerințele cadrului de reglementare european aplicabile constituirii documentației pentru autorizarea CCP.RO în calitate de contraparte centrală, cele două părți au negociat Contractul privind cadrul aferent compensării și decontării tranzacțiilor încheiate pe Piața Centralizată a Contractelor Bilaterale de energie electrică – modalitatea de tranzacționare prin Negociere Continuu (PCCB-NC) administrată în cadrul OPCOM.

În anul 2022 OPCOM a participat la prezentările susținute online de către CCP.RO în cadrul procesului de clarificare a aspectelor operaționale ce fac obiectul documentelor din cadrul dosarului de autorizare a CCP.RO în calitate de contraparte centrală. În cadrul acestora au fost detaliate diferite teme precum: procesele operaționale ale CCP.RO, cadrul legal aplicabil în situații de neîndeplinirea obligațiilor, condiții de participare, cadrul aplicabil pentru managementul riscului, detalii privind livrarea fizică a energiei precum și detalii privind gestionarea riscurilor pentru Contractele Forward. Totodată a continuat seria de întâlniri bilaterale în scopul clarificării unor aspecte tehnice. CCP.RO a susținut prezentări de promovare a proiectului pentru Asociația Română a Bancilor și pentru Asociația Furnizorilor de Energie din România – AFEER, prezentări la care au participat și reprezentanți OPCOM.

23.2. Colaborarea cu European Energy Exchange AG (EEX)

În conformitate cu contractul de parteneriat nr. 28845/04.10.2013 semnat cu European Energy Exchange, Leipzig (EEX) informează trimestrial OPCOM asupra volumului notificat pentru produsul Romanian Power Futures și asupra tarifelor aplicate.

În anul 2022 volumul notificat a fost de 4.572.446 MWh cu 58,59 % mai mic față de volumul notificat în anul 2021 de 11.040.631 MWh.

24. Promovarea imaginii societății

24.1. Promovarea imaginii prin asociațiile naționale la care societatea este afiliată

Corepunzator statutului sau de bursa nationala si a rolului si gradului de dezvoltare atins, societatea Operatorul Pietei de Energie Electrica si de Gaze Naturale "OPCOM" S.A. este afiliata la asociatiile nationale reprezentative pentru sectorul energiei, prin Comitetul National Roman pentru Consiliul Mondial al Energiei (CNR-CME) fiind afiliata si la asociatia internationala de profil World Energy Council (WEC).

Pe parcursul anului 2022, societatea a fost asociata la CNR-CME (prin care are posibilitatea sa participe la programele de studii si la evenimentele WEC) si la SIER.

Din statutul de membru decurg obligatii, dar si oportunitati de participare la adunarile generale, in structurile acestora si la evenimentele organizate, oportunitati ce ofera asigurarea unei promovari corecte a pietelor si instrumentelor oferite de OPCOM.

CNR-CME (Comitetul National Roman pentru Consiliul Mondial al Energiei)

Pe parcursul anului 2022 OPCOM a participat la sedinta Adunarii Generale a membrilor Asociatiei si la sedintele Consiliului Director, conform solicitarilor.

S-a urmarit, totodata, implicarea in activitatea asociatiei. In acest context, mentionam participare, in perioada 12-15 iunie 2022, la editia 2022 a Forumului Regional al Energiei pentru Europa Centrala si de Est, FOREN 2022, cu tema "Energy Transition Needs Regional Cooperation" (Tranzitia energetica necesita cooperare regionala), în organizarea CNR-CME. In cadrul reuniunii OPCOM a sustinut interventii, a realizat prezentarea rezultatelor si a unor directii de dezvoltare.

Participarea la aceste evenimente prezinta oportunitati in vederea promovarii rezultatelor, a produselor si serviciilor oferite de OPCOM participantilor in cadrul pietelor administrate, urmarind asigurarea unei cat mai bune cunoasteri a rolului, pozitionarii si directiilor de dezvoltare ale operatorului roman al pietei de energie electrica si de gaze naturale, atat in plan national cat si regional si european.

SIER (Societatea Inginerilor Energeticieni din Romania)

Referitor la colaborarea cu SIER, au fost monitorizate și rezolvate toate aspectele ce țin de calitatea OPCOM de membru colectiv al asociației (participare la Adunarea Generala).

24.2. Promovarea imaginii prin organizarea și participarea la manifestările tehnico-științifice

In anul 2022, s-a asigurat participarea la activitati online (teleconferinte) organizate in cadrul proiectelor de dezvoltare cu obiectivul integrarii si operarii pietei de energie electrica din Romania in piata unica europeana, in cadrul contractual si procedural aferent, indeplinind obligatiile corespunzatoare.

Participarile la evenimente au fost organizate in conformitate cu rolul institutiei in cadrul pietei de energie electrica si de gaze naturale din Romania si in piata unica europeana, cadrul legislativ si procedural de organizare a acestora, afilierea la organisme si asociatii la nivel national, european si international, in cadrul institutional intern al OPCOM.

Oportunitățile de promovare facilitate de participarea la aceste evenimente au fost fructificate prin participarea la dezbateri, precum și prin utilizarea de materiale de informare și promovare, respectiv fișa de prezentare a pietelor administrate, a portofoliului de produse și a rezultatelor.

Realizarea materialelor informative

Factorii interesati/mass media au beneficiat în permanentă de informații referitoare la activitatea societății prin publicarea pe website-ul OPCOM de anunțuri-știri sub formă de mesaje operaționale pentru fiecare dintre piețele administrate de OPCOM, inclusiv pentru cele în curs de implementare, precum și de comunicate de presa.

Website-ul OPCOM găzduiește pagini dedicate, cuprinzând informații structurate tematic, dintre care menționăm paginile referitoare la serviciile de raportare REMIT (inclusiv cu trimitere spre consultare la documentele ACER), la proiectul Cuplarea prin Pret a Regiunilor (PCR), având în vedere statutul societății de membru deplin al cooperării PCR, precum și la OPEED (NEMO), pagina creată în contextul punerii în aplicare a sarcinilor stabilite de Regulamentul 2015/1222, considerând calitatea OPCOM de Operator al pieței de energie electrică desemnat (OPEED/NEMO), conform Regulamentului (UE) 2015/1222.

Pe parcursul anului 2022 s-a asigurat furnizarea răspunsurilor solicitate societății, o parte dintre acestea având caracter operativ, precum și solicitări de la factorii interesați vizând problematica pieței de energie din România.

25. Satisfacția clienților

Pentru a obține o imagine cât mai fidelă a percepției clienților (participanții activi la piețele administrate de societatea noastră) față de serviciile prestate de către OPCOM SA, a fost utilizat un chestionar de evaluare specific.

În acest chestionar, pentru apreciere, a fost prevăzut un sistem de punctaj cuprins între minim 1 punct și maxim 5 puncte, iar aprecierea globală în cazul diverselor criterii s-a făcut prin determinarea mediei aritmetice obținute.

Chestionarul de evaluare utilizat în acest an a fost identic cu cel folosit în anul anterior.

În luna decembrie 2022, acest chestionar a fost transmis prin e-mail clienților OPCOM SA. De asemenea, chestionarul de evaluare a fost afișat pe site-ul OPCOM, de unde clienții OPCOM SA (participanții la piețele administrate) au avut posibilitatea să-l descarce.

Au fost primite răspunsuri de la 98 de clienți. Numărul răspunsurilor primite pentru anul 2022 (98) este mai mic decât cel primit în anul precedent (138), iar în comparație cu anii anteriori, în care s-a efectuat un astfel de sondaj în rândul clienților OPCOM, numărul de răspunsuri primite de la clienți pentru anul 2022 (98) se situează pe locul al 7-lea ca mărime, fiind la egalitate cu cel aferent anului 2019.

Punctajele medii obținute de la clienți s-au menținut și pentru anul 2022 foarte ridicate, situându-se la toate întrebările din chestionar privind activitatea OPCOM (1, 2, 6, 7, 8 și 9) în intervalul 4,81 - 4,97 dintr-un maxim de 5.

Un punctaj puțin mai scăzut s-a obținut la unul din cele trei puncte de la întrebarea 5 - Cum apreciați modulul de comunicare cu OPCOM a) prin fax 4,38, în timp ce la punctele b) prin telefon și respectiv c) prin e-mail punctajele obținute au fost de 4,84 și respectiv 4,92.

Sunt de remarcat punctajele deosebite obținute la întrebările de la:

- punctul 2 - Cum apreciați gradul de profesionalism al agajaților OPCOM SA? - 4,95 (cel mai mare punctaj obținut la această întrebare de când efectuam acest sondaj);
- punctul 6 b), c) și d) - În cazul în care ați beneficiat de suportul angajaților OPCOM SA pentru o problemă/aspect specific, cât de mulțumiți ați fost de modul de rezolvare al problemei din p.d.v. al: b) Corectitudinii informațiilor; c) Responsabilității d) Conduitei - 4,97, 4,96, și respectiv 4,97 (de asemenea cele mai mari punctaje obținute până acum).

Trebuie remarcat, de asemenea, că nu a fost semnalată nicio problemă întâmpinată de către clienți la nicio din piețele administrate de OPCOM datorată modulului în care își desfășoară activitatea societatea noastră în condițiile reglementărilor în vigoare (în caseta de la punctul 3 a chestionarului).

Totodată, o serie de clienți au făcut comentarii și sugestii (în caseta de la punctul 12 a chestionarului) pentru îmbunătățirea calității serviciilor noastre (7 din totalul de 98 de respondenți), rezultând că feedback-ul de la clienți a rămas în continuare important, fiind foarte valoros pentru societatea noastră.

Ca de fiecare data, OPCOM SA va raspunde in scris, cu promptitudine, tuturor clientilor care avut comentarii si sugestii.

Cele prezentate in acest capitol reflecta existenta unui proces continuu de perfectionare a activitatii OPCOM SA, care are loc concomitent cu maturizarea pietei de energie din Romania.

26. Monitorizarea/supravegherea mărcilor, produselor, prețurilor și indicilor "OPCOM" S.A. înregistrați pe cale națională la Oficiul de Stat pentru Inventii și Mărci (OSIM) și la nivel comunitar la Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuala (EUIPO)

Amintim faptul ca, odata cu modificarea Legii marilor (Legea 84/1998 prin care se prevedea ca OSIM este cel care, in procedura de inregistrare se opune din oficiu oricarui tert care dorește sa inregistreze o marca identica sau similara cu una deja inregistrata) si prin intrarea in vigoare a Legii nr. 66/2010, fiecare proprietar de marca, direct sau prin specialisti în domeniu, trebuie sa supravegheze permanent bazele de date pentru a se informa daca un tert incearca sa inregistreze o marca similara sau identica și sa se opuna acestei înregistrari în termenul legal.

Mentionam ca incepand cu trimestrul II 2019, marcile, produsele, preturile si indicii OPCOM sunt inregistrati numai la nivel comunitar. Articolul 16 din Regulamentul (CE) nr. 207/2009 al Consiliului din 26 februarie 2009 privind marca comunitara, stabileste ca o marca UE ca obiect al dreptului de proprietate se considera, in totalitatea sa si pe intreg teritoriul Uniunii Europene, ca o marca nationala inregistrata in statul membru. Cu referire la necesitatea monitorizarii bazelor de date OSIM pentru identificarea eventualelor inregistrari de marci similare sau identice, firma de avocatura recomanda a fi efectuata in continuare, avand in vedere ca potrivit dispozitiilor legale in vigoare, marca comunitara este asimilata marcii inregistrate la nivel national, sens in care se aplica aceleasi prevederi legale.

Se precizeaza faptul ca in trimestrul II 2019, au fost reinnoite 12 dintre marcile, produsele, preturile și indicii OPCOM la nivel comunitar la EUIPO pentru o noua perioada de 10 ani. Totodata, s-a incheiat procesul de depunere a cererilor de inregistrare pentru 11 noi marci, produse, preturi si indici OPCOM la nivel comunitar la EUIPO, iar in perioada 10.01-14.01.2020, EUIPO a informat OPCOM cu privire la publicarea marilor in Buletinele EUTM si la faptul ca Certificatele de inregistrare sunt disponibile pe website-ul EUIPO. Cele unsprezece noi marci OPCOM inregistrate la nivel comunitar sunt protejate pe o perioada de zece ani, de la data depunerii cererilor de inregistrare.

Pe parcursul anului 2022, nu s-a primit nici o comunicare de la EUIPO cu privire la inregistrarea vreunei marci cu potențial conflict cu una dintre marcile OPCOM.

Totodata, urmare verificarii Buletinelor Oficiale de Proprietate Industriala publicate de OSIM, a rezulata ca, pe parcursul anului 2022, nici un tert nu a incercat sa inregistreze la OSIM o marca similara sau identica cu marcile inregistrate de OPCOM.

27. Promovarea imaginii prin activitatile de cooperare internationala pe relatia cu asociatiile la care societatea este afiliata

Societatea este afiliata respectiv activeaza in structuri de lucru ale Europex, APEx si WEC, in mod corespunzator fata de statutul de bursa nationala, rolul, portofoliul de produse si performanta, precum si in corelare cu obiectivele de dezvoltare ale societatii. In cadrul activitatilor desfasurate in anul 2021 au continuat urmarirea indeplinirii obligatiilor rezultate din statutul de membru al acestor asociatii precum si promovarea corespunzatoare a obiectivelor, produselor si imaginii societatii. Prin activitatea desfasurata s-a urmarit asigurarea unei positionari corespunzatoare si active in contextul activitatilor si eforturilor realizate de operatorii pietelor de energie europeni in cadrul procesului european coordonat de Comisia Europeana si ACER in scopul pregatirii si punerii in aplicare a cadrului legislativ european cu relevanta pentru domeniul de activitate al membrilor asociatiei, precum si in vederea asigurarii unei promovari externe corespunzatoare a obiectivelor societatii si pentru continuarea dezvoltarii relatiilor cu omologii europeni.

In acelasi timp, activitatea a fost corelata cu programul si tematicile abordate de asociatii si formulele de organizare a activitatii acestora, corespunzator domeniului societatii, precum si a alocarii optime a resurselor.

Europex (Asociatia burselor europene de energie)

A continuat realizarea de dezbateri referitoare la evolutia procesului european de stabilire si punere in aplicare a cadrului necesar dezvoltarii si implementarii modelului tinta pentru piata interna europeana de energie, incluzand aspecte legate de evolutia procesului de pregatire si implementare a unor elemente relevante ale cadrului legislativ european aferent pietei unice europene a energiei si Uniunii Energiei.

In cadrul acestor activitati s-a urmarit promovarea pozitiei si opiniei societatii pe subiectele supuse analizei si deciziei corespunzator directiilor de aplicabilitate pentru societate, promovarea obiectivelor societatii in contextul discutiilor si al procesului decizional al asociatiei, participarea la procesul de armonizare a pozitiilor membrilor pe teme specifice, incluzand convenirea pozitiilor comune in raport cu celelalte organizatii europene implicate in acest proces, precum si aspecte de natura conceptuala general in domeniul pietelor de energie electrica, gaze naturale si instrumente de mediu, privind transparenta si integritatea pietelor de energie.

Activitatile desfasurate in acest cadru au facilitat, totodata, informarea la zi asupra evolutiilor omologilor europeni si privind evolutiile si tendintele in plan european. S-a actionat in vederea promovarii obiectivelor societatii in raporturile cu omologii europeni in procesul de formulare a pozitiilor si de intreprindere a actiunilor pe langa forurile europene si asociatiile de profil. Totodata, s-a actionat in directia dezvoltarii relatiilor bilaterale ale societatii cu organizatiile omoloage, precum si promovarea imaginii societatii.

Societatea a monitorizat evolutia activitatii grupurilor de lucru interne ale asociatiei privind piata de energie electrica, instrumentele financiare, transparenta si integritatea pietei, piata instrumentelor de mediu si piata de gaze naturale, cu participare corespunzatoare temelor abordate si in conditiile utilizarii optime a resurselor. Activitatea s-a concentrat asupra evolutiile europene, considerand rolul asociatiei de platforma de dezbateri a membrilor pe teme si activitati desfasurate in plan european.

APEX (Asociatia internationala a burselor de energie)

In cursul anului 2022 prin activitatea desfasurata s-a urmarit asigurarea interfetei cu asociatia si realizarea comunicarii aferente.

WEC (Consiliul Mondial al Energiei)

Similar anilor anteriori, societatea a mentinut permanent disponibilitatea si capacitatea de raspuns pe relatia cu Comitetul National Roman pentru Consiliul Mondial al Energiei pentru eventuale solicitari in vederea participarii la realizarea de activitati in cadrul forurilor de lucru ale WEC, corespunzator domeniul de competenta al societatii.

28. Informatica si telecomunicatii

In anul 2022 activitatea DIT a constat in a pune la dispozitie suportul informatic necesar desfasurarii activitatii societatii. Si in anul 2022 pandemia cauzata de noul coronavirus a continuat sa fie o provocare permanenta. In acest context, pe tot parcursul anului 2022 a continuat intretinerea si dezvoltarea cadrului tehnico-procedural pentru asigurarea conditiilor optime de desfasurare a activitatii in regim de telemunca. Au fost imbunatatite conditiile tehnice si securitatea informatica, permitand desfasurarea activitatii fara intreruperi si fara evenimente deosebite.

Pe langa aceasta continua provocare cu impact in protectia sanatatii colegilor nostri, in anul 2022 au fost indeplinite si numeroase alte obiective majore, dintre care amintim:

- Implementarea ordinelor ANRE 92/2022 si a Ordinului privind clauzele si conditiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare in sistemul de decontare
- Lansarea cu succes a proiectului Core pentru PZU
- Asigurarea continuitatii prestarii serviciilor de cuplare pentru OKTE prin trecerea de la proiectul Interim la proiectul CORE

- Implementarea cu succes a mecanismului MACEE
- Implementarea unor echipamente de securitate informatica performante si a unor solutii software profesionale

Pe tot parcursul anului a continuat operarea activelor PCR de catre OPCOM, in cadrul cuplarii pietelor (Interim și apoi CORE) intr-un mod profesionist, procedurat, care a asigurat desfasurarea activitatilor de cuplare fara incidente. De asemenea, OPCOM a administrat infrastructura de test in aria MRC si a participat activ la testele din proiectul Core, testand totodata si continuitatea de servicii bursei slovace.

Alte obiectivele specifice Directiei IT, propuse si realizate in anul 2022, au fost:

- Exploatarea la parametrii nominali a sistemelor informatice din dotarea societatii (activele PCR pentru MRC, PZU, PI, decontare, managementul garantiilor, SettPI si M7PT, interfatarea cu M7, PMB Proxy, pentru piata centralizata a contractelor bilaterale, pentru pietele anonimizate ale CV, pentru pietele de GN, Registrul si aplicatia certificatelor verzi, REMIT, registratura, site web, Reclip, pentru rețeaua internă și pentru zona de DR) – 0 incidente majore datorate erorilor in administrarea platformelor;
- Coordonarea activitatilor specifice pentru actualizarea sistemelor informatice existente astfel incat serviciile oferite de OPCOM sa respecte legislatia primara si secundara.
- Implementarea activelor PCR la nivelul stabilit prin cooperarea cu ceilalti coproprietari (0 intarzieri in realizarea modificarilor stabilite in proiect)
- Administrarea sistemelor informatice din dotarea OPCOM (0 incidente majore datorate erorilor in administrarea sistemelor).
- Asigurarea preluarii in exploatarea curenta a sistemelor informatice necesare pentru diversificarea serviciilor oferite de OPCOM (0 intarzieri fata de termenele stabilite).
- Asigurarea dezvoltarii competentelor necesare pentru administrarea sistemelor informatice ce urmeaza a fi implementate.
- Asigurarea funcționării și dezvoltării sistemului de management al securității informației in conformitate cu standardul 27001:2013
- Urmărirea respectării conformității cu Regulamentul GDPR
- Completarea investitiilor si sustinerea realizării investitiilor in cursul anului 2022, atat pentru dotările IT cit și pentru alte tipuri de dotări ale societatii.
- Menținerea bazelor de date ale sistemelor informatice in stare optima de functionare (0 incidente majore provocate de erori de administrarea a bazelor de date).
- Dezvoltarea platformei RNCV (0 intarzieri in respectarea termenelor reglementate datorita platformei RNCV)
- Administrarea si dezvoltarea platformei PT7M (0 intrzieri fata de termenele asumate)
- Administarea si optimizarea site-ului web al OPCOM.
- Raportarea de date conform cerintelor REMIT;
- Administrarea sistemului de decontare pentru PE, PRE, dezechilibre si redistribuire in conformitate cu legislatia primara si secundara in vigoare. Adaptarea sistemului informatic la modificarile legislative
- Administrarea sistemului de management al garantiilor pentru pietele (PZU, PI, PZU-GN, PI-GN) deservite de Opcom in conformitate cu legislatia primara si secundara in vigoare. Adaptarea sistemului informatic la modificarile legislative
- Administrarea sistemului RECLIP
- Implementarea prevederilor legii 362/2018 privind asigurarea unui nivel comun ridicat de securitate a rețelilor și sistemelor informatice
- Asigurarea infrastructurii pentru prestarea serviciilor de cuplare catre OKTE

- Administrarea arhitecturii de rețea astfel încât să se păstreze configurația optimă a acesteia (eliminarea punctelor unice de defecțiune (SPF) și a buclilor de comunicație necesare)

Din punct de vedere informatic, soluțiile tehnice și procedurale implementate de OPCOM au susținut în cel mai bun mod posibil procesele de business ale societății, oferind disponibilitate, flexibilitate și securitate ridicată pentru accesul tuturor angajaților OPCOM la tehnica de calcul necesară pentru desfășurarea activității. Securitatea cibernetică a fost un capitol special în anul 2022, fiind aduse îmbunătățiri semnificative în ceea ce privește protecția împotriva atacurilor informatice.

Soluțiile dezvoltate intern au continuat să funcționeze la parametrii normali și în anul 2022, flexibilitatea acestora contribuind la implementarea altor soluții interne, cu un aport important la desfășurarea eficientă a activității societății, în condițiile în care și răspunsul la schimbări a fost mult mai rapid decât în cazul soluțiilor externe. În plus, aceste soluții dezvoltate intern au continuat să ofere o provocare profesională pentru colegii implicați în activități cu acest specific.

Activitatea OPCOM în calitate de co-proprietar PCR plasează societatea la un nivel ridicat al burselor de energie din Europa, iar succesul înregistrat prin integrarea în XBID și calitatea activității desfășurate zilnic a condus în mod cert la o îmbunătățire a imaginii profesionale a OPCOM și a angajaților săi. De asemenea, rolul de furnizor de servicii de cuplare poziționează OPCOM în Top 4 burse din Europa, alături de EPEX, NORDPOOL și GME.

29. Menținerea și îmbunătățirea funcționării sistemului de management al securității informației (SMSI)

Politica OPCOM SA este de a urmări permanent îndeplinirea responsabilităților ce îi revin în piețele de energie electrică și de gaze naturale la nivel național și european în condițiile asigurării unei securități a informațiilor la cele mai înalte standarde, prin implementarea și operarea unui Sistem de Management al Securității Informației în deplină conformitate cu standardul internațional ISO/IEC 27001:2013, urmărind îmbunătățirea continuă a acestuia și menținerea certificării organizației.

SMSI OPCOM SA a obținut certificarea în conformitate cu Standardul ISO/IEC 27001:2013 în anul 2015, în urma Auditului de certificare efectuat de Lloyd's Register LRQA, a fost recertificat în anul 2018, iar în luna mai 2021, în urma Auditului de recertificare efectuat de același organism de certificare (LRQA), SMSI OPCOM SA a obținut un nou Certificat de aprobare care expiră în data de 06 iunie 2024.

SMSI păstrează confidențialitatea, integritatea și disponibilitatea informațiilor prin aplicarea unui proces de management al riscului și conferă încredere partilor interesate că riscurile sunt gestionate corespunzător. La nivelul OPCOM SA, implementarea SMSI este dimensionată în conformitate cu nevoile organizației. De asemenea, SMSI OPCOM SA asigură condițiile tehnice pentru prelucrarea datelor cu caracter personal așa cum sunt acestea stipulate în Secțiunea 2 (Securitatea datelor cu caracter personal), art. 32 (Securitatea prelucrării), alin. (1), pct. (b) și (c) din REGULAMENTUL (UE) 2016/679 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor).

Dintre activitățile desfășurate în anul 2022 enumerăm:

- Actualizarea documentelor SMSI privind inventarul resurselor, evaluarea riscului, planul de tratare a riscului, fișa de urmărire obiectiv de securitate (în cadrul îmbunătățirii continue a securității informației), obiectivele de securitate pentru anul 2022.
- Intocmirea Programului pentru Audit Intern SMSI – 2022. Programul a prevăzut două Audits Interne SMSI (în lunile aprilie și octombrie 2022). Concluziile acestor audituri, menționate în rapoartele de audit, confirmă faptul că SMSI funcționează în mod eficient, ca eficacitatea sistemului este monitorizată, utilizându-se indicatori de performanță în stabilirea obiectivelor de securitate, iar activitatea se desfășoară cu respectarea prevederilor legale, rolurile și responsabilitățile privind SMSI

fiind cunoscute si aplicate. De asemenea, in rapoartele de audit au fost formulate recomandari privind imbunatatirea functionarii SMSI, recomandari care au fost analizate in cadrul Sedintei de Analiza a Managementului, fiind incluse in planurile de masuri menite sa asigure mentinerea si imbunatatirea SMSI.

- Desfasurarea Auditului de Supraveghere (al doilea audit de supraveghere din actualul ciclu de certificare, 2021-2024) efectuat de LRQA. Principalele obiective urmarite in cadrul auditului de supraveghere au fost: stabilirea gradului in care SMSI OPCOM continua sa fie conform cu criteriile de audit si cu domeniul de activitate certificat si verificarea gradului in care procesele sistemului asigura respectarea cerintelor legale si de reglementare, a cerintelor contractuale si a celor definite de partile interesate, precum si stadiul adoptarii recomandarilor de la auditul de recertificare. Auditul de Supraveghere a constatat un bun nivel de implementare a sistemului, faptul ca SMSI OPCOM este conform cu standardul ISO/IEC 27001:2013 si a recomandat mentinerea certificarii.

- Constientizarea continua a personalului, ca cerinta principala a SMSI, astfel incat salariatii sa cunoasca documentele care stau la baza implementarii SMSI si sa contribuie activ la mentinerea functionarii si la imbunatatirea acestuia. In acest scop documentele SMSI sunt accesibile intregului personal al OPCOM SA prin publicarea lor pe Intranet. De asemenea, instruirea personalului referitoare la cerintele standardului ISO/IEC 27001:2013 si la implementarea SMSI in cadrul OPCOM SA, precum si testarea cunostintelor reprezinta o forma efica de constientizare a intregului personal in domeniul securitatii informatiilor. Conform "Obiectivelor de securitate 2022", document aprobat de conducerea OPCOM, in anul 2022 s-au desfasurat doua sesiuni de instruire a personalului OPCOM bazate pe cunoasterea implementarii SMSI in cadrul organizatiei.

- Desfasurarea exercitiilor de alarmare si evacuare in caz de incendiu, ca o componenta a „Planului de Continuitate a Afacerii” dar si a „Politicii privind situatiile de urgenta”. Actiunea urmareste pregatirea personalului OPCOM SA si insusirea de catre acesta a regulilor care trebuie respectate in cazul aparitiei unor situatii de urgenta. Organizarea exercitiilor de evacuare a fost preluat de catre Serviciu Administrativ Patrimoniu.

- Efectuarea testului PCA anual, prevazut in „Planul de Continuitate a Afacerii” (PCA), componenta esentiala a SMSI. In anul 2022, in conditiile pandemiei COVID-19, testul programat a fost inlocuit cu situatia reala de continuare a afacerii in situatia de pandemie pana la data de 8 martie, cand a fost incetata starea de alerta si au fost ridicate toate restrictiile legate de pandemie. Pentru aceasta situatie, s-au continuat masuri de prevenire a raspandirii virusului prin adoptarea telemuncii, programului flexibil, precum si masurile de igiena la sediu (notarea temperaturii la intrare, masti oferite angajatilor, paravane montate intre birouri etc.), masuri care au fost inregistrate, conform PCA, in „Jurnalul de gestionare a dezastrului”. Unele din aceste masuri au fost adoptate permanent. In plus, a fost testat scenariul indisponibilitatii sistemului principal NFF si a fost testat scenariul defecarii serverelor principale de Active Directory. Ambele teste au aratat o functionare corecta.

Ca parte din procesul de conformare la Legea nr. 362/2018 privind asigurarea unui nivel comun ridicat de securitate a retelelor si sistemelor informatice (legea NIS), in urma transmiterii notificarii in vederea inregistrarii OPCOM SA in ROSE (Registrul Operatorilor de Servicii Esentiale), a fost primit raspunsul pozitiv. Ca rezultat, conform deciziei Nr. 5018/II/A din 15.02.2021, OPCOM SA este inregistrat in ROSE fiind identificat prin IDOSE: QA-CA9C90. Ca parte din actiunile de conformare, au fost desemnati cinci responsabili NIS pentru legatura cu CERT-RO/ANSRSI. In conformitate cu Planul de Securitate, OPCOM SA a trecut la nivelul de alerta 2 (cod galben) care indica un risc general semnificativ de activitate malitioasa, existand potentialul de activitati informatice frauduloase cu potential de daune si perturbari ale serviciilor mai mare.

Este necesar ca, in continuare, conform prevederilor standardului ISO 27001:2013, functionarea SMSI sa fie atent monitorizata iar eventualele disfunctionalitati sau amenintari la adresa securitatii informatiei sa fie corectate/contracarate cu promptitudine. In stransa legatura cu SMSI, se are in vedere si urmarirea pastrarii conformitatii cu cerintele Regulamentului UE 679/2016, privind protectia datelor cu caracter personal. De asemenea in stransa legatura cu SMSI, se va urmari si conformarea cu legea NIS prin pastrarea legaturii cu CERT-RO cu privire la securitatea informatiei in cadrul OPCOM SA ca serviciu esential.

30. Mentinerea si imbunatatirea sistemului de management al calitatii (SMC)

OPCOM SA a implementat inca din anul 2003 un sistem de management al calitatii (SMC), certificat ai de firma britanica Lloyds Register Quality Assurance (LRQA) in conformitate cu standardul ISO 9001. In cei 17 ani de la implementare SMC OPCOM a fost supus la 6 procese de recertificare, in luna iulie 2006, in luna iulie 2009, in luna iulie 2012, in luna iulie 2015, in luna iulie 2018 si respectiv in luna iulie 2021.

In anul 2022 au fost efectuate asupra SMC OPCOM: un audit de supraveghere, efectuat de LRQA in intervalul 16-19.05.2022 si doua audituri interne planificate, efectuate de RMC, in intervalele 21-24.06.2022 si respectiv 13-16.12.2022. Toate aceste audituri au evidentiat, inca o data, preocuparea si angajamentul managementului pentru mentinerea si imbunatatirea SMC din cadrul OPCOM SA.

In urma celor 3 audituri din anul 2022 mentionate mai sus, nu a fost initiat niciun raport de neconformitate/observatie si nu a fost solicitata nicio solutie de rezolvare a problemei sau actiune corectiva.

Ca si in anii anteriori, au fost tinute doua sedinte de analiza a managementului destinate SMC, pe 25.01.2022 si pe 15.07.2022. In cadrul sedintei din 25.01.2022 s-a efectuat analiza modului de functionare a SMC OPCOM in anul 2021, iar in cadrul sedintei din 15.07.2022 s-a facut analiza modului de functionare a SMC OPCOM in primul semestru din 2022.

In anul 2022 au fost actualizate o serie de documente ale SMC. Astfel, au fost actualizate 18 proceduri de lucru si 18 instructiuni de lucru si au fost elaborate 5 proceduri de lucru si 4 instructiuni de lucru noi. De asemenea, a fost actualizate Regulamentul intern al OPCOM SA si ROF-ul OPCOM SA si a fost incheiat, in urma negocierilor cu sindicatul, noul Contractul Colectiv de Munca pentru perioada 2022-2024 al OPCOM SA.

Absenta reclamatilor/contestatiilor de la clienti (participantii la pietele administrate de OPCOM) conduce la concluzia ca serviciile prestate de OPCOM SA au fost realizate conform reglementarilor in vigoare. Tot legat de modul de realizare a feedback-ului de la clienti, OPCOM a transmis, in luna februarie 2022, scrisori de raspuns (un numar de 13 scrisori) la toate observatiile si comentariile facute de participantii la piata in raspunsurile lor la chestionarele de evaluare a gradului de satisfactie a clientilor pentru anul 2021.

Obiectivele specifice aferente directiilor, serviciilor si birourilor din cadrul OPCOM fixate pentru anul 2022 au fost realizate in proportie de 100%, adica au fost indeplinite toate cele 126 de obiective specifice. Totodata, gradul de indeplinire al masurilor stabilite la cele 2 sedinte de analiza analiza a managementului din anul 2022 a fost de 100%, fiind realizate toate cele 13 masuri stabilite.

Conform cerintelor standardului ISO 9001:2015, prima parte a anului 2022 au fost evaluate riscurile reziduale aferente obiectivelor specifice ale calitatii din anul 2021 pentru toate departamentele din cadrul SMC, a fost realizata evaluarea riscurilor aferente obiectivelor specifice ale calitatii fixate de departamente pentru anul 2022 si au fost stabilite pentru aceste riscuri masuri de control. Stadiul de implementare a masurilor de control al riscurilor a fost analizat, pentru fiecare departament, la auditul intern desfasurat in perioada 13-16.12.2022. Totodata, pe parcursul auditului intern mentionat, a fost trecut in revista si a fost inclus in rapoartele de audit, stadiul oportunitatilor avute in vedere de fiecare departament pentru dezvoltarea/imbunatatirea activitatii desfasurate.

In anul 2022, conform Programului de instruire a personalului in domeniul calitatii, au fost efectuate de catre RMC doua instruiuri cu sefii de serviciu/birou si cu directorul de program precum si instruirea de prezentare a SMC cu fiecare nou angajat. Evaluarea eficacitatii acestor instruiuri s-a facut pe baza unor chestionare de evaluare a cunostintelor. Raspunsurile la aceste chestionare au demonstrat ca atentia acordata instruirilor de catre participanti a fost corespunzatoare si, in consecinta, pentru niciuna din cele trei teme nu a fost necesara reinstruirea personalului.

In urma evaluarii satisfactiei clientilor OPCOM pentru anul 2022, prin intermediul chestionarelor transmise in luna decembrie 2022 participantilor activi pe pietele administrate, punctajele medii obtinute de la clienti s-au mentinut si pentru 2022 foarte ridicate, situandu-se la toate intrebarile din chestionar privind activitatea OPCOM in intervalul 4,81-4,97 dintr-un maxim de 5. De asemenea,

s-au obtinut o serie de comentarii si sugestii de la participantii activi la pietele administrate, fapt care asigura realizarea unui valoros feed-back pentru imbunatatirea activitatii societatii noastre. Ca de fiecare data, OPCOM SA va raspunde in scris, cu promptitudine, la toate comentariile si sugestiile primite de la clienti.

Ca in fiecare an, a fost evaluata satisfactia salariatilor OPCOM, pe baza unui sondaj intern desfasurat in perioada 23 februarie-28 martie 2022. Din analiza comparativa fata de rezultatele obtinute in anii precedenti, se observa ca la toate intrebarile din chestionar, cu exceptia celei privind gradul de satisfactie fata de activitatile sportive organizate, s-a pastrat nivelul ridicat de satisfactie de anii trecuti. Raspunsurile la sondajul din acest an au fost apropiate de cele de la sondajele precedente, inregistrandu-se, in mare majoritate, raspunsuri de „foarte multumit” sau „multumit”, respectiv de „foarte bun” sau „bun”.

Putem concludiona astfel ca, pe ansamblu, sistemul de management al calitatii din cadrul OPCOM SA a functionat eficient in anul 2022, dovedindu-se un sistem matur, cu parghii de reglare specifice. Pentru imbunatatirea in continuare a functionarii acestui sistem, este necesara identificarea si tratarea cu si mai mare promptitudine a problemelor care apar sau care sunt detectate prin intermediul instrumentelor specifice managementului calitatii: audituri interne, sedinte de analiza efectuate de management, masuri de control al riscurilor si oportunitatilor, rapoarte de neconformitate, actiuni corective, evaluarea satisfactiei clientilor, etc.

31. Biroul Audit intern

Au fost realizate 5 misiuni de audit public intern de asigurare (de regularitate) în baza Planului anual de audit public intern pentru anul 2022, aprobat de Directorul General, și anume:

1. Misiunea de audit public intern privind *evaluarea activităților necesare organizării și funcționării piețelor centralizate de certificate verzi și de gaze naturale administrate de OPCOM SA, la nivelul Direcției Tranzacții la Termen și Certificate* (desfășurată în perioada 25.01.2022 – 18.03.2022). Opinia auditului intern exprimată în cadrul Raportului misiunii prezintă un sistem de control intern corespunzător și, de asemenea, un nivel de asigurare conform cu privire la derularea activităților cu cadrul legal și procedural aplicabil. Nu au fost identificate disfuncții, drept pentru care nu au fost emise recomandări.

2. Misiunea de audit public intern privind *evaluarea activităților desfășurate la nivelul Serviciului Secretariat General – Înregistrare Participanți în asigurarea funcționării piețelor administrate de OPCOM SA* (desfășurată în perioada 21.03.2022 – 13.05.2022). Opinia auditului intern emisă în cadrul Raportului misiuni de asigurare prezintă un sistem de control intern corespunzător și, de asemenea, un nivel de asigurare conform cu privire la derularea activităților cu cadrul legal și procedural aplicabil. Au fost identificate disfuncții minore, fiind emise două recomandări, ambele fiind implementate în cursul anului de raportare.

3. Misiunea de audit public intern privind *evaluarea activităților desfășurate la nivelul Biroului Strategie Cooperare, Promovare Imagine în domeniul strategiei și cooperării internaționale și al promovării imaginii OPCOM SA* (desfășurată în perioada 16.05.2022 – 01.07.2022). Opinia auditului intern emisă în urma finalizării acestei misiuni de asigurare prezintă un sistem de control intern corespunzător, și, de asemenea, un nivel de asigurare conform cu privire la derularea activităților cu cadrul legal și procedural aplicabil. Nu au fost identificate disfuncții, drept pentru care nu au fost emise recomandări.

4. Misiunea de audit public intern privind *evaluarea activităților desfășurate la nivelul Controlului Financiar de Gestiune* (desfășurată în perioada 04.07.2022 – 19.08.2022). Opinia auditului intern exprimată în cadrul Raportului misiunii prezintă un sistem de control intern corespunzător și, de asemenea, un nivel de asigurare conform cu privire la derularea activităților cu cadrul legal și procedural aplicabil. Nu au fost identificate disfuncții, drept pentru care nu au fost emise recomandări.

5. Misiunea de audit public intern privind *evaluarea activităților necesare organizării și funcționării piețelor de gaze naturale administrate de OPCOM SA, la nivelul Direcției Tranzacții - Decontare Termen Scurt* (desfășurată în perioada 21.11.2022 – 30.12.2022). Opinia auditului intern emisă în cadrul acestei misiuni de asigurare prezintă un sistem de control intern corespunzător și, de

asemenea, un nivel de asigurare conform cu privire la derularea activităților cu cadrul legal și procedural aplicabil. Au fost identificate disfuncții minore, fiind emise două recomandări care au termen de implementare în anul ulterior raportării.

În conformitate cu Normele metodologice specifice activității de audit public intern aprobate de conducerea societății și avizate de entitatea ierarhică superioară (Auditul Public Intern al CNTEE Transelectrica SA), auditul intern a încadrat nivelul de asigurare pentru activitățile auditate ca fiind „*substanțial conform*”, asigurând managementul societății asupra faptului că acestea respectă cadrul legal și procedural aplicabil și utilizează un sistem de control intern corespunzător.

Totodată, în anul 2022 a fost planificată și realizată misiunea de consiliere cu tema: *Consiliere privind implementarea strategiei și politicii de integrare și dezvoltare a sistemelor informatice la nivelul OPCOM SA* (desfășurată în perioada 19.09.2022 – 18.11.2022). Obiectivul specific al acestei misiuni de consiliere l-a reprezentat identificarea modalităților de punere în aplicare a strategiei și politicii de integrare și dezvoltare a sistemelor informatice la nivelul OPCOM. În cadrul Raportului de consiliere a fost emisă propunerea de soluții cu privire la necesitatea actualizării datelor/informațiilor privind persoanele responsabile nominalizate în cadrul procedurilor interne. Propunerea de soluții a fost pusă în aplicare în timpul misiunii de consiliere, fiind actualizate două proceduri de sistem în domeniul SMSI.

Cap. II SITUAȚIA FINANCIAR-CONTABILĂ

Activitatea economico-financiară a OPCOM în anul 2022 s-a desfășurat cu respectarea reglementărilor legale în vigoare aplicabile, indicatorilor prevăzuți în Bugetul de venituri și cheltuieli aprobat pentru anul 2022, a prevederilor Contractului Colectiv de muncă și a protocoalelor încheiate cu partenerul social pe parcursul anului.

Situațiile financiare anuale încheiate la data de 31.12.2022 au fost întocmite în conformitate cu prevederile Legii nr.82/1991 privind legea contabilității, ale OMFP nr. 1802/2014, cu modificările și completările ulterioare, pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, coroborat cu prevederile OMFP nr. 4268/2022 privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale MFP, precum și pentru reglementarea unor aspecte contabile, ale Ordonanței nr.64/2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome, alte reglementări legale incidente.

Analiza activității financiar contabile efectuată prin prisma situațiilor financiare anuale încheiate la 31.12.2022 cuprinde:

1. Elemente de bilanț

Analiza indicatorilor de bilanț permite cunoașterea evoluției acestora și compararea cu exercitiile financiare precedente, implicit permite calcularea indicatorilor economico-financiar necesari efectuării de analize economico-financiare cu impact în procesul decizional.

În cadrul bilanțului contabil patrimoniul este reprezentat prin prisma activului și pasivului. În cadrul activului, elementele sunt grupate în raport cu destinația bunurilor economice utilizate și gradul de lichiditate în active imobilizate, circulante și active de regularizare și asimilate. Elementele de pasiv sunt grupate în raport de caile de formare a surselor de finanțare datorii, provizioane pentru riscuri și cheltuieli, pasive de regularizare și în capitaluri proprii precum și în funcție de gradul lor de exigibilitate, curente și permanente.

Dintre indicatorii bilanțieri, o atenție deosebită este acordată evoluției Capitalurilor proprii deoarece acestea reprezintă sursele de finanțare cu caracter stabil pe care le poate utiliza societatea pentru procurarea tuturor elementelor patrimoniale de activ, respectiv totalitatea surselor de finanțare de care dispune societatea pentru o perioadă mai mare de un an.

Capitalurile proprii au înregistrat în anul 2022 o valoare similară cu cea înregistrată în anul 2021, ca urmare a următoarelor influențe:

1. Influența pozitivă ca urmare a creșterii valorii activelor circulante în anul curent față de anul precedent.

2. Influența negativă, respectiv reducerea valorii rezultatului exercitiului curent față de realizat anului precedent datorită reducerii în anul curent a veniturilor din cifra de afaceri. Astfel, cifra de afaceri realizată în anul 2022 reprezintă 74,3% din valoarea realizată în anul precedent ca urmare a intrării în vigoare în prima parte a anului 2022 a unor prevederi legislative care au condus la reducerea drastică a veniturilor din activitatea de bază începând cu trimestrul al II-lea 2022.

Principalii indicatori de bilanț au înregistrat în anul 2022 următoarele rezultate prin comparație cu valorile realizate în anul precedent:

Nr. crt.	Denumire indicator	2021	2022	2022/2021
		lei	lei	%
a	b	c	d	e=d/c*100
1	Active imobilizate	37,147,205	26,010,211	70.0
2	Stocuri	104,920	132,484	126.3
3	Creante	1,018,821,655	1,406,663,688	138.1
4	Casa și conturi la bănci	260,690,240	335,529,067	128.7
5	<i>Active circulante = 2+3+4</i>	<i>1,279,616,815</i>	<i>1,742,325,239</i>	<i>136.2</i>
6	Cheltuieli în avans din care:	528,396	472,995	89.5
7	- Ch. în avans pe termen scurt	438,816	433,415	98.8
8	Datorii ce trebuie plătite într-o perioadă de un an	1,239,471,147	1,690,677,674	136.4
9	<i>Active circulante nete/datorii curente nete = 5+7-8-13</i>	<i>24,399,124</i>	<i>25,467,027</i>	<i>104.4</i>
10	<i>Total active minus datorii curente = 1+5+6-8-13</i>	<i>61,635,909</i>	<i>51,516,818</i>	<i>83.6</i>
11	Datorii ce trebuie plătite într-o perioadă mai mare de un an	10,812,577	0	0.0
12	Provizioane	3,751,233	4,120,861	109.9
13	Venituri în avans	16,185,360	26,613,953	164.4
14	Capital subscris nevarsat			
15	Capital subscris și varsat	31,366,090	31,366,090	100.0
16	Rezerve legale	1,152,025	1,242,876	107.9
17	Rezerve din reevaluare	4,823,919	4,823,919	100.0
18	Alte rezerve	7,858,748	8,662,223	110.2
19	Rezultatul reportat	-7,112,386	67,585	
20	Rezultatul exercitiului financiar	9,551,206	1,324,115	13.9
21	Repartizarea profitului	567,503	90,851	16.0
22	<i>Capitaluri proprii = activ net = 15+16+17+18+19+20-21</i>	<i>47,072,099</i>	<i>47,395,957</i>	<i>100.7</i>
23	<i>Total capitaluri = 1+5+6-8-11-12-13 = 22</i>	<i>47,072,099</i>	<i>47,395,957</i>	<i>100.7</i>
25	<i>Total activ (1+5+6) = total pasiv (8+11+12+13+15+16+17+18+19+20-21)</i>	<i>1,317,292,416</i>	<i>1,768,808,445</i>	<i>134.3</i>

2. Contul de profit și pierdere

Contul de profit și pierdere prezintă performanța financiară a societății în anul 2022 prin intermediul informațiilor referitoare la capacitatea societății de a genera profit în contextul operațiunilor desfășurate în cursul perioadei, respectiv, veniturile care reprezintă tranzacții generatoare de resurse, cheltuielile care reprezintă tranzacții consumatoare de resurse și rezultatul exercitiului.

Principalii indicatori realizați în anul 2022 sunt prezentați în structură și în dinamică în contul de profit și pierdere, formular de raportare anuală.

INDICATORI	2021	2022	2022/2021
	lei	lei	%
TOTAL VENITURI, din care:	48,772,692	40,730,398	83.5
- exploatare, din care:	48,296,723	34,032,563	70.5
- cifra de afaceri	41,151,957	30,557,529	74.3
- Energie electrica	40,722,709	30,178,180	74.1
- Gaze naturale	166,250	137,918	82.9
- REMIT	262,998	241,432	91.8
- financiare	475,969	6,697,835	1,407.2
TOTAL CHELTUIELI, din care:	37,619,415	39,047,405	103.8
- exploatare	37,138,133	38,640,835	104.1
- financiare	481,282	406,570	84.5
PROFIT BRUT, din care:	11,153,277	1,682,993	15.1
- exploatare	11,158,590	- 4,608,272	
- financiar	-5,313	6,291,265	
IMPOZIT PE PROFIT	1,602,071	358,878	22.4
PROFIT NET	9,551,206	1,324,115	13.9

Veniturile totale realizate în anul 2022 sunt în valoare de 40.730.398 lei, diminuate față de anul 2021 cu 16,5% ca urmare a reducerii veniturilor realizate din cifra de afaceri.

Veniturile din exploatare realizate în anul 2022 sunt în valoare de 34.032.563 lei, diminuate cu 25,7% față de realizările anului precedent.

Cifra de afaceri realizată în anul 2022, în valoare 30.557.529 lei, a înregistrat o reducere de 25,7% față de veniturile realizate în anul 2021 și reprezintă veniturile realizate din serviciile prestate de OPCOM participanților la piețele centralizate de energie electrică, de certificate verzi, de gaze naturale și de raportare REMIT.

Veniturile reglementate realizate din administrarea piețelor de energie electrică și de certificate verzi reprezintă circa 98,8% din cifra de afaceri realizată în anul 2022. Aceste venituri au fost realizate în baza Metodologiei de stabilire a venitului reglementat pentru serviciile prestate de operator participanților la piețele centralizate de energie electrică și de certificate verzi, elaborată de Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei.

Alături de serviciile prestate participanților la piețele de energie electrică și de certificate verzi, reglementate de ANRE, OPCOM administrează piețele centralizate de gaze naturale și activități în domeniul raportării REMIT, ale căror tarife sunt aprobate de Consiliul de administrație al OPCOM, și ale căror venituri totale realizate în anul 2022 însumează circa 1,2% din cifra de afaceri realizată în anul 2022.

Alte venituri din exploatare realizate in anul 2022 sunt in valoare de 7.144.765,7 lei, dintre care mentionam:

- 1.383.019,9 lei reprezinta venituri din refacturarea taxelor percepute de ACER, catre participantii la pietele administrate, pentru anul 2022;
- 182.215,2 lei reprezinta venituri din subinchirierea spatiilor catre CNTEE Transelectrica SA. Spatiile subinchiriate CNTEE Transelectrica SA si spatiile in care OPCOM isi desfasoara activitatea, mai putin cele aflate la parterul cladirii, sunt inchiriate de OPCOM SA de la Electrocentrale Grup SA in baza unui tarif care are aceeasi valoare cu cel cu care Societatea tarifeaza spatiile subinchiriate la CNTEE Transelectrica SA. Ca urmare, OPCOM SA nu inregistreaza profit din aceasta activitate;
- 598.267,8 lei reprezinta recuperarea cheltuielilor cu licentele suplimentare, achitate de catre OPCOM prestatorului extern de servicii Trayport, licente solicitate de participantii la Piata PC-OTC, conform prevederilor din conventiile incheiate cu acestia;
- 313.020,2 lei reprezinta venituri realizate in cadrul colaborarii in proiectele europene la care OPCOM este parte;
- 927.138,7 lei reprezinta venituri realizate in cadrul contractului comercial incheiat cu OKTE pentru care OPCOM presteaza servicii de implementare pentru participarea OKTE la cuplarea pietei de energie electrica;
- 33.881,3 lei reprezinta venituri in cadrul contractului extern incheiat cu EEX;
- 30.000,0 lei reprezinta venituri diverse provenite din executari de garantii (chei USB, etc.)
- alte sume care reprezinta: venituri din vanzari de mijloce fixe, respectiv din valorificarea unor mijloace fixe pentru care Consiliul de administratie a aprobat scoaterea din functiune, cu prilejul actiunii de inventariere a patrimoniului la data de 31.12.2022 si venituri din refacturarea catre salariati a cheltuielilor cu depasirile inregistrate la abonamentele telefonice, conform Regulamentului intern GSM;

Veniturile financiare, realizate peste valoarea din anul precedent, sunt reprezentate in procent de 99% de venituri din dobanzi incasate pentru depozitele aflate in contul curent si dobanzi overnight pentru disponibilitatile aflate in conturile curente aferente PZU si PI. Celelalte venituri financiare sunt provenite din diferentele de curs valutar aferente operatiunilor in valuta.

Cheltuielile totale realizate in anul 2022 sunt in valoare de 39.047.405 lei, in crestere cu 3,8% fata de realizarile anului precedent.

Cheltuielile din exploatare, in valoare de 38.640.835 lei sunt mai mari cu 4,1% fata de cheltuielile realizate in anul 2021. Acestea sunt reprezentate de cheltuielile necesare desfasurarii activitatii, efectuate in baza programelor anuale de achizitii, de investitii, de formare profesionala in conformitate cu strategia de dezvoltare a OPCOM pentru asigurarea functionarii in conditii de siguranta si eficienta economica a societatii, corelate cu nivelul veniturilor realizate in anul 2022 si cu incadrarea in indicatorii de buget de venituri si cheltuieli.

Cheltuieli financiare, in valoare de 406.570 lei, diminuate fata de anul anterior, reprezinta cheltuieli cu serviciile bancare aferente operatiunilor desfasurate.

Profitul brut si Profitul net

Rezultatul brut al exercitiului 2022 este profit in valoare de 1.682.993 lei, iar profitul net este in valoare de 1.324.115 lei.

3. Indicatori financiari ai activitatii

Pe baza indicatorilor prezentati in bilant si in contul de profit si pierdere principalii indicatori de profitabilitate, de lichiditate si de risc prezinta urmatoarele rezultate, prin comparatia cu rezultatele inregistrate in anul precedent.

Indicatori de profitabilitate

Indicatorii de profitabilitate exprima eficienta societatii in realizarea de profit din resurse disponibile. In anul 2022 indicatorii analizati au avut o evolutie pozitiva.

Indicatori de profitabilitate, %	31.12.2021	31.12.2022
Rentabilitatea capitalului angajat (Profit inaintea platii impozitului pe profit si dobanda/Capital angajat x100)	19,92	4,17
Rata rentabilitatii din exploatare (Profit brut din vanzari/Cifra de afaceri x 100)	27,12	
Rata profitului brut (Profit brut/Venituri totale x 100)	19,58	4,13

Indicatori de lichiditate

Indicatorii de lichiditate exprimă măsura in care societatea a asigurat prin activele circulante disponibilitățile necesare achitării la termen a datoriilor curente, de cel puțin o data.

Indicator lichiditate curenta, %	31.12.2021	31.12.2022
Active curente (A), lei	1,279,616,815	1,742,325,239
Datorii curente (B), lei	1,239,471,147	1,690,677,674
Provizioane (se vor plati intr-o perioada de sub 1 an) (C), lei	3,751,233	4,120,861
Calcul $(A)/((B)+(C))$	1,03	1,03

Indicatori de risc

Indicatorul arata procentul din capitalurile proprii care reprezinta creditele peste 1 an si posibilitatea acoperirii acestora din rezerve si din capitalul social. Valoarea riscului nu trebuie sa fie mai mult de 30%.

In anul 2019 societatea a contractat un credit bancar in valoare de 15.200.000 lei (echivalentul a 3.200.000 EUR), aprobat prin Hotararea AGA nr. 5/17.07.2019. Imprumutul bancar este de tip facilitate de credit non-revolving, a fost acordat pentru o durata de 10 ani de catre Banca Comerciala Romana S.A. pentru asigurarea sursei de finantare pentru participarea OPCOM S.A. la capitalul social al Contrapartii Centrale pentru Romania.

Avand in vedere ca in luna iule 2022 exectivul OPCOM a luat masura rabursarii integrale anticipate a creditului bancar, la data de 31.12.2022 societatea nu avea credite bancare in sold.

4. Politica OPCOM cu privire la dividende

Situația dividendelor

In anul 2022 din profitul net a fost repartizata catre actionari suma de 1.000.257,28 lei, in conformitate cu hotararea Adunarii generale a actionarilor, suma care a fost achitata in termenul prevazut de legislatia in vigoare.

Propunerea de repartizare a profitului net realizat in anul 2022 respecta prevederile legislatiei specifice, respectiv: OG nr. 64/2001, OMFP nr.128/2005, OMFP nr.144/2005 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat.

De asemenea, propunerea de repartizare a profitului respecta prevederile Memorandumului Ministerului Finantelor cu nr.6324/13.02.2023, adus la cunostinta OPCOM SA prin adresa CNTEE Transelectrica nr. 22266/03.05.2023, inregistrata la OPCOM SA cu nr.22066/04.05.2023, la solicitarea Secretariatului General al Guvernului adresata prin scrisoarea cu nr.8442/13.03.2023, in ceea ce

priveste repartizarea in procent de 90% din profitul net ramas dupa constituirea rezervei legale pentru dividende pentru actionari.

Profitul net de repartizat la data de 31.12.2022 este in valoare de 1.324.115,47 lei. Pentru anul 2022 propunerea de repartizare a profitului net este urmatoarea:

Nr. crt.	Explicatia	Valoarea, lei
1	Profit brut la data de 31.12.2022	1,682,993.36
1a	Profit brut baza de calcul pentru Rezerva legala ((rd.1-rd.2c)*5%)	1,817,021.36
2	Profit net la data de 31.12.2022	1,324,115.47
	<i>Repartizare profit contabil pe urmatoarele destinații (a+b) :</i>	
a	Rezerva legala	90,851.07
b	Acoperirea pierderilor din anii precedenti	0.00
c	Participarea salariatilor la profit	-134,028.00
3	Baza calcul distribuire dividende (rd.2-a-b-c)	1,367,292.40
e	Dividende pentru CNTEE TRANSELECTRICA SA si Statul Roman prin Secretariatul general al Guvernului (90%) (rd.2-a-b-c)*90% sau Rd.3*90%	1,230,563.16
d	Profit nerepartizat pe alte surse care constituie surse proprii de finantare (rd.2 - a - b-e)	2,701.24

Cap. III PLANUL DE INVESTITII. ACTIVELE IMOBILIZATE

1. Planul de investitii

Planificare, aprobare si raportare

Planul de investitii pe anul 2022 a fost aprobat de Consiliul de administratie in luna ianuarie 2022. Pe parcursul anului Planul de investitii a fost actualizat prin decizii ale Consiliului de Administratie pentru a reflecta cat mai fidel necesarul de investitii coroborat cu modificarile legislatiei primare si secundare specifice si cu resursele disponibile. Acest mod de lucru flexibil a asigurat (1) achizitia doar a acelor obiective de investitii care raspund obiectivelor de dezvoltare pe anul in curs/ (2) dotarea cu echipamentele necesare asigurarii continuitatii activitatii societatii.

In vederea utilizarii cat mai eficiente a resurselor financiare ale societatii si asigurarii unei concurente reale in procesul de achizitii, achizitia obiectivelor de investitii a fost efectuata cu respectarea prevederilor din "Reguli proprii privind atribuirea contractelor de achizitii" si a "Procedurii de lucru interne privind achizitia de produse, servicii si lucrari (OPCOM neavand calitatea de autoritate contractanta in conformitate cu Adresa MFP-ANAP nr. 75913/26.07.2016).

In conformitate cu Actualizarea nr. 5, Planul de investitii pe anul 2022 a cuprins un numar de 26 de obiective cu o valoare planificata de 4.710.578,72 lei, din care:

- Un numar de 20 de obiective de investitii realizate in perioada 01.01.2022-31.12.2022 cu termen de realizare in anul 2022, in valoare planificata de 1.661.847,98 lei si o valoare realizata de 1.659.193,09 lei.
- Un numar de 6 obiective de investitii cu termen de realizare in anul 2023, in valoare planificata de 3.048.730,74 lei, aflate la data de 31.12.2022 in stadiul de contractare/de demarare a procedurii de achizitie.

Surse de finantare a investitiilor

Planul de investitii aprobat pe anul 2022 a fost finantat din surse proprii de finantare, constituite din amortizarea imobilizarilor corporale si necorporale trecuta pe costuri in anul 2022 si din surse proprii de finantare neutilizate in anii precedenti.

2. Activele imobilizate

Valoarea bruta contabila a activelor imobilizate inregistrate in patrimoniul OPCOM SA la data de 31.12.2022 s-a diminuat cu 8,4 % fata de cea existenta la inceputul anului, preponderent ca urmare a actiunii de scoatere din functiune a unor imobilizari, actiune efectuata cu respectarea prevederilor legale in vigoare.

Valoarea neta contabila a activelor imobilizate aflate in patrimoniul OPCOM la data de 31.12.2022 s-a diminuat fata de inceputul anului, cu circa 30% ca urmare a devansarii valorii investitiilor realizate in anul 2022 de catre valoarea amortizata trecuta pe costuri in anul 2022.

Cap.IV PERSONALUL SOCIETATII

1. Structura personalului

Numarul de personal incadrat cu contract individual de munca la data de 31.12.2022 a fost de 98 de salariatii. Numarul persoanelor care au iesit la pensie sau care au demisionat in cursul anului 2022 a fost de 7 persoane, dintre care 4 iesiri la pensie. Cele trei demisii au fost inregistrate in perioada septembrie-octombrie 2022. In cursul anului 2022 a fost angajata o persoana.

In anul 2022 executivul OPCOM a adoptat o atitudine prudenta cu privire la noi angajari de personal pana la numarul planificat de 107 persoane, aprobat prin bugetul de venituri si cheltuieli, avand in vedere intrarea in vigoare in prima parte a anului 2022 a unor prevederi legislative care au condus la reducerea drastica a veniturilor din activitatea de baza incepand cu trimestrul al II-lea 2022. De asemenea, procedura de recrutare de personal organizata in trimestrul IV 2022 nu s-a finalizat cu angajare.

Actiunea de dimensionare si/sau redimensionare a numarului de personal va continua cu prudenta in perioadele urmatoare in conformitate cu strategia de dezvoltare a OPCOM pe perioada 2022-2024.

Analiza in dinamica a personalului pe categorii de studii indica interesul managementului pentru mentinerea in cadrul societatii a persoanelor cu studii superioare, ca o conditie esentiala pentru realizarea obiectului de activitate, si concomitent are preocuparea de a mentine un numar rezonabil din cadrul celorlalte categorii de studii, avand argumentul de necontestat ca activitatea unei societati presupune o multitudine de operatiuni, din care pentru rezolvarea unora dintre ele nu este necesara o pregatire superioara ci o calificare care sa asigure rezolvarea activitatilor in conditii de respectare a legalitatii si cu costuri minime pentru societate.

Indicator	UM	31.12.2021	31.12.2022	2021/2022, %
Studii superioare	persoane	94	89	94,7
Studii medii	persoane	6	5	83,3
Muncitori calificati	persoane	1	1	100,0
Muncitori necalificati	persoane	3	3	100,0
Total	persoane	104	98	94,2

2. Colaborarea cu partenerul social

Angajații OPCOM sunt afiliati la sindicatul Federația Univers (Federația Națională a Sindicatelor din Electricitate) prin Sindicatul Profesional al Dispecerilor Energetici din SEN. In conformitate cu informatiile primite din partea partenerului social la data de 31.12.2022 numarul membrilor de sindicat era de 79 de salariatii, reprezentand o pondere de 80,6 % in numarul total de salariatii.

In cursul anului 2022 au avut loc un numar de 20 intalniri intre administratie si partenerul social in vederea negocierii Contractului Colectiv de Munca si/sau a altor subiecte de interes reciproc. Au fost

asumate Protocoale si Procese verbale.

Contractul Colectiv de Muncă incheiat intre angajator și partenerul social, reglementează raporturile individuale și colective de muncă, precum și drepturile și obligațiile părților cu privire la: contractul individual de muncă; timpul de muncă și timpul de odihnă; salarizare si alte drepturi; formarea profesională; sanatatea si securitatea in munca, conditii de munca; drepturi și obligații ce decurg din raporturile de muncă; recunoașterile reciproce, drepturile și obligațiile angajatorului și ale organizației sindicale.

3. Raporturile dintre angajator și angajați

Raporturile dintre angajator si angajați se desfasoara in conformitate cu prevederile legale in vigoare, reglementarile interne si legea partilor.

4. Evaluarea personalului

Procesul de evaluare a activitatii desfasurate de salariatii OPCOM SA pentru anul 2022 s-a desfasurat in conformitate cu prevederile legale si cu regulile interne specifice. Cu prilejul evaluarii anuale au fost stabilite obiectivele de performanta individuale pentru anul 2023, in vederea cresterii eficientei activitatii desfasurate de fiecare salariat. conf. art. 40(1). lit.(f) din Codul Muncii.

Cap. V EVALUAREA ACTIVITATII PRIVIND MANAGEMENTUL RISCULUI

1. Riscuri financiare

Managementul riscului de pret

Riscul de contrapartidă reprezintă riscul de neîncasare a contravalorii serviciilor prestate pe pietele de energie electrică si de certificate verzi, pietele de gaze naturale si activitatea de raportare REMIT. Tratatamentul riscului de contrapartidă se bazează pe factori de succes externi si interni, respectiv:

- factori externi: reglementarile legislatiei primare si reglementarile Autoritatii Nationale de Reglementare in domeniul Energiei, inclusiv acomodarea participantilor la piețele centralizate cu reglementarile si procedurile specifice de lucru;
- factori interni: diversificarea portofoliului de produse oferite participantilor si perfectionarea continua a activitatii desfasurate.

Managementul riscului lichiditate si riscului de schimb valutar

Avand in vedere ca nivelul datoriilor si al creantelor este monitorizat permanent nu se poate vorbi despre existenta riscului de lichiditate.

Riscul datorat fluctuatiilor cursului de schimb (ca urmare a exprimarii in lei a datoriilor în valută, la cursul de schimb comunicat de BNR pentru sfârșitul perioadei de raportare) este analizat permanent.

Riscul legislativ (inclusiv al mediului de reglementare) poate îngreuna activitatea curentă la diversele niveluri ierarhice.

Riscul contabil

Nu exista acest risc avand in vedere faptul ca aplicatia contabila Charisma utilizata de OPCOM este supravegheata, actualizata si dezvoltata permanent si ca activitatea contabila se desfasoara in mod continuu.

2. Politicile si obiectivele societății privind managementul riscului

OPCOM SA are în vedere gestionarea riscurilor printr-un management atent fata de factorii interni si externi societatii, prin sistemul de management al calitatii, prin sistemul de management al securitatii informatiei, prin activitatea de audit intern, prin activitatea de control financiar de gestiune, prin

activitatea de control financiar preventiv si prin activitatea de audit financiar, in vederea identificarii. Cuantificarii, prioritizarii, tratarii, raportarii si monitorizarii riscurilor.

Administrarea riscurilor Societatii constă în stabilirea a două seturi de solutii de tratare a riscurilor si determinarea structurii optime a acestora:

- solutiile financiare, care includ asigurarile;
- solutiile organizatorice, care diminuează riscurile prin intermediul organizării/proiectării/ planificării/ structurării activităților, a planurilor privind comunicarea si măsurile privind continuitatea afacerii, după producerea unui risc, precum si administrarea riscurilor prin intermediul procedurilor si prin întărirea măsurilor de securitate si siguranta a muncii.

Cap. VI ACTIONARI. ADMINISTRAREA. CONDUCEREA EXECUTIVA A SOCIETĂȚII SI EVALUAREA ACTIVITATII DESFASURATE

1. Adunarea generala a actionarilor

In conformitate cu Actul Constitutiv al OPCOM capitalul social era detinut la data de 31.12.2022 astfel:

- a) Compania Naționala de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” S.A. deține 3.068.730 acțiuni, având o valoare nominală totală de 30.687.300 lei și reprezentând 97,84% din capitalul social.
- b) Statul Român, prin Secretariatul General al Guvernului. deține 67.879 acțiuni, având o valoare nominală totală de 678.790 lei, constând în aport în natură (reprezentând terenuri), reprezentând 2,16% din capitalul social.

Acționarii sunt reprezentați în Adunarea generală a acționarilor OPCOM S.A. după cum urmează:

- a) Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” – SA. în calitate de acționar. este reprezentată în Adunarea generala a acționarilor OPCOM SA prin reprezentantul său legal care poate da împuternicire pentru respectiva adunare unuia sau mai multor reprezentanți desemnați aprobând mandatul acestora;
- b) Statul Român. în calitate de acționar, este reprezentat de Secretariatul General al Guvernului, care poate da împuternicire pentru respectiva adunare unuia sau mai multor reprezentanți desemnați aprobând mandatul acestora.

In conformitate cu Ordonanata de Urgenta nr.68/2019, cu modificarile ulterioare, incepand din luna noiembrie 2019 "Se autorizează Secretariatul General al Guvernului să inițieze și să aprobe, după caz, toate operațiunile și demersurile necesare pentru trecerea acțiunilor deținute de Compania Națională de Transport al Energiei Electrice "Transelectrica" - S.A. la Societatea "Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale OPCOM" - S.A. și la Societatea de Formare a Energeticienilor din România FORMENERG - S.A. în proprietatea privată a statului și administrarea Secretariatului General al Guvernului. cu respectarea prevederilor legale în vigoare."

2. Consiliul de administratie

Societatea este administrata in sistem unitar de catre un Consiliu de administratie format din cinci membrii. In cursul anului au fost inregistrate modificari in cadrul componentei Consiliului.

In anul 2022 Consiliul de administrație al OPCOM SA a avut urmatoarea componenta:

Nume. prenume	Calificare	Funcția	Perioada de exercitare mandat	Data incetare mandat
Nicoara Petre Marius	inginer	Membru provizoriu	aprilie 2021-martie 2022	07.03.2022
Rusu Rares Stelian	jurist	Membru provizoriu	iulie 2021-martie 2022	07.03.2022
Pistol Catalin Ovidiu Cristian	inginer	Membru provizoriu. Presedinte CA	sept. 2021-martie 2022	07.03.2022
Manolache Ecaterina Irina	jurist	Membru provizoriu	sept. 2021-martie 2022	07.03.2022

Paraschiv Cristian	jurist	Membru provizoriu	sept. 2021- sept. 2022	07.09.2022
Baescu Decebal	inginer	Membru provizoriu	martie 2022 - prezent	07.07.2023
Petre Gigi	inginer	Membru provizoriu	martie 2022 - prezent	07.07.2023
Dinca-Oprea Marius-Angelo	jurist	Membru provizoriu	martie 2022 - prezent	07.07.2023
Soare Veronica	economist	Membru provizoriu	martie 2022 - prezent	07.07.2023
Grebla Silviu-mihai	jurist	Membru provizoriu	Sept. 2022 - prezent	07.07.2023

Membrii Consiliului de administratie sunt numiti si revocati, conform statutului, de catre Adunarea generala a actionarilor, in baza mandatului acordat de catre Directoratul CNTEE Transelectrica SA si de catre Secretariatul General al Guvernului.

Membrii Consiliului de administrație al OPCOM SA sunt numiți provizoriu pe o perioadă de cel mult 4 luni cu posibilitate de prelungire pentru inca 2 luni. Consiliul de administrație este prezidat de președintele desemnat de Adunarea generală ordinară a actionarilor iar în cazul în care președintele se află în imposibilitate temporară de a-și exercita atribuțiile, pe durata stării respective de imposibilitate Consiliul de administrație poate însărcina un alt administrator cu îndeplinirea funcției de președinte.

Consiliul de administratie a delegat o parte din competentele sale de conducere Directorului general al Societatii. Directorul general nu este membru al Consiliului de administratie.

In conformitate cu prevederile legii nr.31/1990, cu modificarile ulterioare, activitatea membrilor Consiliului de administratie se desfasoara pe baza de contract de mandat.

In cadrul Consiliului de administratie al OPCOM functioneaza doua comitete consultative:

- Comitetul de Nominalizare si remunerare, format din trei membrii;
- Comitetul de Audit, format din trei membrii.

Potrivit informațiilor furnizate de membrii organelor administrative, de conducere și supraveghere ale Societatii, in anul 2021 acestia nu s-au aflat in niciuna dintre situatiile de incompatibilitate prevazute de Legea nr.31/1990, cu modificarile ulterioare.

3. Conducerea executiva a Societății

In anul 2022 conducerea executiva a OPCOM SA a fost realizata de Directorul general, patru directori executivi si un director de dezvoltare-implementare proiecte. In cursul anului nu au fost inregistrate modificari in cadrul componentei conducerii executive.

Nr. crt.	Nume și prenume	Profesia	Calitate	Perioada de exercitare mandat
1.	Ionescu Victor	inginer	Director general	2003 - prezent
2.	Fediuc Silvia	economist	Director Direcția Economica	2004 - prezent
3.	Barsanescu Remus	inginer	Director Direcția Informatica si Telecomunicatii	2007 - prezent
4.	Pandele Iuliana	inginer	Director. Directia Tranzactii la Termen si Certificate	2020 - prezent
5	Ion Georgeta	inginer	Director Direcția Tranzactii-Decontare Termen Scurt	2022-prezent
6.	Setran Cristina	Inginer. economist	Director de program	2011 - prezent

7.	Lupului Luminita	inginer. economist	Director de proiect	2022 – prezent
----	------------------	-----------------------	---------------------	----------------

In conformitate cu prevederile Legii nr. 31/1990, cu modificarile ulterioare activitatea directorului general se desfasoara in baza unui contract de mandat. Consiliul de administratie a delegat o parte din competentele sale de conducere directorului general, care reprezinta societatea in relatiile cu tertii si in justitie.

Celelalte persoane care fac parte din conducerea executiva ocupa, in cadrul Societatii, denumirea tehnica de director, respectiv de director de program, acestia fiind salariatii ai OPCOM SA in baza unui contract individual de munca, fiind numiti si revocati prin decizie de catre directorul general.

Personalul de conducere și de execuție din cadrul OPCOM este angajat, numit și concediat de directorul general, in conformitate cu prevederile Actului constitutiv si al Contractului Colectiv de Munca.

4. Evaluarea activitatii societatii

Pentru anul 2022 activitatea desfasurata in cadrul OPCOM SA a fost supusa verificarii prin intermediul:

- Auditului financiar, pentru situatiile financiare intocmite la data de 31.12.2022;
- Auditului intern, in conformitate cu planul anual de audit public intern pentru anul 2022;
- Controlului financiar de gestiune;
- Controlului financiar preventiv;
- Auditului efectuat in conformitate cu managementul calitatii (ISO 9001);
- Auditului efectuat in conformitate cu managementul securitatii informatie (ISO 27001).

Declaratia administratorilor

După cunostintele noastre, situatiile financiar-contabile incheiate la 31 decembrie 2022, intocmite în conformitate cu reglementarile contabile aplicabile (Ordinului MFP nr.1802/2014, cu modificarile si completarile ulterioare), oferă o imagine corectă si conformă cu realitatea a activelor, obligatiilor, contului de profit si pierdere ale OPCOM SA si prezentul Raport cuprinde informatii corecte si conforme cu realitatea cu privire la dezvoltarea si performantele Societatii.

Director general

Victor IONESCU

Director DE

Silvia

FEDIUC

Director DTDTS

Georgeta

ION

Director DTTC

Iuliana

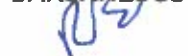
PANDELE

Director DIT

Remus

BARSANESCU

Director DDIP

Cristina

SETRAN

